

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfént és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Vezetőszerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lőr 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

A kultura ereje.

Hellának művészete, bölcsellete, költészete, Rómának joga túlélté korát és még sokáig iskolája marad a népeknek. Ez azt bizonyítja, hogy a nemzetek nagyságának fokmérője a kultura, mert a kultura útján születik az eszme, ölt testet a gondolat.

A kultura az ember egész világát átkaroló nagy, egyetemes erő. A társadalmi egyenlőség, a polgárosulás, a művészet, a tudomány, az ipar, a kereskedelem temploma. A mécs, melynek lángja bevilágít a konyhák és a paloták mélyébe. Fénye, melege egy szétérthetetlen káposcs útján szent közösségben egyesíti a lelkeket. Az a felszívó erő, melynek segítségével az ember által termelt eszmékből a maga ragyogó fősségében bontakozik ki az oszthatatlan nemzeti egység anélkül, hogy a nagy kulturális közösségből a nemzet izolálva lenne.

Az emberiséget közös eszmék útján egybekapcsoló közös ideálok megteremtője

a kultura, mely emellett a nemzeti lélek lángoló színeit beszöve a lélekbe, ápolja, fejleszti, erőssé teszi a faji gondolatból táplálkozó nemzeti függetlenség tudatát.

Az emberi elmét átfogó ezen két erő a kultura politikai, faji, társadalmi, gazdasági haterejének eredménye, mert egy nemzet közérzése mindig a tömeg útján tör utat, oka pedig a kultura útján megteremtett etikai világnézet.

Amilyen egy nemzet etikai világnézete, olyan az ereje.

Sohasem tekinthetünk oly mélyen a romlatlan, tiszta néplelekbe, mint nagy események idején.

Nagy idő teszi próbára az erőt.

Ma nagy idők élnék. A világtörténelem tanúsága szerint soha sem volt még ilyen izzó a levegő, mint ma. A világtörténelem soha sem mutatott fel oly nagy erkölcsi erőt, mint amelyet ma a világ két első nemzete, a magyar és a német a küzdőterre vitt.

Ma, amikor nemzetek szülehetnek és tűnhetnek el; ma, amikor az igazság ütközik össze a barbárizmussal; amikor az emberi szenvedélyek elszabadított gonosz szellemei készülnek végigsöpörni a földet, elűzni az igazságot, halomra dönteni az évezredek kulturalkötekeit.

A pokoli gonoszság megsemmisíteni akarja a moesokaltan, tiszta, közös emberi ideált csak azért, mert a démoni lélek képtelen befogadni az igazság eszményeit, melyek megismerésének útja egyedül vezet ama tisztult légkörbe, hol az indulatoktól, állati vágyaktól, barbár ösztönöktől megtisztult ember él.

Ez a sötétség leple alatt dolgozó perfid világ a nacionalizmus védelme látszatával az önkényi akarja diadalra juttatni Működése körébe vonta, célja szolgáláivá tette lelkitársait.

Csalódunk tehát! Hiszen úgy olvastuk, hogy míg keleten a kancsuka alatt egy jobb sorsra érdemes nép millióinak szívefacsaró

Furcsa szerelem.

Írta: BERKE LÁSZLÓ

Egy kis városi kávéházban két jó barát ült egy sarok asztalnál csendesen beszélgetve. Az egyik valamelyik fővárosi színiutasodra örökös hallgatója — de színpadot talán csak a nézőtérrel látott — mert mondják, csak azért vette föl Thália papjainak titokzatos vouzú nevét, hogy jobban imponáljon a kisvárosi tündéreknek. Lévn tudvalevő dolog, hogy a nők szeretik a titokzatos egyéniségeket. Erdős pedig — így hívták a fiút — valóban titokzatos volt. Senkinek sem tudta miből él, melyik város születője, csak azt tudták róla, hogy mikor más bucsútes ember fel kel, hogy szorgalmas munkájával a napot megszentelje, ő akkor fekszik le.

Különös előszeretettel forgolódt a nők körül. A kávéházi asztaloknál elég jártassággal beszélt róluk, úgy, hogy aki nem ismerte rettenetes betegséget — mint a mai nyelven mondani szokás: nagyszási mániáját — könnyen összetéveszthette volna a lovagkor Don Juanjával! A másik ellenben igazi szíves volt, aki az élet színpadán járt-zotta nehéz drámai szerepét

Az arcán, szeméinek melabus réveteg tekintetén meglátszott, hogy annak a fiúnak csak a teste van jelen a lelke valahol messze, távol régiókban jár, keres valamit, amit a sors megtagadott tőle, amit csak könyvekből vagy a dajka mesékből ismert, az igazi boldogságot.

Erdős valami indulót vert nijaival a márvány-lapon, Barátfy mohón szivta az ópiumos egyiptomi cigarettát, művészies tuskarikákat fuja a nagy eszlár felé, midőn az ajtó két ür társaságában egy fel-tüdüsen szeg, elegáns hölgy lépett be. Erdős megfogta Barátfy kezét:

— Ez aztán a nő, — mondta lelkesülten — mit szólsz hozzá??

Barátfy ámulatában kinyitotta kezéből a cigarettát, de egyetlen szó nem jött ajákára. Az asszony a mellétük lévő asztalnál foglalt helyet, szemben Barátfyval. Királyiúi imponás alakja megragadta az egész kávéház figyelmét. Arca mint egy istenőnök, csodás fényben ragyogott, tartása előkelő, határozott, csak a szeméi voltak kacérak, mégis úgy látszott, hogy megközelíthetetlen. Barátfy csak nézte-nézte, csodálattal, áy-yódással, mintha el akarta volna nyelni a tekintetével. Egyszer, — mindenesetre véletlenül —

a szeméi összetalálkoztak. Barátfy, mintha villanyos ütés szaladt volna rajta végig, egész testében megrezzent; az arcá hol kitűszesedett, hol elsápadt, homlokára nehéz verejték ült. . . . Azok a szeméi végig perzseltek szívet, úgy érezte, hogy az az asszony egészen a lelke mélyébe nézett a egyetlen tekintetével átkutatott ott mindent, még a legtitkosabb gondolatai között is úgy olvasott mint valami indiai mágius. —

— Barátom! — szölt Erdős izgatottan — a kis nő rám mosolygott, ennek fele sem tréfa! Lelkemre sokért nem adnám, ha ez az asszony az enyém lehetne! Micsoda öröm, micsoda boldogság volna egy ilyen nő oldalán keresztül hajózni az élet Óceánját! ? Barátfy az ajákba harapott.

— Ugyan mit érzelgész te, a híres nőhódító — mondta gúnyosan — neked legalább is azt kellett volna mondandón: „Ért az asszonyt holnap birni akarom” — hisz a te junói szépségeddel olyan dolgok sikerülnek neked, amikről más szegény magam-fajta halandó még álmodni sem merne!

Erdős nem értette meg a célzást.

— Igazad van, — szölt — ennek az asszony, ártórheteretlen világrófolónal — 75% árammegakarítás — gyönyörű, fehér fény — Hosszu élettartam — Jutányos ár — Valódi Osram-drót-lámpa kapható: majd minden villamos telepen, szerelőnél és az idevagyó szaküzletben.

Most van ideje, hogy villamos telepeket Osram-drót-lámpáit vegyenek!

Valódi Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képvisező berendezési vállalkozó: Pinger és Fia Budapest, VI., Hűvösvölgyi út 41. sz.

jaja esd segélyt, addig a nyugatnak lelki-nagyságtól telített levegőt és igazság izzó eszméinek szálai szövik át.

Közhelyé vált e két felfogás között a nyugat és kelet érintkezése pontján a magyar félbarbarizmus, mely kiemelkedett az ősi vadsgájból, de nem bír azzal a felszívó erővel, melynek segítségével az egyetemes emberi kulturközösségbe beléphetne.

És ime mit látunk? Osodálatosak az isteni gondviselés utjai. Amit évszázados munka, paratlan önfeláldozás nem tett ténnyé, azt ma acellá feszült izmok által forgatott éles karddal írja be a magyar a világtörténelembe.

Néztek! Hogy törpülnek el a nagyok! Nem tragikomikus látvány a divatkirálynője, a művészet, az izlés fejedelme, az ipari haladás primadonnájának versengő ölekezése a barbarizmus által magasan lengetett kanosukával?

Nem mosolyogni való látvány-e, miként fujja a talp alá valót kelet ifjú dudása?

Van azonban a nagy koncertben olyan momentum is, ami megkapja a lelket, ami nek láttára kientul a szemekből a lelkesedés, az öröm szent tüze — ez a magyar és a német testvéri egyesülése, összeolvadása a megindult elothalálharoban.

A nagy német a maga gazdagságával, a maga izomerejével, lelkinagyságával büszkén áll a félreismerlt, századokon leigázva tartott maroknyi magyarság oldalán.

Két gyönyörű faj felmagasztalása ez a hőroszi küzdelem.

Az egyik oldalon a gyáva kapzsiság, az irigység, a palinkától elbitított sötétség, a szellemi fénytől elvakított önhittség, a gazdaságba vetett kétes bizodalom — a másikon az igazság törhelen hitéből kisarjadtott szabadságserzet, a haladás őserója áll.

Az egyik oldalon a szabadság éltető levegőjétől irtózó és kancsuka által hajtott vad tömeg döngeti a szabadság templomát, a másik oldalon a szabadság vérázta mezőiből kiáradó illatos levegőn nagygyá nőtt két nép szentelt frigyének hősei védik a hitvesi — gyermeki szeretet tüzehelyét. Hiába azonban minden erőlködés. A győzelem az igazság oldalán harcoló félisteneké lehet csak, akiknek kardját a történelmi öntudatból táplálkozó szent kulturközösség eszményei viszik előré a hallhatatlanságba.

A magyar pedig, mely egy évezreden át volt a kultura vedbastyája, boruljon le a Mind-nható zsánolya előtt, amiért az Ur Európa legelső nemzetével egyetemben állította csatasorba az emberi ideálokat megdönteni akaró barbárok ellen.

Ha győz, küzdelem meghozza a századokon át várt bizalmat, ha pedig nem, akkor:

„A sirt, hol nemet szöved el
Népek veszik körül
S az emberk millióinak
Szemeiben gyászkönyv öl.”

Elementek a tanítók is.

A legutóbbi marskompányával ismét 63 tanító indult el a harctérre, kik otthon is a nép fainak lelkében a hazaszeretet, és az, a kiállítás, a magyar-szorg boldog jóvendőjének hitében való magabiztosnak lángjait gyújtogatták. A tűz, a láng heve, ereje, mely a gyermek szívében tápot kapott, a férfi szívében sem hagyott alább, hanem nőtt, fejlődött, szinesedett t, s amikor jött a hívó szó, zászló alá sorakoztak lelkesedéssel való annyian, akik elismenendők voltak a harc dícsőségét hozó, de véres mezejére.

A tanítók, a hősök mesterei pedig, mit lehetnek egyebet, szintén otthagyták a katedrát s mennek is az apákkal, az ifjakkal, vagy ott is lelkesítőleg és példának töltsek be nemes hivatásukat. A magyar tanítóknak ezrei harcolnak immár a csatatereken, ott is együtt van mostér és tanítvány. A régi hősi idők legendái utolnak meg a mai harcok minden mozzanatában. Most válik valóra a „neptanító” fogalom teljes tartalma. Kik békében nevelik, oktatják a nép fiait, majd együtt hál vereztekk a föld fekete barázdáiba, megosztják örömöt, bánatát, elkísérik őket, velök mennek a harcra is. Elkísérik őket a bölcsőtől a sírig, a fejtető emberkortól a munka, a dícsőség mezéjéig.

Hogy a magyar nép ősi vídái erőjét, hazaszeretetét, bátorságát és harci készségét fel nem adta, abban az örökített lelki vénáján kívül nagy érdeme van a magyar tanítóknak.

Együtt bajoskodik, együtt küzdök a néppel. Kifejezti nem-es tulajdonát, acélozza erejét, hűfője sarkány modra vigyá ősi örényeire.

Ismerik ők a magyar népet, tudják milyen értékeket rejtnek az egyszerű magyar lelkek

Azt mondják, hogy vakarjunk meg az orosz gró-

tot s rögtön muzsik lesz belőle. Mi elmondhatjuk, hogy vakard le a magyar parasztot, rögtön mágnás lesz belőle.

Esze, szíve helyén van, karja izmos, lelke haszserető, királyi tisztelő s hita nem atheista. Csakláját imádja, humoros, bátor, vendégszerető.

Ily tulajdonok mellett a jóvendő nem tartogathat mást számára, mint győzelmet s ott meg is érdemli —

Ér's a hitünk az eljövendő, boldog jóvendőben. Annak a nemzetnek, mely ily tulajdonokkal rendelkezik mint a magyar, nem lehet ellen az a nép, mely szellemben, kitarásban, erkölcsökben mártírdreke visszamaradt. Ha ellenkezőleg volna, akkor fölöslegesen valnék a szorgalom, a kultura, minden, minden, ami az emberi boldogságnak szülője, teremtetje.

Kedves tanító testvérek! Harcoljatok dicső hőseivel a négy folyós hazának, áldó szeretetünk veletek van, reménykedő figyelemünk mindenőtök elkiser. Fiaztok beuntek, bizunk mindnyájatokban, mert isom a karotok, erős a szívetek; harcoljatok a mi boldog jóvendőnkért. —

Isten veletek!

HIREK.

— Iskolai értesítés. A helybeli kath. főgimnáziumban megkezdődnek a rendes előadások. Október 4-én reggel 8 óra a Sugár-uti iskolai épület udvarán minden tanuló meg fog jelenni. A kath. vallásu tanulók reggel 1/9 órára Veni Sanctora mennek, a rendes tanítás pedig október 5-én kezdődik meg; ezen időre az előirt iskolai könyvek besterzendők.

— Mindenszentek napján áldozunk az élőknek. Az a „szokásos pompa s kiváltság, melyel a katolikus közönség halottainak ilyenkor atózn szokott s melyben egyesek tulicittatva mindeneket, költséget nem kímélve válosággal fényestek fejtenek ki, ez évben nem lehetne kedvesebb csalekedetté átvárasolható, mint ha azt egyelőre mellőzve, a róla szent költséget a sebesültek javára fordítanók. Bőla le kiki halottaival szemben emléket lelkében s küldjön értéket egy fűházt az egzekbe, — a pompára fordítandó összeget pedig juttassa a sebesültek javára, kik érettünk ami javunk megvédéseért szenvedtek.

819 eöl/1914.

FELHIVÁS.

Miután az ország több pontján kolera s megbetegedések történtek, s a jelenlegi rendkívüli állapotok a kolera javányserű fellépését előszögik, szük séges és kívánatos, hogy a nagyközönség is megtegyen mindent ami a járvány fellépésének meggátálására szolgál.

Felhívom önelfogva mindazokat, kiknek valamely közveszélyes fertőző bajról, vagy pedig minden hányással s hamsonnással járó megbetegedésről vagy ily tünetek közt történt elhalálozásról tudomásuk van, ezt az 1876. évi XIV. t. e. 80. §-a értelmében a v. rendőrkapitányával annál is inkább jelentsek be, mert különben a hivatkozott törvény 7. §-a értelmében közegészségügyi kihágást követnek el és 900 koronáj-terjedő pénzüntetéssel, ennek behajtásatlansága esetén elzárással fognak büntetetteli.

Nagykannizs, 1914 évi szeptember hó 25.

Dr. SÁBJÁN GYULA s. k. polgármester.

— Istentisztelet. Az izr. templomban a péntek esti istentisztelet f. hó 2-ától kezdve további intézkedésig d. u. 6 órákor fog kezdődni.

nak az enyémnek kell lennie és az enyém is lesz, különben ne legyen Erdős a nevem!

Barátfi ideges volt, bostantotta Erdős ostoba hü teesége. Egyik cigarettát a másik után szivta, addig ritkán ivott, de most olyan különös kedve támadt egyet igazán mulatni.

— Pincér! Bort, pészög ide! Butli, — szólt a konvenciós cigányprímashoz — mulatni akarok!

És a cigány húza, egyedül csak neki, hisz úgy imádták, mintha köztük nőtt volna fel, mintha ő is a bandához tartozott volna, mert nem volt senki, aki úgy megértette a füstös romák hegedűbe öntött síró panaszait, mint az az ábrándos lelkű szegény fiu, akit éppen ezért szívtörőnként szerettek.

Reggeli öt óra felé járt az idő, mikor hazamentek. A gázlámpák halványan pislogó fényét föl váltották a nap róz-aszintű sugarai, a kis város utcáin munkába sielő asszonyok, férfiak jártak: mosóúrok, utcaesprők, az első típusú alakjai a lassan kibontakozó nyüzsgő-forgó életnek.

Erdős hazakísérte Barátfi-t a legénylakására. Ez jótája tőket vett elő az egyik szekrényből, megkínálta Erdősét maga is ivott, aztán ruhastól végig feküdt az ágyon, a szemét lehunyta, úgy beszélgettek.

— Há aztán hogy fogsz az új tündérel megismernedni? — vette föl a témát Barátfi mosolygva.

Azt még magam sem tudom, az ember nem szokott az ilyesmire előre gondolkodni, a legtöbb esetben a vol-tlen hozza magától az alkalmat. De hogy az enyém lesz, arról bizonyos vagyok.

— **Érdekes esküvő.** Érdekes esküvő volt a múlt héten Szentesen. Regala Antal a hadserg egy fiatal hadnagya, a ki sebesülten került az ottani kórházba, megismerkedett az onkémné megsegédelő szolgálatot teljesítő Farkó Valéria tanárnővel. Megszerették egymást és miután a király elengedte a házassági óvadékot is, vasárnap megoktádták. A hadnagy, a ki teljesen legyógyult, egynapos házasság után már vissza is ment a galiciai harctérre.

— **A kávéházi bátor vitések.** Szinte nevetséges néni azt a gyvaságot s kishitűséget, mely közönségünknek éppen azon részénél nyilvánul meg, melynek legtöbb vesztiené valója van s a mely ehhez képest a legkönnyebben tud magán mindenkor segíteni is. Valóban az ember nem tudja, nevesen vagy boszankodják. S vajjon az ilyen ijedős, fázós frekvencia, melyre az ember libái őrzését sem bízhatja s a mely az első pusztá hirre kész pakkolni s utra kézen állni, — megérdemli, hogy a katona testi épességét s életét áldozza érte? Hol itt a közérzenek, a hazafiságnak, a nemzeti öntudatnak és az emberi önzértekné csak oly minimuma is, mely elég ahhoz, hogy a nemzeti testében helyet foglaljanak azok, akik előig elég jól megélték a hazából s akikről ugyan aligha el lehetne meg a haza. Micsoda szégyen, micsoda bűn a bátorságot így fellobasztani s minden esélyességét visszarágnai. Vagy azt hiszik a kávéházi hősök, hogy pár fillérrel, mi vagyonuk reálgálóra egyáltalán nincs arányban s mit nagy reklamozásnak köztű a Vörös keresztnek adtak már kimerítették kötelességüket? Koránsem. Ami kalotásaink azzal a szócsmariss lóhóval azban a tudatban meutek s mennek a csaták tüzebe, hogy mi itt mindnyájan helyt állunk és épp oly készséggel adjuk vérünket a hazáért, ha kell, mint ők! S ha fejeinket, bátorságunkat, önzérteknéket elvesztettük ugyan mi marad harcoló katonáinknak? S ha mindannyian az anyagság posványába süllyedve ily gyávák leuonók, bizony-bizony elveszítünk a hazát s vele mindenünket s akkor már életünk sem érték többé, hanem szégyen. Igen, nagybátor urak.

— **Öngyilkos kereskedelmista.** 1-mint egy ifju 16 éves deák gyermek dobta el magát az életet, golyót röpitve halántékába. Hogy mi vitte rá, nem kutajuk. Kesergő szerelem, vagy más csalódás-e, nem sokat számít itt már, hiszen az efféle gyermekneknek ilyesmibe részének sem szabadna oly mértékben lenni. Hogy ily szomorú elhatározásra ragadtassa magát. Két lársával ússzan terit haza a latszaki vendéglőlől s mielőtt volna tottét végbevitte, egy pohár sörre betért a szomszéd vendéglőbe, azzal nekivágott a Magyar-utcai kerteknek s levele nyomban végzett magával s egy sikollással meghalt, itthagya kesergő szegény szüleit, kik nagy áldozatok s nélkülözések árán nevelték. Notes könyve első lapjára ezt írta: Egyetlen utolsó kívánságom, hogy ne boncoljanak fel.

— **Megvert amazon.** Vannak egyesek akik családi ügyeket az otthon néni íráta közt nem tudják elvégezni, kivizsrik a nagy közönség piacára. Egy ilyen uri nadrádba bujtattott gavalér is vasárnap este egy kis este-patét rendezett a kórház. Nejét, ki valószínű egy kis rossz fat tett a tűzre alaposan helyben hagyta. Ha az alap ok a valószínű valóban meg felett, a görbe uton járó amazont mi egyáltalán nem sajnáljuk, kinek nevét csupa kimeletből ezuttal elhallgattuk, csupán csak azt kifogásoljuk, hogy a leokt éppen a kórház adta neki férje, a ki azt otthon esetleg alaposabban elvégezhetette volna. Hja, puska-poros a levegő!

— **Utban a mi zsebmetszőnk?** Mint a budapesti lapokból értesültünk, Galiciából bevándorolt gazdag kereskedők, — kik a haza vödelmére a börtöket télték feloldozni, — ügyneikkel az egész

országot behálózzák, hogy az eltartható főzeleket olesó pénzen összevásárolják azt teltire elraktározzák s akkor aztán uszora áron eladják s így a háború elmulasztig börtöket is megmórtve, tőlünk gazdag zsákmánnyal térjenek vissza s mi véreink által az ellenségőt megtszított hazájukba. Legynék idejekorán résen, ne engedjük orrunk elő elháradosolni teltire valónkat e piócáknak; elogy a hadbavonulat itt-hon maradt vérei a tel folyamán velünk együtt a még nem érdemelt, legnagyobb nélkülözéseknek lejegyenek az ily önző zsebmetszők maúvérei miatt kitéve.

— **A háború humora.** Az öregasszony mellet a pácson;

— **Levelet írt a fiam.** Ma kaptuk meg. Egyenesen a háborúból írta.

— **És mit ír?** — kérdezik kíváncsian.

— **Sok mindent és azt is,** hogy miért olyan nehéz megverni a muszkát.

— **Ne mondja!**

— **De bizony.** Mindig azt írja a leveleiben, hogy nekünk csak hat testünk van. Azt nem írja meg szegény, hogy az oroszoknak mennyi, de én azt hiszem, bizonyosan van neki harminc teste is.

— **Jönnek haza a csáktornyai tanítóképzősök.** Alig kéthete, hogy a csáktornyai tanítóképző megnyitott s abban a bentlők-növendékek úgy — ahogy elhelyezkedhettek, mint értesültek, egy újabb sebesült szállítmányt kapott Csáktornya, melynek a képző intézet csaknem összes termét lefoglalták s így a bentlők-segelyre utalt növendékek kizsorszorak s mitűnt onerjűkből magukat mint kint lakók feltartani nem tudják a napokban valószin, hazajönnek, míg az intézet ismét ki fog ürülni s abban helyüket elfoglalhatják.

— **Háborús kép.** Haza jötték a sebesült tisztiek. Völük vagy utánuk a tisztiszolgák. Ezek jobbra sertelenül. Közülük egyiket körülveszi a közérdeklődés. Kérdésre kérdés s a világlóttó harcú kedelyes felvidéki dialktusban esodákat beszél derek gazdaja hősiességéről. Közben megemintti azt is, hogy ők meg már t. i. a tisztiegyenék a csata alatt a közeli erdőszélezen vonultak meg a lovakkal. Az egyik halgató rögtön meg is kérdezi:

— **Hát osztan mit csináltak ott kendet?**

— **Mi meg fitunk — válaszó derűs mosolygással a felvidéki harct.**

— **Az URANUS színházban** vasárnap dényes ünnepi előadás tartatik melyen ismét elsőrendű képek kerülnek bemutatásra a világhírű Gaumont cég legújabb és legizsább remekéből összeállítva. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri Az igazgatóság. — Bővebbet a f. lapragaszok!

Legújabb hírek a háborúról.

Berlin, szept. 30. A Wolf ügynökség jelenteti: a nagy főhadiszálláson Schenning a hadserg főtörzsorvosa és a tábori egészségügyi szolgálat főnöke a következő jelentést tette a császárnak: Ordriesben néhány nappal ezelőtt Frankiruzsok megtámadtak egy kórházat, mikor a 35. honvédrészlégi Ordries ellen büntető expedicióra indult, minden fegyverben teltiben levő ellenséges csapatokra bukkant és nyolc halott és harminc sebesült veszteséggel volt kénytelen visszatérni. A következő napon egy bajor utazászlóalj vonult ki, amely sehol sem akadt ellenségre többé és a helyiséget üresen találta. A helyszínén husz borzalmasa megosonkított németet találtak, akik az előző napi ütközetben sebesültek voltak, a németeknek fület és orrát levágták, néhányanuk szája és orra fűrészparral volt betömve és ily módon taládtak meg. A felvett únyalladók valószínűleg két

francia pap aláírásával erősítette meg. Ordries egyenlőre lett a föld színevel.

Budapest, szept. 30. A Bud. Tud. jelenteti: Szerbiai offenzívánk sikereseen halad előre. A szerbökék az a kisérlete, hogy ezt a Száván való újabb betöréssel megzavarják teljes tiasoknál járt, mert a Száva átjött alárendelt minőségű eszékelyeb számu orosz csapatot a közelben levő határvelő csapataink azonban kitérték az országból.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Irodalom.

— **A „Magyar Lányok”** szépirodalmi kötetek hetilap, fiatal lányok számára Szerkesztői Tutek Anna Megjelenik minden vasárnap. Minden egyes száma gyönyörű szép keppel és nagyon érdekes tartalommal jelenik meg. Előzettségi ára: Egész évre 12 koronára, felelve 6 koronára, negyedre 3 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Andrássy ut. 16. szám. Mutatványszámot kívánata ingyen küld a kiadóhivatal.

Gyermekimnek nem azok élezzel készített édességek, ferjom, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyeneknek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tesztá kell, lepényt, tortákat s felfújtat Dr. Oetker-féle sütőporral készíték nekik. Vacsorára gyermekimnek tejből és tojásból puddingot kápnak, mit a kútnő Dr. Oetker-féle puddingporokkal készíték el, vagy pedig erómet Dr. Oetker-féle dibona csompporral. Változatossá kedvéért kicsinyimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok mi egy kútnőnek trissiót műből. Mindezen ételek izsések tapaláók és last not least voltak daadra olesók.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megtéremtette a visszatérési gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden irtóháború indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia dívat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek: **„bortól”** alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorolni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógyceciókra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb esemeget és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fiumei gyógykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártványoknak, tetejében olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál? Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR!*)

Dr. Szegő Kálmán szanatórium- és vizgyógyintézete felnőttek- és gyermekek számára, **Abbáziában.**

Erősítő és edző hízaló-kurák egész évben át. Gyermekek 7 éven felül kísérlet nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a közlölöny.

Főzél őszel. Ez a modern asszony elve. A „rég bevált titkos receptek” idejüket múlták. Ma a főcel a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát vezetni, azért jó gazdaszasszonyok dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg ezenfelül biztosított nyújt bármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszebb és legáltalóbb symboluma ezen kiváló konyhaszernak. Ezen fej mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzél őszel”.

III.

MILKA

KITÜNO ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Suchard

Berger gyögy-kátrányiszappana
G. Heit & Comp.-tól.

Kiváló orvosi ajánlat és Európa legjobb államainak a legjobb eredményekkel használták mindenteljes békültség után.

Különböző krónikus bajok és kórtípusok valamint hegy- és százkalkorpa ellen. Tartalmak 50 szazalek fakérsav és lényegesen különbözik a károsító hatással bíró kátránytól. Helyesebb gyógyírányváltó. Makacs bőrtáji betegségek ellen.

Berger kátrányos kátrányiszappana.
Német és gyermekeknek egyhöz halán kátrányiszappana.

Berger glicerin kátrányiszappana.
Tevábbá kátrány nélkül a híres

Berger-féle Borax-szappan
szappan, aqulós, puha, műtőre és más bőrbajok ellen. Darabja utaltással egytől 70 fillér.

Uj Steger folyékony kátrány szappanok, kiváló kátrányos hajnövekedés szer. 1 üveg 150 korona. Kezlen kifejezetten **Berger** szappan G. Heit & Comp.-tól és másképp meg lehet a melléte levő válygágyat és aláírás. Kínos leve Wien 1903. március 12-vel írták az új szappant. Wien 1912. és az 1900-ik évi parisi vilákiállásán aranyérem. Kapható minden gyógyszertár, drogeriában és kátrányüzletben. Németországban: G. Heit & Comp., Wien, E. Heider, Hofersstrasse 11-12. Magyarországon: Magyar és Kátrányüzlet, Török József szegedi utcában, Kátrányüzlet, Váci utca 10. Mosorod, Thalhammer és Seitzel, Kőszmetier, Filizs utca 12. Radonvásár, Testvérkai, Mészai Nándor és társai, Szirmai, Nándor, Dóczy, Füzessy, Váci körút 6. Kiszlován minden gyógyszerárban, jobb drogériában és Hiltel-Hiltelben.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárazynai ver-senytársainkat. Az életmenség nem

ÁLL

egyéből, mint hogy ne késsünk egy pillan-tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelöl minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNÁ!

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a **kipróbált „OTTOMÁN”** - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA BUDAPEST, VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 180 szoba, 6 koromtól kezdődőleg. — Elsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyre száni: ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Banekovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-ter 1

Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Kérelem hazánk gazdag embereihez és milliomasaihoz.

Hős serögünk hetek óta küzd, majd szemben áll a számban oly nagy túlerőben levő ellenséggel. Az idő már most is hideg, de pár hét múlva itt lesz orosz mindenkeri legerősebb, legbiztosabb szövetsége: a fehér tél, mely már Galiciában is sokkal hamarabb beáll, mint nálunk.

Meghatva látjuk a feldolgozott pamut és szövethalmazokat, melyek jótékony ujjak közt katonáink számára meleg alsóruhává változtak. Láttuk, amint készült, mennyi szeretet, mennyi gondoskodás állította elő, balmozta fel és halateltlen gondolunk arra az áldozatköszögre, melyben osztottak a falusi kuriák és az apró hónapos szobák lakói, a középosztály asszonya és a kisiparos leánya egyaránt. S mégis ez az áldozat nem elég, még ha a legnagyobb is, amit részesei hozhatnak. A kötött holmira már most leg-

főbb szükség van a hideg, őszi éjszakákon, mikor katonáink a pusztai földön fekszenek, vánkósként a barna röggel fejk alatt. Ha megjön az igazi tél, mindez — a hősapka kivételével — szinte semmissé válik a hideggel szemben. Ha itt az orosz hőmezőkön kelő, dermesztő szél, mely husz fokos hidegben kergeti, űzi az éles, metsző, ezer és ezer tüként szuró hópelyhet, mely ellepi, beföldi jeges öleléssel szorítja mellét, arát a kint állónak, előlítja tajnit, elfojtja telegzetét, akkor a különben oly jó, sok, meleg kötött holmi a vékony katonaköponyeg mellett nem vedheti meg többé katonáinkat a hidegtől — a megfagyástól.

Az orosznak nemcsak mert megszokta, a legerősebb szövetsége a tél, — de mert fel van rá készülve. Minden orosz katonának van baránybőrrel bélelt bundája, baránybőr sapkaja és baránybőrrel bélelt eszímaja. — Hogy katonáinkat ezekkel ellássuk, ahhoz nem elég a közadakozás föllere, ahhoz nagyobb áldozat kell. Itt azoknak kell tenni,

kiknek a vagyonuknál fogva kiváltságos helyzetük van. Nekünk, kiket a sors nem látott el földi javakkal, hiába minden igyekezetünk, minden törekvésünk, egyetlenünkbe, a lelünk melegebe, az inádságunk hevébe, a szívünk szeretetebe hiába burkolnánk be őket, nem óvna meg a fázás okozta szenvedéstől.

Azért is forró kérésünkkel, hő esedezőssel hazánk milliomasaihoz fordulunk: segítsenek, vegyenek teli ruhát katonáinknak! Hosszu, terden alul erő bundát, baránybőrrel bélelt bevonható sapkát és botos eszimat, vagy baránybőrrel bélelt eszimat. A hadvezetőség is gondoskodik teli ruháról a hadseregnek, de a jól értesültek előre jelzik, hogy az nem lesz elég. Bees és a esch milliomas gyárosok bizonyára gondoskodnak a Landwehr ezr. dekről, gondoskodjanak hazánk milliomasai honvedsegünkről, amely eddig is csodát művelt hősiességben, harcai keszsegeben és önfeláldozásban. Áldozzanak érték a sorstól kegyeltek, kiknek vagyonuk megadja rá a lehetőséget, tekintet nélkül,

Október 6.

Uj október hatodikát köszöntünk

S ma uj vértanukat terem a földünk.

Szegény magyar föld! . . . Gazdag televény ez.

Im uj dicső neveket sorakoztat

A régi hős tizenhárom nevéhez.

Nem a bitófa virágozott ki nálunk,

Csupán nemzetehistóriát csinálunk.

Jövendőnkéi fektetjük uj alpra,

A vágyva-vágyott nemzetiszabadságnak

Minden követ: mártírsírokra rakva

Mert arra, hogy szentélyed felavassák

Imádot nemzetmegóráltó szabadság:

Mindenkor a legjobbak vére kellett!

Gyómot és konkolyt arat az a gazda,

Ki barázdába tiszta magot nem vet.

Szárnyal, ropul szent vértanunk lelke.

Csillagmilliók között, fel a mennybe.

En Istene! Van-e meg sok hely ottan? . . .

És mintha halálam szavát az Urnak:

„Ezeknek meg most helyet szorítottam!”

Uram! Zárd el már azt a magyar mennyet,

Mártír-vérbe ne fuljon ez a nemzet!

Ugy érzi népünk, hogy a szabadsága

Tulontul meg van régóta fizetve —

Egyre másnak senkinek se drága.

S hogy outja még tovább a vértanukat

A homlokán babérral koszorús had!

Királygyilkosok s Észak helétái

Törnek reánk, hogy van kiket a mennynek

Uj mártírok képpen magába zárni . . .

En nem tudom, végezet-intezkedese

A mult s jelen testvér-ölelkezese?

De mintha a jövendőnk képe volna

Hogy most lelkünk sötét halotti gyászát

Nem visszük az aradi sírhalmora.

Utott sebtök im gyógyulóra válik,

Arad! Ne menjünk már a Golgotahadig!

Egy Paulusont építünk mult s jelennek

S együtt siratjuk a mult vértanuit

Azokkal, kik pár het óta pihennek . . .

Nagy Lajos.

Furcsa szerelem.

Irta: BERKE LÁSZLÓ.

II.

Mindenesetre gratulálók, hisz ritka szerecsédet ezen a téren mindenki ismeri. De mit csinálnál akkor, ha ez egyszer véletlenül nekem nyujtaná szerelmét az esti tudóer?

— Nem is tudtam, hogy te is foglalkozol ilyen-nivel? Nem mondanál el egyet-kettőt eddigi kaland-jaidból?

Az új

Osram - dróflámpák
Töreketlenek

hogy tőkéjükhöz nyulnának, hiszen országunk legfőbb tőkéjéről van szó, hadserégünk egészségéről, testi épségéről, életéről, s általa jövő létünkről, országunk jövőjéről.

Hozzjuk fordulunk mindannyiukhoz együttvéve és egyenként, azokhoz, kik már többet tettek, mint amennyit várni lehetett tőlük és azokhoz, akik még keveset tettek, hogy adjanak most, nyissák meg szívüket és erszényüket s óvják hős magyar katonáinkat, véreinket, fiainkat a hideg ellen, őket, kik mindenütt elől jártak, hol halált és dióséget osztottak, a „vörös ördögök”-nek, kiknek vakmerősége az orosz szemében rémes fogalomná alakult és a szürke bakák-nak, kiknek szuronyrohamáról beszélhet Krasznik, Tomaszov s a csaták egész sora. Kik csak az „Előér”-t ismerik a hazáért való harcban s ha a hősebb megfontolás megállat parancsol, erőszakkal kell visszatéríteni az ellenségtől, kiknek szemében fiatal életük semmi, ha a hazáért kell azt adni, a kik a történelem lapjaira való hőstettekről oly egyszerűen beszélnek, mint egy természetes kötelességről, melyet véletlenül épp nekik kellett teljesíteni. Ezeket a névtelen hőseket mentsek meg a téli rémlettől, hogy ne történessen velük az, ami a mult háború görög harcosaival, kiknek teli ruha hiány tagjaik formálisan felagytak s ha eszmájukat lehúzták, a lábuk vele jött le, a vártan álló katonai utjai pedig ott maradtak a fegyverén.

Nemesszívű, hazafias millomosaink, segítsenek rajtuk, segítsenek sürgősen, hogy

— Nekem még soha sem voltak kalandjaim, nem is lesznek. Utálom az emberiségnek ily álcas-onyokra szünet alájak, akik ezeket foglalkozás szerűleg élnek. De az egyszer kivételben mégis megteszem. Hogy miért, azt magam sem tudom.

— Eleg, hogy én tudom, — mondta Erdős észántan — csupán azt akarod, hogy elhalásszad előlem a dióséget, megakarsz leckéztetni! . . . Jól próbált meg, majd megelájkunk melyikünk felé hajlik az istennő keze?

— Ne beszélj már annyit, fekdő le inkább a pamlogra és aludjál, tíz-nyolckétkor együtt megynők ebédelni most már nem érdelem hazamennem. Erdős hanyagul dőlt végig a pamlogra, valami bordalt füttyözött, aztán csakhamar elaludt.

Barátfy sokáig forgóldott az ágyban; szeméit kerítte az alom, bár erőszakkal hunyta le azokat, szinte szorította szempilláit, de hasznatlan erőlködés nem tudott elaludni.

— Ha ez az asszony az enyém lehetne, ha szeretne csak fel annyira is, mint én szeretem őt, akkor talán érne még valamit ez a sivár élet, akkor talán . . . én is boldog lehetnék — susogta. Csak most érte, mily árultan lett szerelmes abba az ismeretlen szépségbe s lelkét lassan ölé möregélt kihozta az a gondolat, hogy ő is ennek az önző, ka landvagyó Erdőssnek a törékeny játékszerévé válik. Máskor nem törődött vele, ellenkező lelki tulajdon ságak dacára olyan jól megértettek egymást, de most . . . most nem engedhet, hogy ez a én egyszerűen elvágja utját feleslennél boldogságától. Itt tenni kell meg pedig gyorsan!

Hirtelen merész gondolat villant át agyán. Irai

november bundában találja honvédeinket, hiszen van még Magyarországon elég báránybőr s ha nem volna, most még van idő, hogy addig Romániából vagy Románián át a szükséges mennyiséget beszerezzék, de tegyék most, sietve, most kell róluk gondoskodni, mielőtt még késő.

Egyenként fordulunk országunk milliómsoihoz esedékl kéréssel, első sorban nagy hercegünkhöz, ki mindig elől jár az áldozatkészségben és a nemes tettek egész sora beszél áldásos tevéységéről s kit egy egy edes bus-émlék kizsájt segíteni mindig, segíteni mindenkor, ha nemzetünk, népünk hozzá fordul. Tőle remélünk első sorban megértést, felkarolást, segítséget, ő, ki a sebesültek ezreiről gondoskodik, ki fogja nyitni szívét azok számára, kik fiatal életükkel állnak őrt hazánk határain. Fordulunk a hitbizományok tulajdonosa-hoz, kik az ország szívében a legszebb földekkel bírnak, kiknek három megye határában reng, im-bolyog aranylakásos buzatáblájuk. Fordulunk a főpápokhoz, bármennyit áldoztak eddig, áldozzanak a hagyományokhoz hiven erejükön felül is.

Fordulunk a tőzsde milliához, kiknek egy szavára milliók keletkeztek és milliók váltak semmivé és fordulunk főleg azokhoz a gyárosokhoz, kiket a háború alatt kötött üzletek tettek gazdaggá. Segítsenek, segítsenek gyorsan, mert hiszen csak ha gyorsan teszik, segítsenek igazán. Ne rettenjenek vissza a nagy áldozattól, tömörüljenek és eselkedjenek!

fox neki, megírja ő-zinte rajongó szerelmét, feltárja előtte egész lelki világát megírja, hogy nála nélküli nem tud élni, szívát megír mindent, . . . mindent. De kinek írjon, szíval azt sem tudta, ki az az éjszakai tőnemény? Mindegy, neki írnia kell! . . . És csodálatos, még a délelőtti folyamán pontos értesüléseket szerzett, megtudta, hogy a görög templom közelében lakik s elküldte szívzorongva s sokat mondó levelet

Másnap megkapta a választ. — Nem volt eppeusséggal valami kecsesgető, de lemondó sem. De hisz az asszonyok mind így tesznek, sohasem árulják el mindjárt a beusójukban táplált érzelmeket, hanem a legardozóbb levele is csak semleges választ adnak. Barátfy tudta ezt jól, azért egy második, majd harmadik levelet írt, melyekben még inkább igyekezett kifejezésre juttatni forró vágyódását, igaz, soha el nem maló örök szerelmét. . . .

Az eredmény nem is maradt el, mert a következő választól világosan megérthette, hogy érzelmét viszhangra találtak. Barátfy szeretett volna táncolni örömben, hogy mindkét oldját elérte: megtalálta azt a nőt, akit szívének egész hevével tudott s akart szeretni, akiért odaadta volna az egész világot s akit gy önző, kalandokra vágyó s minden nemesebb érzést nélkülözö hivatásos szoknyavadász elől sikerült megmentenie. —

Egy este Barátfy a kávéházban ült ismét — sokkolt asztalánál. Csakhamar Erdős is megjött, — ongyhaugon üdvözölte Barátfyt s legújabb élményeit

Gondolják el, hogy bármennyit adnak feleslegünköl, vagy akár tőkéjükből, ezek a a hős fiuk még mindig többet adnak, mert odaadják mindentüket, fiatal életüket, minden nap, minden órában, s ninos az az áldozat, mely elérné szenvedésük, nélkülözésük erők szinté emberfeletti megfeszítésének nap-nap mellett megújuló áldozatát.

Hazafias milliomosok, mentésétek meg honvédeinket a hidegtől!

Az ország közönségéhez!

Meghatottan szemléljük az egész ország társadalmának csodálatreméltó munkálkodását a hadasgítés terén. Ahol a visszamaradtok ily egyértelműleg és áldozatkészen állnak seregeink mögé, ott a végél nagy diadal sem maradhát el. Rendíthetetlenül bíznunk annak elkövetkeztében. Bizonyossággal várjuk.

Hogy azonban nagyobb reudben menjenek a dolgok és minden idejére meglegyen, tartunk reudszert.

Naponta az ország minden részéből sok ezernyi csomag érkezik hozzánk. Lelek embereket szászerei dolgoznak és küldik kedves adományaikat részletekben is hozsánk, bizonyára attól a szeretettel teljes égszándéktól vezéreltetve, ha az meunél előbb érkezzeu a táborba. Az Isten áldja meg őket érte!

De így a cél nehezebben érhető el. Megnehezítették, mert bár nagy személyzettel fáradounk a beérkező holmi elhozatalán, kiesomagolásán, sajtanék csoportosításán, újracsomagolásán stb., mégis meg kell akadunk, ha reudszert nem teremünk.

Erre kiválóan alkalmasak az olyan országos szervezetek, mint pl az 1898: XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet, mely kérsünk folytán közönséggel ajánkzott mások által gyűjtött holmi kezelésére is.

kedze mesélni. De az éjszakai tündér nem szerepelt a kalandok között.

— Hát mi van az istennővel barátom, akivel úgy szereted az élet Öcsédjárt körülhajózni!? — szölte Barátfy cynikusan.

— Még semmi, de holnap Ő is a hátómba kerül!

— Ő nem; arról én már gondoskodtam.

— Te? Hát mégis az én pályámra léptél, a mindig korrekci jellemből?!

— Igeu, az egyszer én is. De nem kalandvagyból, hanem mert szeretem, imádom azt a nőt!

— Ah! hát még ebben a korban is akadnak férfiak, akik komolyan szeretni tudnak!?

Ezeket a szavakat azonban már távozó felben mondta, mert nem tudott többé annak az embernek a szemébe nézni, akinek kudarcát köszönhette. Az ismert kávéházi alakok otthonosságával foglalt helyet a kassa tündére mellett s vidám eszeveszésbe kezdett vele. Erdőssnek miudogy volt, csak nő legyen. . . .

Barátfy egy darabig nyugodtan ült tovább helyén, szokott egykedvűségével fújta a flutkarikákat, vizsgálgatta a csillártok koptott aranyozását, de végre is kitört belőle a visszafojtott jövedy. Ajkai széjjel húzódtak, közfélől az arc szegletén gödrök jelentektek: az egyszer igazán, szivéből kacagott. . . .

(Vége.)

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlási gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorolni a finomabb papamorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai követ kezében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borparlata különösen ajánlható gyógyeöleokra is. Az „Adriatica” borparlata minden jobb esemegeári és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fűmei gyógykonyakja azonban, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen ősőbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy ősőbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vízgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közölt-kéret nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált
„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 160 szoba, 5 koromtól kezdődőleg. — Elsőrendű étterem és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

Nyomatott a lap tulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Főzél ésszel Ez a modern asszony elve A rég evált tikos recept-idejüket multák Ma a főcél a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát szelni, ezért jó gazdasasszonyok dr. Oetker-féle sütport használnak, mivel időt, nyájkát és p-nt takaríthatnak, meg ezenfelül biztosítékot nyújt bármiféle sötémény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszöbb és legtalálóbóbb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzél ésszel”.

KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

MILKA

Suchard

Berger Gyógy-kátrányszappana
G. Hall & Comp-tól.

Kiváló orvosság ajánlják és Európa legtöbb államában a legjobb eredménnyel használják mindenféle

Bőrkiütés ellen
különbözn kronikus hajsz és bőrvény, valamint haj- és szakkörpára ellen. Tartalmaz 40 ezerszék fakáraróit és lényegesen különbözik a kereskedelmi minőségűtől, egyből ilyenek szárazságok, háskora hólyagok, nágyon hatása

Berger kátrányos kénszappana.
Német és oroszországi kiváló hatású kátrányszappana

Berger glicerin kátrányszappana.
Tevábbá kátrány nélkül a híres

Berger-féle Borax-szappan
pattanás, angélik, szepők, mindenféle más bőrbajok ellen. Deréklej elaszticitással együtt 70 Iller.

Uj: Berger tejessenyű kátrányszappana, valamint kiváló hajnövesztő szőr. 1 liter 1.50 korong. Képes kifejtésben Berger-árukat G. Hall & Comp-tól is nézve meg

Gellécsenyő
A jól a sebbele-
lévő védje-
lévő ábr-
írást. Képes
kifejtésben
Wien 1912 és az 1900-ik évi párisi világiállításon arany-
érem. Kapható minden gyógyszárban, drogériában és sok
üzletben. Vagyis G. Hall & Comp., Wien, I., Heller-
storferstrasse 11-13. Budapesten nagyban és kiskeresletben
Török József gyógyszerüzletben Király-utca 12., Molnár és
Kisszabó, Thalmany és Seitzel, Kuchmeister, Páczay
útdélnel, Radonovits Testvérekkel, Riesel Nándor és
László, Neudor Szanatórium, Frigyes, Váro-
körút 6. Kisebbség minden gyógyszerüzletben, jobb ár-
gótában és illusztrációban.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmiseg nem

ÁLL

egyéből, mert hogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala: Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről, —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Feladvány szerkesztő:
Bánkevich János

Főszerkesztő:
Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A német hadsereg egészségügyi felszerelése.

A német hadsereg szürke egyenruhája a háboruban kitűnően bevált, amit a franciák is elismernek. A szürke egyenruha sok olyan veszteségektől óvta meg szövetségeseink hadseregét, ami az előző háborúkban, amikor még valóságos cifraalkodtak a papagályszínű csapatok, nagy veszteségeket idézett elő, s mely könnyűszerrel kikerülhető lett volna. A német csapatokat ötközlet közben nem is igen látja az ellenség, a kémiailag ellenséges léghajók pedig alig tudják kinyomozni. A világos egyenruha hűvösebb, kellemesebb, a gallér praktikus szabása igen szelíd, míg a franciák sötét ruhája és piros pantallója a legjobb célpont. Az egyenruha kiegészítő szürke nyakvédő kitűnő védelem a nap forró sugarai ellen. Azonkívül sebesülés esetén a kötelek megerősítésére is igen alkalmas. A német csapatok lábbelije igen

megfelelő. Hogy ez fontos és egészségi szempontból mennyira fontos, felesleges külön is hangsúlyozni. A franciák ezzel szemben olcsó, selymes cipőben, vagy lakkeszímákban masíroznak.

A régebbi háborúkban a katonaság olykor étlen-szomjan ment ötközethe. Most a csapatok tábori konyhákát visznek magukkal, s a konyhákban olykor masírozás közben is fő az üdítő és tápláló eledel. A rossz és fertőző víz veszelését azzal hátrítják, hogy minden csapatestetnek szűrővel ellátott vízfóraló apparátusa van. A katonáorvosok között sok a képzett bakteriológus; erre már békés időben gondoltak a németek. A japán-orosz háború tanulságain okulva orvos-patrolőrök járnak az előrenyomuló csapatok előtt bakteriológiai vizsgálatok eszközzése és a szállások, valamint a kutak higiénikus szempontból való tüzetes megvizsgálása céljából. Nyilvánvaló, hogy ezzel az intézkedéssel a kolera és a tifuszjárvány veszelését is megelőzik. A hadsereg ellátása békés időben

is mintaszerű, háboruban pedig éppenséggel bőséges. A konzervek kitűnőek, s különösen hasznosak a préselt teacsomagolások megfelelő cukormennyiséggel. Az automobil századában a csapatok gyors ellátása nem ütközik különösebb nehézségbe.

Hyenképpen testileg is pompásan ápolat, higiénikusan öltöztet és jól táplált hadsereg vonul a harterre. Minden katona külön kötőszerszemet visz magával, amiből a legnyugtalanabb és a legavatatlanabb kéz is biztos kötést készíthet. A harcra való mőgött elegendő kötöz állomás van, melynek felszerelése minden tekintetben megfelel a legmodernebb higiénia követelményeinek. A modern gyalogsági lövegek, amelyek fém-burkolata van, ha nem találnak életfontosságú testrészeket, csupán a be- és kihatolásnál nyitnak lyukszerű rést, mely kellő kötés mellett gyorsan záródik s guynéklü seblázatlan gyógyulásra vezet.

A modern hadisebkezelés célja ily ideális gyógyítás elérése, és az ugynevezett

Az aradi sirnál.

Írta: NAGY GYÖZÖ.

Hajnalhasadás van Rózsaszínű hajnal
Becarozza az ébredő vidéket.
S magasba szálló kis paszirta dalal
Mond gyönyörű imát az ég Isteneinek.
Tündéri me ékről susognak a lombok.
Nagy idők titkáról a kiesny fűszálak
It, hol minden parány most oly derűs, boldog.
Egykor itt végezték ki a tízezhármat

Természet, te miért gúnyolódol velünk?
Mért sérted bújában szomorú hazánkat?
Ragyogó napsugár nem kell akkor nekünk.
Mikor lenyűgözi lelkünket a bánat.
Hol a sötét felhők, melyek akkor űztak.
A haragos égből villámokat szörvén?
Vigasztalás kell a szenvedő koldusnak.
Nincs másra szükség: részvétre, jó szóra.

De tén nem is akar gúnyolódás lenni,
Hogy gyermekeidet mosolygva kelled;
Meggőzöni akarsz, hogy nincsen ott gyász semmi,
Ahol hőseire emlékszik egy nemzedék.

Tán azt mutattad, hogy itt e közös sirnál
A mosolygó nappal s madárdallal együtt
Tízezhárom hű-nők koszorúzott sírját
Ne gúnyoljuk, haem büszkék önnepeljük.

Igen, azt mutató! S mi megértünk teged,
Letöröljük szemünk hulló könnye-árját:
S amíg kegyelettel nézzük ez emléket:
Lelkünk a mult idők ösvényeit járjuk.
Szemünkben öröm gyúl, büszkeség lelkünké,
Hálaadó himnusz zeneket az ajkuk
S a mosolygó tájjal együtt lelkesülve
Önnepeljük e szent napját a magyaroknak!

A nagybácsi felolvas . . .

Írta: SZAMOSSY.

Kispesten, egy nemrégiben épült házunk meglátogatásán tágas szobájában vagyunk, természetesen vasárnap este, amikor a család stációsboltjában szünnet a munka. Az apa az ágy végénél, az anya az ágy szelén nyugszik, a nagymama az ablaknál a varrógéppel pepecsel, ellenben a nagybácsi (ugy 33-34 éves körüli fővárosi zseutri) a grammofon tövében háromlábú széken üldögél (az egyik lábát a

gyerekek „elhordták”) és felolvas az összegyűlt család-nak a háborúról.

Nagybácsi: Nines döntés a nyugati harc . . .
Anyá: (a nagybácsihoz) Te Miklós, nem olvas-tad, hogy a németek meg most sem vették be Páris-t? Hát ez valami szörnyű dolog . . .

Nagybácsi: Csak ne túrlmetlenkedj Gizi, majd azután beszélünk róla. (Folytatja az olvasást.) A Pesti Hírlap saját tudosít . . . (az orrára száll egy légy s azt igyekszik lehessengetni róla, de a rokonságtalan al-lat ismét oda száll, majd a fejére, kezére stb., míg végre haragosan kifakad: teremburájzat ennek a pi-masz állatok . . . végre tovább folytatja: Saját tu-dósítójától. Hogy micsoda kétségbeesett, elkecsere-dett küzdelem folyik a nyugati harterőn, mi sem bi . . .

Ápa: (rákiált az udvaron szaladgáló nebulóra, a Kárcsra): Nem teszed le rögtön azt a sörös üve-get, ebadta kölyke! Lefordulsz a lábáról- eltorod az üve-get, aztán én hívjak orvost a házámba? Há?

Anyá, nagybácsi, nagymama: Addig nem nyug-zik, míg elő nem veszem a korbácsot; csak jöjjön be, majd elverem rajta a port; mindig olyant tesz, amit nem köne . . . Tudod Miklós, multkor is majd-nemhogy agyonverte magát . . .

Nagybácsi: Most már egyszer menjünk tovább mert beestelődik és még-m tudnék semmit. (Nagy

Miért használjunk kizárólag „Osram” lámpát?

Azért, mivel ezen lámpa mindama követelményeknek megfelel, mely egy modern drót-lámpa iránt támaszthatók. E lámpa előtérhetetlen, rendkívül takarékosan s mindig egyen-letes világosság mellett agyogó fehér fényvel ég.

Valódi Osram-drótlámpák kaphatók: Villamos művezetők, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képviselő berendezők: Rablárval: Fingler és Pica, Budapest, VI., Hufjós-uca 41. sz.

Mastisol-kezelésben meg is találta a kellő és egyszerű módszert, mely már az orosz-japán háboruban nagy szolgálatokat tett. később békeidőben is bevált és ma az egész német hadseregben alkalmaztatik. Röviden arról volt szó, hogy egy bakteriummentes gumi-arabicumszerű gyantarágazatszert minden halogatás nélkül rácsesztünk a seb környékére s azáltal minden baktériumot a bőrre rögzítünk, a sebbe való behatolástól pedig visszatartunk. Erre a lönyilást környező ragasztóanyagra csak egy kézen tartott baktériummentes kötést kell alkalmazni, amely biztosítja a kifogástalan és rögtönös sebgyógyulást. Már a műbáuzeni esetánál ezen módszer szerint kötözték a legnagyobb löshégben és badeni orvosok, akiknek alkalmuk volt így a kötözött katonákat látni, el voltak ragadtatva e sebkötés kiünő voltától és gyógyiskereitől. Ma már mindenkinék tudnia kellene nálunk, hogy az annyira rettegett amputáció már csak kivételesen és a leg-sürgősebb okokból engedhető meg.

A nagyközönségnek nájcsen tudomása róla, hogy a hadvezetéség elegendő vonatot tart készen, mely operációs-fülkékkel, konyhakkal, federes hordágyaival van ellátva. — Ezeket a vonatokat szállítják a sebesülteket szülőföldükre. A sebesültszállító vonatokat megfelelő számu orvos és ápolószemélyzet van. A megállóhelyek is gondosan meg vannak válogatva, hogy bizonyos időközökben nagyobb állomásra érkeznek a sebesült-transzport, ahol kötözésekkel és operációs műszerekkel ellátott orvosok várakoznak a páciensekre. Sebesültszállításra igen alkalmasok a hajózható vizutak s ezért a hadseregek kórházhajói vannak, melyek ugyancsak

megállnak a kötöző-állomásokon. Minden csapatestnek — a századnak is — sebesült-szállító kocsijai vannak, teljes felszereléssel: hordágyakkal, kötözőszerekkel, műszerekkel és gyógyszerrel. A csapatokkal külön Rougen-kocsik vonulnak a háborúba, úgy hogy az orvosok közvetlenül a fúvónal ügögtt meg is röntgen-zetük pácienseiket.

Szélteben beszélték, hogy a német hadseregeknek operációs-termekkel és orvosi szobakkal ellátott automobijai vannak úgy, hogy az orvosok éjszaka kipihenhetik magukat s reggel friss erővel láthatnak munkához. Ez azonban nem felel meg a valóságnak. Az orvosi szolgálatot különösen a császár kívánóságára nagy gondnal készítettek elő háboru esetére, úgy hogy a német hadsereg egészségügyi felszerelése igazán mintaszerű. Hogy a városok, sőt falvak kórházszolgálatára háboruban, úgy mint békeben is, napszerűen funkcionál, arról kár szót vesztegetni. Az egészségügyi szolgálat nemesek a szárazföldi hadseregnél, a haditengerészetről is kitünő. A hadihajókon ötközet előtt valamennyi matróz gőzben dezinficiált friss lehneműt kap, hogy a lösekek fertőzését lehetőleg megakadályozzák.

Az egész hadsereg egészségügye élen egy magasrangu katonarvos áll, aki a főhadiszálláson tartózkodik. A hadtestek egészségügyi vezetősége szoros érintkezésben van a vezérkarral, úgy hogy a katonai és egészségügyi intézkedések szoros kapcsolatban történnek egymással. A katonarvosok munkájában számos civilorvos, köztük sok jeles specialista osztozik. Háboru esetén a katonai szolgálatot teljesítő civilorvosoknak is teljes önálló hatáskörük van.

HIREK.

Orosz rabságban.

Egy huszár kalandja.

A minap egy sebesült huszár utazott keresztül Budapesten, a kit foglyul ejtettek az oroszok, de a kinek sikerült elszabadulnia. A derék katona a következőket mesélte el fogsága történetéből:

— Egy este patruba kiltűtek bennünk. Kilovagoltunk a mieink közül. Egy kis víz partján nyargaltunk a füzések alatt. Nem láttunk élő lelket. Keső éjszaka átgázoltunk a vizen. Olyan sötét volt, hogy nem láttunk tíz lépést sem. A vizen túl vagy egy óra járásnyira ránk jöttek a kozákok. Tízszernyanyn lehetek, mint mi. Alig látuk őket a nagy sötétségben, csak a puskájuk vége árulta el, hogy hol vannak; tüzeltek ránk, mi meg láttuk a lövés lángját.

Egy ötleteseb huzdótnk előlék és onnan üzeltünk rájuk. A mikor megvirradt, láttuk, hogy töröltettek minket. Tartottuk magunkat, de a mu-zsák végre elfogtak bennünket. Két órát gyalogoltunk. A balkezemből csurgott a vér a vállamban is lövés volt. Egy nagy gyárforma házába tereltek minket, a házora rajta volt a vörökérszetes zászló. Kórház volt. A nagy hely tele volt muszka katonával. Ott heverték egymás mellett a szuppszalmán. Lehetek vagy kétszázan. Orvosforma emberek hasagatták le róluk a ruhát és elkötötték a sebtűket. A mikor bennünket oda-tereltek a kórházba, az orvosok mindjárt ott hagyták a maguk katonáit és minket vettek sorra. Bekötötték a sebtűket, fölirták a nevünket. A mikor megváltak velem, egy ugyaszakú orosz pálinkát hozott, a másik meg kenyéret. A pálinka keserű volt, a kenyér meg kemény. De csak megettük, mert nem volt más. Az oroszok is olyak kaptak. Most már bizonyos voltam benne hogy nem lesz semmi bajunk. Aznap kétszer is megnézett az orvos és kétszer is kaptnk pálinkát, de mindig olyankor, a mikor az orvosok is látták. Piszkok volt a pohár, de a rab katona nem válogatos, hat csak leuyeltük valahogy.

Másnap tovább vittek bennünket, Aki járni tudott gyalog ment, a többit szekérré tették. Most

orrfajás, tüstögés és köhögés között kezdődik meg a további olvasás...) mi sem bizonyítja kézzelfoghatóbban...

Gizi (leány, bejön jajgatva): Mama kérem... a... Jó!... ánya... ka elvet... te... a... ceruzámat... brühühü.

Jolán (másik pár hónappal idősebb leány): Igen, elvettem, mert a meg az enyémét vitte el. Mondtam neki, hogy adja vissza, de nem adta. Jusztira isz elvettem tőle...

Mama: Majd adok én nektek... várjátok... Nagybácsi: Hát ez az a ceruza, amit én adtam nektek? Hallatlan! Ma adom nektek is tessék, már csak a vege van meg... Lessetek, mikor kaptok még tőlem valamit... (Ézzel nagy sírás-rívás között elduja a zsebébe a megcsontított ceruzát és ráripakodván a gyerekre: Mars, ti hüle kölykök! folytatja a felolvasást) kézzelfoghatóbban, (nyomatékosan) minthogy a harc még ma sem... Nagymama (kiesít magát halliávan, nem ért jól az olvasást): Bevettek Páris? Nagyszerű! Most elousztultunk majd az oroszok is...

Nagybácsi, apa (dörmögve): Hiszen nem mondta mama senki, hogy Páris betettek (Nagybácsi): Jaj, az az örökös zaj... közbészölés... Hát érdemes olvasni?... (Feleletet sem várván, teljes nyugalommal böngésszi a sorokat, miközben ritka szép haja közt bábárl a kezével, meghuzogatván egy-egy árva szálaszkát); min-hogy a harc még ma sem ért meg a döntésre. Nagyon könnyű megérteni...

Händli (az útváron kiabál): ócskavasat, ócskásüvegeket, elrongyolt cipőket, levedlett kabátokat, régiségeket, elvirsott nadrágokat, lukas fazekokat, össze-dült butorokat stb. ... stb. ... veszek! Händli!!! händli!!!

Anya (a dühös nagybácsihoz): Várj csak egy kicsit, Miklós. Üzletet csinálunk. Van egy rongy zsírosbödönöm, eladom. (Szalad kifelé, ukozban fellökészeket, üvegeket, majd nekírohan a kis Gizikének, aki iszonyú sikogatsába kezd. Händlihoz): Händli! várjón! (A cselédhez): Treszka!... Treszka!... Borzasztó! (Még jobban kiabálva) Treszka!!! hol a pokolban van?! Siessen, szaladjon a händli után és hívja vissza! Fusson!

Nagybácsi (aki már majdnem minden szál haját kihuzogatta síke-eredsésben, fellöki maga alól a székét amely nekiötölülvén egy kis állványok a díszli szolgáló eszebebesék között alapos pusztítást okoz. Ez még jobban növeli azt a zajt, mit a gyereknek, az anyja és a händli teremtettek. Hát az rettenetes, az förtelmes... Mar a händliék is zavarják az emb-ert... vasárnap... ptuj!!! Persze, nincs munkásünet... Föl-alá jár, de nem sokáig, mert Karesi, a vásótt fiékó, écsintalanul belkapaszkodik a lábába és somméret sem akárig elengedti. Hasonlókép a kis Jolánka is, aki könyörtelenül ordítva rázza a nagybácsi kezét)

Karesi, Jolánka: Add vissza a ceruzát... adj helyette más... (Karesi, megcsipvévő alaposan a lábát): Ha nem adsz, megharagszom

Apa (földhöz vágja a pipáját): Lesz már egyszer eszed?! (Most meg ő hívja a cselédet) Treszka!... Treszka!?!... Hol van a Treszka?! So-sines ott, ahol kéne! Treszka! hozd a korbácsot.

Anya (kiabál az ajton): Nincs itt, elment a händli után...

Apa: Hát nem halgaltok mindjárt?! (A gyerek végre a nagybácsi paszkoló keze miatt elesedese-duek)

Nagymama (befojja a fülét, mintha hallana); az ember belesötétült ebbe nagy lármába... (Elmegy.)

Nagybácsi (a gyerekéhez): Takaradjatok ki, mert kidoblak benneteket! Karesi! (nyakonvágja) nesze! majd adok én neked a zsíros kezzedl vacs-kolai a kabátomon!... (Karesi titkon a kezével ortt akar mutatni a nagybácsinak, az azonban észreveszi és jól elveri az ordító Karesikát, majd kilödi a ajton)

Apa (kiszalad az udvarra, hol Karesika velő-rés sikogatsába tör, hogy még jobban bosszantsa a nagybácsit). Elhallgatás rögtön! (meprázza a kis tölkfölt). Vagy vigeylek a rendőrököt? Ha? Ha? (Karesi szörnyű megíed, egyrészt az apa kezétől) másrészt a rendőröktől és elesitül) Utálatos kölyök! (a nagybácsihoz) Hát mond, Miklós, nem viszik sírba ezek az embert?!

Nagybácsi (a dühölt fludokolva): Az is bizonyos, hogy én több nem fogok itt fölolvassat tartani! Várbonfogy szemekkel tépi szét az újságot és elmenekül a könyvháza — valamit onni...

látam először marsolni orosz katonát. Szembejöttök velünk, de olyan hangosok voltak, hogy esoda. A tisztok szája egyre járt és mind hadonászott a kezével. Néha a legénység is felelt, de egyszerre, mint akik betanulták. Furcsa volt nagyon. Láttam sok mindeülé katonát. Tízért, gyalogost, trént. Még olyan is, akinek bocok volt a lábán. Találkoztam egy százzal, a melyik tiszta új ruhában volt a legénység nagyobb növése volt, mint a többi. Egy fiatal tiszti volt a vezetőjük. Nagy uriforma ember lehetett, mert az öreg tisztok majd hogy meg nem esékolták a kezét.

Különös, hogy az oroszok közt sok a pap. Egy jarnak-kelnek a katonák közt, mint a generálisok. Csoda egy nép. A mikor a pap odamegy a katonák elé, mind térdre veti magát. A homlokával majd hogy nem a földet veri. Nemcsak a legénység, hanem a tisztj is ilyen. A tisztok is tedre esnek, aztán odamennék a paphoz és megcsókolták az arcát. Még a generális is ilyen. Nincs is nagyobb ur az orosz papnál!

A hogy vonultunk az utó, mellettünk két oldalt táborozott egy sereg gyalogság. Rapport lehetett, mert a tisztok ott álltak a tórság közepén. A legelső tiszti kezében hajlós bot. A katonák egyenkint álltak eléje. A tiszti meghallgatta valamennyit. Volt olyan, akivel pörölt, s a ki rossz fát tett a hátra azt megverte. Úgy csatogott a botja, hogy a hátamba szaladt a hideg.

Késig hurogtál hol ide, hol oda. A muska sebesültek beszélni akartak velünk, de nem értették meg stavunkat mi sem az övéket. Három napig tartott ez az állapot. Emlé csak leke-ke nyeret kapunk, csak úgy, mint az oroszok. Estére mindig meghaltunk valahol. Harmadnap este egy pajtába tereltek minket. Alig fekdünk a szalmára, megszólal az ügy. Halottam odakünn szaladgálnak, fukosnak a katonák. Egy orosz sebesült volt a fővigyázók, de részeg volt. Gondoltam, közel lehetnek a mieink. Magamra vettem egy orosz katonát sapkáját meg a köpönyeget és kiszöktek a pajtából. Nekilámoztam a vakosítotték. Néhány lövés szállt utánam, de nem talált. Egy árokban huztam meg magam. Két napig lapultam meg; harmadnapra már arra felé jöttek a mieink. Így szabadultam meg az orosz fogságból.

— Lovag Sypnieszky György ezredes

A Korona szállóbeli asztaltársaságról, amely a következők bel és kültug urakból áll: Dr. Faics Lajos ügyvéd, Fischer Imre királyi főügyész helyettes, Dr. Sabján Gyula polgármester, Dr. Samuéli Ottó kir. törvénytíró, Rosenberger Ernő magánhivataltok, Dr. Malek László ügyvéd, Dr. Darás László ügyvéd, Dr. Hajdu Gyula ügyvéd, Dr. Buntzik Mihály tanár — az alábbi sorokkal emlékezett meg: A feladó neve: Sypnieszky György ezredes, címe: Tabori posta 102. Cím: A Korona szálló Tekintetes törzsvendégek nagyrabecsült asztaltársaságának, Nagykiszta 1914. szeptember hó 26-án — Szeretve tisztelt kedves jó Barátain! A mennyiben engemet már elpareutáltak, van szerencsém mély tisztelettel és igaz szeretettel az Urakat értesíteni, hogy számos heves és számos áldozattal járt harcok dacára jó egészségreink örvendek és őszintén kívánom, hogy az Urak is minden tekintetben igen jól éreznek magukat. Az ezredünknek mindig igen magas és önálló szép feladatok jutottak osztályrészül és már melyen és eredményteljesen Oroszországba behatolva felsőbb okok miránk is kihatással voltak és most hasonló szellemmel újból neki megyünk. Hadak-ura legyen velünk. Mely fájdalomtól éle a fölött, hogy sok igéző derek tiszt elesett. Legszívessebb hazafias ödvözzel vagyok Sypnieszky A mit az urak hasonló szíveslyességgel viszonzoztak, kifejezem abbéli óhajukat, hogy a vitéz ezredes ur díeső ezredünk élén minél

hamarabb és sértetlenül városunkba és körünkbe visszatérjen.

— **Az aradi sirmál.** Ezt az igaz érzéstől áthatott hazafias költeményt a Maros-Vásárhelyen megjelent „Székely Tanügy” című lapból vettük át, melybe a szerző beklidte. Sajnáljuk, hogy egy a Sz. Tanügy szerkesztőjének alatti elismerését, miut a mi őszinte die-erőttünk nem veheti tudomásul Nagy Győző barátunk, mert f. hó 1-étől fogva állandóan a kelet-boszniai határon betört montenegró-szerb bandák ellen indított harc tuzvonalában áll; de reméljük és óhajuk, hogy a harcok lezajlása után orrommel fogja konstánálni iránta érzett őszinte szeretetünket.

— **Egy nemeslelkű indítvány.** Forster Gusztáv soproni felszerkeszkedő s szivarkehelygyáros kamarái bétag beadványt intézett a kamarához, melyben kéri a kamara vezetőségét kezfény gyűfést a megsebesültek ápolására hivatott Vöröskereszt javára. A nemeslelkű indítványt a maga részéről azonnal 1000 koronát ajánlott fel a szent és hazafias célra. A kamara a gyűjtést megindította és 4000 koronás adománnyal nyitotta meg a sort azzal a határozott intézkedéssel, hogy a bugylenődő összeg a Vörös Kereszt, moson-, sopron-, vas- és zalamegyei választmányai között lesz felosztva.

— **A harmadik moratórium.** Az új moratórium, mely nov. hó végéig szól, a kereskedők és iparosok, nemkülömben a pénzüzetetek és vállalkozókra is bizonyos kedvezéseket tartalmaz s határozottan precizozza mikor, mely és miúó esetekben közzel a tartozó felek fizetni vagy nem fizetni kötelességeire, hogy a moratórium csak azokra a kötelezettségekre áll fenn, amelyek 1914. aug. 1. előtt jöttek létre. Minden azóra létrejött tartozás és kötelezettség a megállapodás szerint teljesítendő, azon a moratórium nem változtat. Az új moratórium által engedett halasztás a lejáratról számított két hónap.

— **Fofozkodó postások.** Lapunk egyik legutóbbi számban a fenti cím alatt egy idegen kézről vett hír látott napvilágot, melyet mi bár kételkedve, de a szereplők megnevezése nélkül közöltünk. Most, hogy a dolog után alaposan nyomoztunk meggyőződünk, hogy az említett eset szereplői nem postások voltak, miért is akkori hírtüket ezennel helyreigazítottuk.

— **Magyar királyi államvasutak igazgatósága** jelent, miszerint a magyar királyi államvasutak vonalán és az általuk kezelt magánvasutakon a jelenlegi rendkívüli viszonyok folytán f. év október hó 1-én új menetrend nem lép életbe, hanem a f. év május hó 1-én életbe léptetett nyári menetrend egyes vonatok megszüntetésével további intézkedésig érvényben marad. Egyelőre a személyi

forgalom csak korlátozott mértékben, az Állomásokon kifüggesztett hirdetésmények felsorolt vonatokkal, tartatik fenn, melyeknek menetrendje az 1914. évi május hó 1-étől érvényes menetrendhirdetményekből vehető ki.

— Az „URANUS” pínházban szombaton és vasárnap különleges szenziós műsor kerül bemutatásra. A művészielen összeállított gazdag műsor nemcsak megunnyegénél, ham rendkívül változatossgánál fogva is feltűnést jltó, melyben a drámai és vic elem mellett, kitűnő előmólygos természetű felvételre a legújabb „aktuálisok váltakoznak.

Jóteknycélu magyarállami sorsjáték. Ö es. és helyi Felségének leglós elhatározása alapján a bpesti m királyi lottójóvedéki igazgatóság minden másfel érvényen jóteknycéllállami sorsjátékot rendez, melynek tiszta jövedelme közhasznu és jóteknycé célokra fordítják — z utolsó 10 állami sorsjáték jövedelméből esakuen 200 különböző közhasznu és jóteknycélu intézmény részésült 10—30 ezer K, sőt az utóbbi sorsjátéknál már 60 ezer korona segélyben llyenek voltak a különböző köz- és gyermek-körházak árva- és szeretetházak, siket-nemak és vakok intézetei, népkönyvták, fehérekessé egyletek, mentők egyesülete, tékony növénytelek, külföldi segélyöz egyletek, szanatóriumok, poliklinikai és más hasonló jóteknycélu egyletek és közhasznu intézetek, melyeknek sokszór a jutalékok adták meg az első létalapot. A budapesti m. kir. lottójóvedéki igazgatóság jelenleg a XXXI ik állami sorsjátékot rendezi 47500 K készpénz nyereményvel A főnyeremény 200.000 K és még 14884 nyeremény van 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 1000, 500 stb. nyereményekkel. Az összes nyereményeket készpénzben fizetik ki. A sorsjegy roppant olcsósága és a sok kedvező nyereséi esély folytán a köz javára működő emberbaráti intézmények érdekében felhívjuk t. olvasóinkat a jelenleg rendezés alatt álló XXXI-ik jóteknycélu állami sorsjáték támogatására. A huzás visszavonhatatlanul f. december hó 9-én a lottójóvedéki igazgatóság (Budapest, IX., Vámpalota tarta meg. Az említett igazgatóság kívánna bárkinek titálanul és portómentesen küldi ezen sorsjáték részletes játéktérvt.

Egy jó házból való fiu

ki 2 középosztályt végzett, betűszedő tanoncnak, jó fizetéssel azonnal felvétetik lff. Wajdits József könyvnyomdájában.

XXXI ik magyar királyi
jóteknycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték emellett tiszta jövedelme közhasznu és jóteknycé célokra fog fordítani, Ezen sorsjátéknál összesen 14885 nyer. megnye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény — — — 30.000 K készp.	20 nyer. á 200 K. — — — 4.000 K. készp.
1 „ — — — 20.000 „ „	40 „ „ 150 „ — — — 6.000 „ „
1 „ — — — 10.000 „ „	100 „ „ 100 „ — — — 10.000 „ „
1 „ — — — 5.000 „ „	200 „ „ 50 „ — — — 10.000 „ „
5 nyer. á 1000 K. — — — 5.000 „ „	2500 „ „ 30 „ — — — 50.000 „ „
5 „ „ 500 „ — — — 2.500 „ „	12000 „ „ 10 „ — — — 120.000 „ „
10 „ „ 250 „ — — — 2.500 „ „	14885 nyer. összesen — — — 475.000 K. készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én.

— Egy sorsjegy ára 4 korona. —

Sorsjegyek az összeg előzetes beklidése mellett a magyar kir. lottójóvedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portómentesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta- adó-, várn- és söhivatásnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dí-hanytásgázásban és váltószobákban. A nagy kir. lottójóvedéki igazgatóság.

A francia ipartermékek ellen.

Az a minden kükán aluli magatartás, melyet a franciák éves orosz szövetségük kedvéért a védten magyarok osztrákok és németek irányán tanúsítottak, immár mind a három neveten megteremtette a visszatérési gondolat. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen írtóháborút indítottak, ami ancia. — A különféle francia elnevezésű utalók hamarosan megváltoztatták a fővársban neveiket, a francia pezsgő, a francia tej, a francia konzerv, de végül a hölgylel jóvótólabb a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szate mindnyájan elfelejtettek bojkott alá vnni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitérni a finomabb papramorogókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt; technika vívmányai követ kezében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borparlata különösen ajárlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borparlata minden jól esemege-áru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fiumei gyógykonyakja azonfelel, hogy jobb a francia gyárterményeknél, természetesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnöttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hizlaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felel kisérlet nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet
hozni, mint a **kipróbált**
„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST. VII. RÁKÓCZIUT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszoba al. 150 szoba, 5 koronázott kezdődőleg. — Elsőrendű éttermek és kárház, esténként magas színvonalú hangverseny.

Főzél összel. Ez a modern asszony elve. A... evált titkos recept-k... időjüket multak. Ma a fecl a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát ezeti, ezért jó gazdaszasszonyok dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg ezenfelel híztsítőket nyuit hármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos tej a legszebb és legáltalóbb symboluma azon kiváló konyhaszernek. Ezen tej mintegy figyelmeztet arra, hogy „Főzél észrel”.

Berger gyógy-kátrány-szappana
G. Hell & Comp.-ól.
Kiváló orvosi készítmény, amely mindenféle bőrkétség ellen...
Berger kátrányos kénszappana.
Berger glicerin kátrány-szappana.
Továbbá kátrány nélküli a híres
Berger-féle Borax-szappan
patlanas, napfény, szappó, milium és más bőrbajok el...
Uj Berger 100% szappó kátrány-szappana.
Kiváló hatású bőrbetegségeket, fejt és szakkalkorpaat...
150 korona. Bergr. Kátrányos szappan. Berger...
G. Hell & Comp. Budapest, Bécs utca 17. szám.

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE
Suchard

SZEMESNEK
kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem
ÁLL
egyeből, mint hogy ne kössünk egy pillana tiz sem, hanem soron kívül vegyük igénybe
A
„Zalai Kozlony” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető
VILÁG
hirdetesei itt megtalálják A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről annak határozottan
VAKNAK
kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Kozlony” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy
AZ
ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az
ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona. Negyedévre 2 korona 60 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felőlv. szerkesztő:

Bánkevich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1

Telefon: 182. — Hirdetéseket díjazásba szerint.

Ne rettegjünk, ne remegjünk!

Harok közepette vagyunk s a haroban álló világnak nincs nyugalma, nincs pihenője. A szövetséges német magyar és osztrák seregek diadalmas oszátakat vivnak minden oldalon s amig fent a német birodalomból a pusztító kozákhadat takarították el, fent a kétségbeeséstől hajtott szebektől tisztították meg a határt s Lemberg mellett a nagy leszámolás végső fejezetére készülnek az orosz cár lelkesedést nem ismerő, haroba kényszerített seregei s a mi huszárjaink, bakáink, népfelkelők, lelkes, áldozatkész, az igazságért, az igazság diadaláért küzdő nemzetek gyönyörű fiai.

E főlemelő látomás, a nemzeti öntudatnak ily páratlan fellobbanása mellett a harcokba szinte belevész minden gyász, minden kétség, minden aggodalom.

A gyászoló tizezrek elvésznek, eltűnnek a tömegben, az öröm s a lelkesedés ünneppé avat minden órát, az igazság napja oly fé-

nyesen süt, hogy eloszlik az aggodalom szülte kód s a kétség felőli nem homályosítják el a szemhatárt.

A közönség, a nagyközönség többsége azonban türelmetlen s ha nem is beteges tünet a várakozás aggodalmakkal teli izgalma, mégis nyomasztólag hat a metropolisok életére.

A francia nép tán e pillanatokban érzi leginkább a könnyelműen megindított haboru tragikumát és mert a jelen körülmények közepett sorsán nem könnyíthet senki, kénytelen viaskodni végső elszántsággal jövendő léteért.

*

A fagyos tekintetű muszka hadierejének javát Galiciába vetette, hogy a kettős monarchián sebet ejtsen s amit még meg nem vert a porosz, együtt van, együtt lelkesedik a kancsuka alatt s együttesen próbál utat törni magának a monarchia belsejébe De támadásuk megtört seregeink ércfalán, mert csak a számuk nagy, de nem hitük, nem

bizodalmit, nem lelkesedésük, mert nem tudják, hogy kiért és miért harcolnak.

*

A nagy munka azonban még nincs befejezve, az orosz tartalék szinte kiapadhatatlannak látszik, az atyuska összes alattvalóit szűnetlenül verik a haroba seregeink ellen, jól tudja, hogy Lemberg körül nem a kettős monarchia jövője, hanem a mindenható car sorsa fog eldőlni. De mi nem félünk, lelkesedésünk nem lohad, bizva ügyünk igazságában, tisztaságában.

S míg a szárazon rettenthetlen bátorsággal állnak szembe hadaink a betolakodó ellenféllel, a végtelen tengereken hajóúriások kergetik egymást, halálhozó aknák leselkednek mindenfelé a páncélosokra s tüneményes gyorsasággal elsikló torpedók keresik állandóan az ellenfelet, míg nem az átláthatlan ősz ködben vízáratlanul találkozó hajók megvirágja a szárad legnagyobb vízi esztáját, melyben néhány óra alatt milliók pusztulhatnak el s Angliá tengeri uralma mihamar

FOHÁSZ

kegyes Patronánkhöz.

Erős kezembe két kicsi lújomot
És gyöngyfüzérés olvasót veték:
A lelkem szárnyát vegtelenbe tárva,
Egedhez szállok s leomlom eléd . . . !
Anyánk! szereltek.

Megtörve és remegve jövök,
Mint tékozló fia. Éhezve, fáva . . .
Ha feledtelek, hitellen voltam:
Legyen most nekem megbocsátva . . . !
Mert szereltek!

Ami kérek, nem nekem kérem,
S a köny, amit osztok, — nem enyém:
Ami Hozzád küldött: a mások hite.
Én bűnbánásom, s egy kis — remény!
Mert szereltek! . . .

Anyánk! Oh könyörgöm értük.
Könyörgöm értünk, népedért! . . .
Oh ne nézd, az én bűnös lelkem!
Nézd a mások hitét, s a vért, a vért . . . !
Oh szereltek!

Most sirva kérek: segíts előre!
Anyánk, segíts és el ne hagyd!

Enyhítsd a sebünk, védjed a seregeink:

Áldó karod tárd a vérmeczőnkre . . . !

Oh szereltek . . . !

Két kis lújomom trónodhoz teszem . . .
A lelkem kelyhét halkán bezárom . . .
Hogy nyugod-e felénk áldó kezed?:
Bűnbánó hittel, remegve, várom!
. . . Mert szereltek . . . !

Rátkai R. K.

Egy titokzatos éjszaka.

Írta: BERKE LÁSZLÓ.

Gyönyörű decemberi este volt. A frissen esett hószemcsék, mint valami gyémánt-szemek versenyt ragyogtak a csillagok megszámlálhatatlan millióival, melyek szinte nappali fénybe varázslták az egész környéket. A hold magasán járt a tuzai hegyek fölött s mindig mosolygós kerék arca az egyszer komolyan, sőt majdnem szigorúan nézett le a szeles eszt szöngyeggel borított földre. — ahol nem is olyan régen meg ágyuk bombolése és puskaropogástól visszhangzottak a hegyek — mintha csak azt akarta volna mondani: „Ez a sors minden elodgettlen nemzetnek!” Vagy talán az éjszaka bekövetkező tragikus eseményeket látta előre próphétai eszhatatlansággal, azért változott meg Luna istenasszony képe? —

A boszniai okkupáció után történt. A városom

kívül levő katonai raktár őrszobájában vígan kártyáztak a legények. Szívták a jó bossnyák dohányt s közben nagyokat hörgömböztettek a raktárból, amit még a kis helyőrség kántinjában csúsztattak a kőpány alá. Miért is ne? Olesó volt, oda kinn a Vártán pedig nagyon elkél egy kis szivarosító, hiszen nem úgy van már, mint volt a haborus időkben, az ember kiváruva sem lát ellenfelet, összehuzta magát török-bossnyák egyaránt.

Káplár uram Boros nagyot bított ökleivel az asztala, mikor az utolsó lapot kiadta.

— „Még öt perc Miska, osztán te mégy az utat mérni a Depó körül!” — szólt a vele szemben ülő hozontos bajnusz kőbakának, kit a sok dohányfüst — no meg a rakia már szinte elbódítani látszott. De Káplár uram szavaira egy-kettőre kigőzölgött fejből a mámor s mintha puskából lötték volna ki, fölugrott az asztaltól s nagy hatyken odavágtá:

— „Jól lesz szegény Pistának ha bejön eleget taposta odakinn a havat!” — Ez alatt már felvetté köpönyegét, egy-kettőre vállára kapta fegyverét is és haptákba vágta magát, katonásan od szólt:

— „Káplár urnak jelentem állásan készen vagyok!”

— „Akkor hát mehetünk felváltani a Pistát!” szólt a káplár s kifelé indult az ajtón, nyomában Oláh Miska. Lábak alatt ropogott a hó, míg a raktár jobb sarzához érték, ahol Pistának kellett volna várni a felváltást. De mily nagy volt meglepetésük, midőn nem csak a kimondott helyen nem találták, hanem az egész oldalon egyáltalában nem volt található az őrszem.

— „Rönye ez a bolondos Pista talán nem jó! számította ki az útát s a tulsó oldalon kőborol!” —

megsemmisülhet, akár csak egy szappanbuborék.

De ne remegünk meg, a sebesült transzportok ne üssék fejbe lekedésünket, bizzunk ügyünk igazságosságában, tisztaságában s a magyarok Isténében, mely eddig is oly jól örködött felettünk s akihez, hogy el ne hagyjon bennünket, minden csatakedőkor ösztönien hívó szívből fohászjunk fel s minden diadal utján boruljunk le hálás kebellet előtte.

Hadi kölcsönpénztárak.

A kormány rendeletet bocsátott ki a hadi kölcsönpénztárak felállítására tárgyában. A rendelet határozmányai szerint a hadi kölcsönpénztár igazgatása a pénzügyminister felügyelete és az utóbbi által ki-rendelt közegek közreműködése mellett az Osztrák-magyar banka ruháztatik át. Kikötötték, hogy a jegybank a hadi kölcsönpénztárt kereskedői elvek szerint és saját ügyeivel elkülönítve köteles vezetni. A hadi kölcsönpénztár székhelye Budapest. Üzletlelyeit az ország területén erre alkalmas helyesgekben a szükségletnek megfelelően fogják felállítani. A hadi kölcsönpénztárak igazgatóságai a kormány képviselőiből, a jegybank közegeiből és a bankszakmához, továbbá a kereskedői és ipari osztályhoz tartozók közül kinevezendő szakértő tanácsadókól fog állani. A magyarországi hadipénztár vezérigazgatójává a pénzügyminister Maffly Albin nyug. pénzügyminiszteri állománykánt nevezte ki. A hadi kölcsönpénztár által kiadott pénztárjegyek együttes összege a 290 millió koronát meg nem haladhatja. Megjegyezzük, hogy ez az összeg Ausztria részére 500 millió koronában van megállapítva. A hadi kölcsönpénztárból kölcsönök csak 100 K-nál nem kisebb összegben és rendszerint három hónapot meg nem haladó és csak kivételesen hat hónapig terjedő időre engedélyezhetők.

A hadi kölcsönpénztár pénztárjegyeit minden közpénztárnál és közhatalnál teljes nevértékben fizetési el kell fogadni; a magánforgalomban ezeknek a pénztárjegyeknek elfogadása tekintetében kötelezettség nem áll fenn.

A hadi kölcsönpénztár jogosítva van a kérelmezett kölcsönök felhasználásának célját megvizsgálni s a kölcsönöket oly módon folyósítani, hogy azoknak

a megjelölt célra leendő felhasználása biztosítva legyen. A hadi kölcsönpénztár nem köteles valamely kölcsönkereslet elutasításának indokait közölni.

A kölcsön biztosítékul zálogul lekötethető:

1. romlásnak ki nem tett oly áru, földbánya- és ipari termékek, amelyek a magyar szent korona országainak területén vannak raktározva.

2. Ily dolgok zálogul való lekötésének fejében — az egyes dolgok különféleége és értékesíthetősége szerint a becsérték feléig, kivételesen kétharmadáig nyújthatók kölcsönök.

3. az állam által vagy állami jóváhagyással kibocsátott belföldi értékpapírok.

A hadi kölcsönpénztár üzleti határozmányában fog megállapítani, hogy az ily értékpapírokra az árfolyamértékek vagy a piaci árnak mily hányada erejéig lehet kölcsönt engedélyezni.

Oly értékpapírok, melyek nem szólnak bemutatásra, a hadi kölcsönpénztárra ruházandók át;

3. oly más értékek, melyeket a hadi kölcsönpénztár igazgatósága a m. kir. pénzügyminiszter felhívására vagy hozzájárulásával erre alkalmasnak nyilvánít.

Az első pontban megjelölt dolgok tekintetében a zálogfog megállapításához a birtokbaadás szempontjából elegendő, ha az elzálogosítás külső jelek, mint táblák alkalmazásával vagy hasonló módon felismerhetővé válik.

Oly dolgok, melyek jelentékné árvaltságosnak vannak kitéve, csak akkor fogadtathatók el zálogul, ha harmadik hitelképes személy a kölcsönvétel kötelezettségének teljesítéséért kezességét vállal.

A hadi kölcsönpénztár által engedélyezett kölcsönök kamatlába rendszerint 1% -kal haladja meg azt a kamatlábat, amely mellett a kölcsön tartama alatt az Osztrák-magyar bank-váltókat leszámolták.

A biztosítékul szolgáló zálog szavatol a tőkésért, a kamatért és költségekért a kölcsön engedélyezésével felmerült költség a kölcsön összegéből előzetesen levonható.

Ha a kölcsön a lejáratkor nem fizetett vissza, úgy a hadi kölcsönpénztár jogosítva van magát a zálog eladása után bírói eljárás nélkül kielégíteni, és a jog megjelölt a hadi kölcsönpénztár a kölcsönvétel végazonra elrendelt esőn esetén is. A hadi kölcsönpénztár nyilvános árverés után megszerezheti a zálogtárgyat.

HIREK.

— Lengyel leányok a harotéren. Az önálló lengyel legionáriusok egy újabb zászlója a minap utazott Bécéből jöve Kassán és Sátoralfajhlyen keresztül az északkéleli határra, a hol tudva levően a mi csapatostólukhez beosztva közöndek ők is az oroszok ellen. Ebbe a lengyel zászlóaljba van beosztva két előkelő lengyel nemes leány is, névezve: Polonszka Anna dr. és Lipkovsky Mária. Mindketten állandó tábori szolgálatot teljesítenek Polonszka Anna dr., a kit a háború előtt néhány héttel avított doktorné, orvosa a lengyel ulánus zászlóaljnak, a lengyel katonák tábori ruháját viseli s a lovascsapat az útköztekben is mindenütt lovon követi. Lipkovsky Mária ugyanebben a csapatban sebesültápoló egészségügyi és ordnancé szolgálatot teljesít. A két úrlányt a lengyel katonák a legnagyobb tiszteltetéssel és rajongó szeretettel veszik körül.

— Szünelőadás a Vöröskereszt javára. Szépen sikerült s nagy látogatottságnak örvendő szünelőadást adtak elő polgári iskolás leánykánk van sárnap délután a Nádor utcai óvoda nagytermében, melyen a helyi intelligencia felöltött tagjai is nagy számban vettek részt. Az előadás nagyon szépen sikerült s mintegy 130 koronát jövedelmezett a nemeseink, amiért hálás köszönet illeti meg egy rendezőket, mint a szereplő kedves kis leánykákat, kik a jótékonyág gyakorlása mellett egy kedves délutánt is szereztek a megjelenteknek.

— Sebesültek hazavonulása. Vasárnap délután úgy sebesült szállítmány érkezett városunkba: a lábbadozók és üdülők hazabocsátattak szállóhelyekre. Valóban kedves, megragadó látvány volt, amikor a távozók vonatra ültek s örömtől sugárzó arcra foglalták el helyeiket, égve a vágtyót, hogy öveiket mielőbb visszatalálhassák.

— A szegedi tüzoltó diákok. A mikor a háború kitört, Szegedől is mind elvittek a lögegyek eljárt. Elvittek a városi tüzoltóság szép számban embereit is. Ugy elvittek, hogy csak három ember maradt a gárdából. Somogyi Szilveszter dr. főkapitány azonban még augusztus első napjában felhívásban kérte az ifjúságot, hogy álljon a tüzoltás szolgálatába. A főkapitányt a toborzás akcióiban támogatja Szele Bóbert dr. tanárúról főigazgató is. Az ifjúság valósággal tödült a kibontott lobogó alá. Két nap alatt már százhusz olyan diák gyakorlatot a tüzoltás mesterségében, a mi megindítja kiváló atléta

mormogta a káplár mintegy önmagát vizsgálatni akarván, aztal élesen befújta a pipájába, hogy jelt adjon neki s így gyorsabn léptekre ösztökéle. Majd ők is megindultak arra felé, amerre az őrszemlet cirkálni véltek. Néhány perc múlva a raktár tulsó oldalára értek, de az őrszemlet még mindig nem látták. A káplár rossz sötétlen fogta el, meggyorrasította lépőit s amennyire a leessett magas hó engedte futva igyekeztek megkerülni a raktárt. Oláh Miska önkénytelenül jobban magához szorította fegyverét s úgy iparkodott, hogy minduntalan a káplár sarkára lögött.

Igy szaladtak még egy darabig a raktár körül, míg egyszerre csak azon vettek észre magukat, hogy arra a helyre jutottak, ahonnan elindultak, vagyis a raktár jobb sarkához.

— „Pista tehát nincs!” — kiállította a káplár rezignáltan, de hangja remegett s ha Oláh Miskának lett volna rá gondolja, hogy a káplár csak behatóbb vizsgálat alá vegye, észre vehette volna, hogy Boros uram arra bizonyosan megnyult és halálspadát látta.

— „Mindegy!” — szölt végre úgy kis tolván úton — Miska te azért megkezdted az őrséget. Ha esetleg talán ... fe — elnelt

— „Micsoda!? — pattant föl a lögegy, — én Oláh Miska félek!? Hátha ezor ördög állana velem szemben, azt a krumékosom. . .”

— „No-ne Miska, ne nehezítél, én csak azt gondoltam, hogy ha esetleg ivánád, hát kiküldném Huszár Pétert is, oszt ketten örködnék. . .”

— „Köszönöm káplár ur, Oláh Miska nem ijed meg a maga árnyékától. Az őrséget átvettem!”

— „Jól van Miska, drék gyerek vagy! Még csak azt akarom mondani, ha valami gyanusítat vennél észre, puffantd te minden tekintőria nélkül az én feléledőgenre, tudod, még a háborús törvények vannak itt elvben.”

Miska azonban ezt már aligha hallotta, mert nagy tempóban rötta a lépéseket a fal körül. Pontosan tudta hányat kell lépnie a két óra alatt, lát nem akart kizökenni a rendes körékvágásból. . .

Boros káplár éppen nem kellemes gondolatok, vonatottan indult meg az őrszoba felé. Oda benn aztán kintette a halálós varjék. „Hová tűnhettek ez a Pista? Csak nem esett valami baja? Ez esetben hogy fog az eltűnésről beszámolni? . . .” Ezek és hasonló gondolatok kínozták sokáig, míg végre lép-

lődesei közben az asztalnál elnyomta az álom De azok a kínos gondolatok úgy látszik álmanban sem hagyták nyugtot, mert minden percében fölkiállott.

Igy aludt át izgatottan a két (2) órá, majd Huszár Pétert fölraucigálta a deszka padról és jelt adott neki az indulásra:

— „Péter a pihenési idő lejárt, te jössz a sorra! — De ah! mi történt itt? . . .”

Oláh Miska épp oly rejtélyes módon elűt, miut az előbbi ór. Most már nemcsak a káplár, de Huszár Péter is megborzadt a felismerés fölédőzés Jóllehet mindketten igyekeztek palástolni felemlüket Huszár Péternek mégis vaogott a foga, mikor az őrszolgálat átvételét jelentette a káplárnak. . .

Miuck huzam tovább, száz szóznak is egy vége: miuk a negyedik órét is kivetteit Horos, ugyan megtelepedésről velt része, mint az előbbi két esetenél. Az őr nyomtalanul elűt. Átkütaáltak az egész raktár környékét, sipolták lövöldöztek, hiába, semmi válasz. A káplár magánkívül volt tolvánosságában.

— „Itt valami rettenetes dolgotok kellett történnie — mondta, majd a következő utasítást adta Szepinek, a kóvár sopronmogyai sváb gyarekek:

A francia ipari termékek ellen.

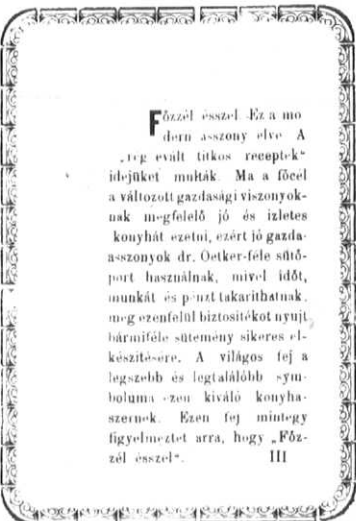
Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciaik kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatait. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen írtóháború indítottak, ami francia. — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözte tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papmorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai követ kezében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatic“ Cognac Medicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatic“ borpárlata minden jobb esemegeáru és időmérő üzletben kapható. Az „Adriatic“ fűméi gyógykonyakja azonban felül, hogy jobb a francia gyárterményeknél, természetesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciáknál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vízgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

**Erősítő és edző hízaláló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.**

*) E rovat alatt közölt-kért nem vállal felelőséget a szerkesztőség

Főzél esszel. Ez a minden aszony elve. A fűzél esszel. Ez a minden aszony elve. A fűzél esszel. Ez a minden aszony elve.

MILKA
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLADÉ
Suichard

Berger gyógyszer-kátrányszappana
G. Mell & Comp-től.
Kiváló orvosi ajánlják és Európa legelőkeltebb Allamainál a legelső eredményekkel. Készültek: csokorok, bőrkülfés ellen.

Kisünetesen kronikus bajok és külférés valamelyik faj: az arkaalkorpa ellen. Túlalacsony 10 százalékos lekötéseket is lenyűgösen kikülférések, a kifejezetten, elsősorban egyéb ilyenkor kátrányszappannal. Malacsa bőrkülférésre és egyéb betegségekre.

Berger kátrányos kölniszappana.
Nőeknek és gyermekeknek ugyanolyan hatású kátrányszappana.
Berger glicerinn kátrányszappana.
Tevábbá ártalmatlanabb és bőrt is.

Berger-féle Borax-szappan
pettaúra, papulák, szemlő, viszkozus és más bőrbajok utó láts. Duraból ólomszáttal együtt 70 Siller.
Ezt Berger kátrányos kátrány-szappannal, kátrányos bőrkülférésekkel, fej és szándékterpasz valaminek kiváló hajnövelési szer, a Berger kátrányos kátrány-szappannal, kátrányos kátrány-szappannal, kátrányos kátrány-szappannal, kátrányos kátrány-szappannal, kátrányos kátrány-szappannal.

Glückling

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyfarsainkat. Az elmehesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kívünk egy pillana tíg sem. hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny“ hirdetesi rovatát, mert ott határozatlan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. annak határozatlan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny“ rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ vaknak az

ALAMIZSNA!

Hogyan mersz nekem más egyebet hozni, mint a **kipróbált „OTTOMÁN“-** cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA BUDAPEST.
VIII. RÁKÓCZI UT. 43. SZÁM.
ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszoba al. 150 szoba, 6 koronától kezdődőleg. — Elsősorú étterem és kárház, esténként magas színvonalú hangverseny.

Nyomatott a laptulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszer 10 korona, félév 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánkovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

Ki a gonosz? . . .

„A gonosz pedig olyan, mint a felkorbácolt tenger: nyugalmára nem talál és sötét hullámaitajakkal és sarral borítanak el mindent, ami körülötte van. . .
„Nincs béke — szól az Úr — a gonosz számára!”

Ezeket a hasábokon politikáról szólani nem szabad. Sem bel- sem külpolitikáról. De szabad lesz tán nemzetek jelleméről, kultúrnívójáról akadémikusan elmélkedni.

„Nincs béke — szól az Úr — a gonosz számára!”

Laikus itélettel, csupán csak a jóérzés és emberi mivoltunk alapján kérjük: hadviselő ellenfeleink közül melyik az igazán gonosz?

A szerbről ne szóljunk. Az csak sakkfigura agyafutó diplomata kezében

A muszka tán?

Cárja, aki névleg milliók önkényes özára, a valóságban tehetetlen játékszere egy

szerecséntlen rendszernek és önmaga fölött sem rendelkezik szabadon. Természetlő beteges, gyöngelőkü és könnyen befolyásolható, a viszonyoknál fogva rabja, az igaz oroszok sötét társaságának a táplóvagoknak és a kétes erkölcsű főhercegeknek. A nép, Tolsztoj megsiratott népe baromi sorban él, hihetetlen aszkézisben tengeti napjait, földi boldogsága: vutki, mennyei ödvössége, valóságos hite: babona.

Ez a nép nem lehet gonosz. Mert az igazi, a sátáni gonoszságnak oinizmus az alapja. Ez pedig csak egy bizonyos gazdasági jólét talaján terem, anyagi eszmőrt tetelez fel Erkölöseiben durva, elvadult, de politikailag nem gonosz a muszka.

Talán a francia?

Ez a nemzet százharminc esztendővel ezelőtti patakokban ontotta a verét a „szabadság, egyenlőség és testvériség” szent-háromsága érdekében. Hogy „most mégis a sötét a szubotizmus, a barbár rabszolgatartás a sulogó kaneska és az orgyilkos ko-

mitások patronusává szegődik, annak nem annyira politikai vagy etikai, mint inkább pszichopatologiai oka van.

A francia nép ma már nem döntő tényező Családi élete laza erkölcsű, faji tisztasága kétes. A szociális erjedés omlásával megszűnt a forradalmi feszültség és ezzel elernyed az energia is. Jól táplált ember könnyen megalkuszik olyan állapotokkal is, amelyek vincesnek egészen az anyére. Tömegekre ez még inkább áll

Akik ma Franciaországot vezetik, azok rekrutálódnak egyrészt a hisztériás mágnasosztályból, amelynek egészsége tisztánlátása a szenvedélyek fertőjében homályosult el, másrészt egy lelki egyensúlyát veszített bürokráciából, amely egy reá oktrojrait vagy oppurtunitásból magának váltott szerencsétlen revánspolitika utvesztőjébe kergült bele. Az egyik valósággal mániakus, a másik politikai célszerűségéből markirozza az eszevesztettséget. Betegek ők mindannyian, de politikailag nem gonoszok, mert nem kétszínűek.

Magyarok harca.

Irtja: SAJÓ SÁNDOR.

A vérmezőkön, bős: csatákban
A magyar paraszt most a hős;
Megy, száguld mind előre bátran.
Oly daliás és oly erős!
Szeméből értelem sugárzik,
Szívében lelkes indulat,
Átérti, mit tesz: mindhaláltáig
S a harcban mégis jól mulat

Csak engedjétek, hadd csatázzon,
Csak hadd mutassa most, ki ő;
Csak hadd röpítse büszke szárnyon
E rettentően szent idő:
Ekéje mellett fölriasztva
Ha sorsa véres viadal:
E televényföld ő parasztja
A harcmezőn is hős magyar!

Csak aztán — aki hirbe zénel,
Becsülje is meg igazán:
Csak aztán — ne feledje senki,
Hogy ő a nemzet e hazán!
E földön ő az ősmagyar-ság.
Az őserő, az ősi kincs, —
Hűségén épül ez az ország!
S e nélkül itten semmi sücs! . . .

Sápadások,

Irtja: KORVIN OTTO

Amikor delelőt megérkeztem Álomországból (még küzdök s bizatom magam: Fiam aludj, még szorítom le a szememet, még állítom az agyamat, de mégis) kinyitom a szememet — olyan, olyan idegen körötem mindon: a lámpa halott és a rollő-résen jövő világosság ébrosztgeti az áült képeket a falon és én vagyok a legidegenebb.

Hát felebrodek, hát kezdődik a másik élet: a rosszabb, esunyább, kegyetlenebb, Álomország, ott jobb mindenki hozzám. A hajmra teszik a kezéket

Megsimítanak, megesekolnak. S delelőt, ha felebrodek arra kell gondolnom, hogy most majd a hajmhoz azért nyulnak, hogy megborzolják. Azért simítanak, hogy belásítsák körmükkel az arcomat és azért esőkolnak, hogy elvegyenek engem magantól. Elhagynak. Tometes nélkül fogok tékúdni. És nem lesz hangom hogy sirjak.

Hát felebrodek! Köhögés ráz meg. Elnézem: vér, az enyém, megreszketek, a szomszédban telefon cseng és valamerre egy bánatos eseled nótáz. Vagy tán csak a nótája bánatos.

Gondolni akarok: Jolánra tán és a többi nőre, előveszem a tárcámat, egy képet nézek: valaki nekem adta, hogy, ha szomorú vagyok, megnyugtasson. Lejtem a képet s mi el is felejttem, köhögök és gyűlölem a szobámat.

Gyűlölöm a szobámat, mely lassan ébredez, a szék árnyéka nyujtózkodik és a diván lombán fekszik a földön, fáradtan szunyad, mert most bus öleléssel nem háborgatom. El irásztalon fehér papírok vannak szétszórtva. Mi is az? Igen. Éjjel valami nagyon szépet akartam írni és hozzá is fogtam, de, emlékszem, hirtelen sirni kezdtem és már nem tudom, hogy miért.

½ Watt- Osram-Lámpa

Uj villamos fényforrás

600 tól 1000 gyertyafényig, helyő és külső világításra.
Pótolja az ilymipat! Száncsere amsol
Egyszerű és olcsó szerelés!

Az angol tehát?
Igen az angol.

Egy nemzet, amely kiválóságát, vezető-szerepét, világhímbuszát a kulturerberiség véleményének, dédelgetésének köszöni és amely, miután mindent megszerezte hűvös cinizmussal fumigálja ugyaneinek a kulturerberiségnek a véleményét — az gonosz.

Egy nemzet, amely betyke kupecrethorikával meri hivatalosan és nyilvánosan a béke örangyalának a szerepét követelni, míg titokban ugyanakkor a legnagyobb körmönfonsággal élesíti a már-már elalvó parazsat pusztító lánggá — az gonosz.

Egy nemzet, amely orgyilkos kanászokat, részeg lozokokat és bolond pojkákat állít csatasorba alantjáró kalmárerdekeinek a szolgálatára, amely a világot borítja lángra csak azért, hogy egy másik nemzet növekedő erejét megbénítsa, egy kultúrában ideális törekvéseiben becsületes vörökonát akarja vérsbe sodorni, mert benne egy hatalmi konkurensét látja; egy nemzet, amely a keresztény Európát, a maga hittestvéreit kiszolgáltatja a pogánylelkű, sárga Ázsiának, — az gonosz.

Nincs béke — szól az Ur — a gonosz számára!

Az angol kétszínűségét, veszedelmes gonoszságát okmányok bizonyítják. És nem is mai kelettek. Mert természetesen természetesen a mostani kor terméke.

Heine már 1832-ben panaszkolja fel az angol alatomosságát. Csakhogy az akkor. a mai puszipajtása, a francia ellen irányult.

Az angolországi események — írja a költő többek között — sokkal inkább hívják fel figyelmünket, mint valaha. Végre be kell vallanunk, hogy az abszolutisták uralkodók nyílt ellenségeskedése sokkal kevésbé veszélyes ránk nézve, mint az alkotmányos John Bull kétszínű barátsága. Az angol arisztokrácia négykilos machinációi napnál fényesebben kerülnek felszínre és London sűrű köde nem képes eltakarni a finomszálú hurokokat és csomókat, amelyeket a konferenciák jegyzőkönyv szövevényei parlamentáris pókhálónak bogoznak.

Egyetlen biztosítékunk, írja tovább, hogy értjük a megnyerés módját. Mondják, hogy a polgárkirály így biztatta volna a bucsuanduciára megjelent angol ügyvivőt: ... ur, akármennyit ígérnek Önnek, én a dupláját adom."

Vilmos császár bölös ember. Nem szorul a mi tanácsunkra. De talán ha Lajos Fülöp szavait intézi az ultimátumhoz az angol külügyi képviselőhöz, most nem állana lángokban a világ.

„Nincs béke — szól az Ur — a gonosz számára!"

Képek a nagy háborúból.

Szerbiában Losnica táján történt. Egy szakasz bakát előírsi szolgálatra rendelték. Nyugodtan haladtak a fiúk, hazafelé járt az eszük. Egyszerre csak a fák tetejéről rettenetes tüzet kaptak. Élénken iszonozták a tüzelet, a mikor egyszerre a szakaszvezető tüzet szüntess parancsolt. Ugyanis egy gyer-

mek sivatásá halotta meg a lététején. Kiderült, hogy az utat szegélyező fákban hat fiú és leánygyermek lővöldözött. Az egyiket lecsalták és az elbeszélte, hogy az iskolában a tanítóbus azt mondotta nekik, hogy ha ilyen sűrűkörbús ördögöket látnak, csak süttögesek rájuk a revolvereiket, a melyeket az iskolában kaptak, mert ezek elevenen eszik meg a kis gyerekeket. Otthon is abból élnek.

A szakaszvezető megszajnáta a hidogtól remegő leánykát, koponyagégével betakarta és azóta folyton magával viszi. Csodálatos, hogy a legnagyobb golyózáport is egykedvűen nézi a kis Lyubica a bár mellett egymásután sebesülnek meg a bakák, nek; semmi baja sem történik.

Tehát Lyubica és társai az iskolában fanatizáltak. A szerb gyermekek egész naivságukkal elhitték, hogy a magyar vitézek elevenen megessik őket. A kis „hősök" azonban már belátták, hogy tanítóik nem mondtak igazat, mert a magyar baka szeretetében fogadta egyikőjüket. A magyar vitéz a magyar nemzet szimbóluma: a magyar nemzet szeretetében fogadja az idegen ember láit, a nemzetiségeket, ha arra érdemesek. De jaj annak, aki a mi vendég-szeretettükkel visszaélni merészel.

A vonat dübörögve rohog be az állomásra, s a Vöröskereszt emberei végig futják a kocsiakat kiszolgálva a sebesülteket. Mind-uki előukne társalog, mindeu sebesült új és új dolgokat mond el.

Egymásra licitál a hadifák tábora. Nem hiányzik a jó magyar humor, mert ezek ugoosa, szatmári fiúk. Hoztatok e emléket? kérdem az egyik jóképű fiut.

Ötvenen is felelnek egyszerre a megszólított helyett. Mindegyikünk egy orosz lejt akart hozni, de ez a bajtársunk lebeszélte róla.

Tetszik tudni — mondja a megszólított — tanítóknak fia vagyok és szentül megvagyok róla győződve, hogy atyám megharagudott volna, ha le nem beszéltem társaimat az ily barbárságról.

azt is láthatta, hogy szólui szerettem volna, csak nem bírtam. Pedig akkor tudtam volna beszélni, olyan szépen, ahogy soha senki, el is gondoltam, hogy mit mondanék neki: vigasztalónak, a lelkem lett volna abbau a beszédben, szegény, halvaszületett, soha nem látott lélkem. oh miért is nem tudtam beszélni, e szegény, siró tündérléány azt várta és mikor látta, hogy nem tudok, bárholgy szeretnék szólni hozzá, azt emenni, mikor látta, hogy nem tudok, zokogó a elesenedült és kisirt virágai között, mint maga is egy nagy lilium, meghalt.

Meghalt, a szeme lecsukódott és én feloldódtam a varázsló alól, hozzámertem, ráhulltam, szokol-tam és hégédültem:

Oh, minek is jöttem ide, a halált fenn is mindennap látom: én halok meg fáradtan naponta. egyedül, elhagyottan, mint te, felér lilium ez aranykertben; miért kellett érzemem, hogy a fáradt sirót senki, még én sem, tudja meggyatgatni és miért kellett látnom, hogy a tündérszépben is van ezért elhagyott halál! Oh, szűlkék, szűp tündérlány, te fogtál el engem a játékban, megozóltál, oh, szánom magamat, hogy meg kellett halnod, mert nem tudtál megvagyasztalni. Én is szeretnék most meghalni gyöngyvirágaid között, így, testre emoltn, kábultan

Csak egy felér lilium volt alattam és lázas szememből kibuggyantak a könnyek.

Fótriádtam.
— Ki vagyok? — gondolkoztam. — Élek-e? Szomorúan láttam, hogy igen az ágyamon feküdtem, körülöttem bsn ójszakai szobám reszeltet, az ablakot mozgatta a szél és a szememből lassau hulltak a könnyek.

— Jó volna, fiam, felkelni, az agyat megnyugtani, valamit csinálni, sétálni. . . .

Fótriádtam.
— Ki van itt? — kérdeztem, de nem felelték. Itt vagyok? — szóltam újra, megreszkíttem és a könnyeim kibuggyantak lázas szememből.

— Itt vagyok? — kérdeztem magamat és kezemmel végigsimogattam az aremat, mely nedves volt és hideg.

— Ki vagyok? — gondolkoztam. A kezem a nyakamra hullt és körülfogta. A szememből könnyeim ömlöttek és nem láttam semmit.

Nem láttam semmit, mert éjszaka volt, az ágyamon feküdtem és Alomországból jöttem meg, sapadtan, mint egy tikkadt fűdör az árszéken.

Nagy tündérektről álmodtam, arany- és ezüstlevelű fákról és a virágoknak olyan illatuk volt, mint az asszonyoknak.

Befléptem a kapuján.
Valamelyik fáu egy madár kezdett énekelni és én ráismertem, hogy amit énekel, az Mendelssohn.

És távolról a párja felett neki halvány Chopin-étüddökkel és amikor a koncertnek vége volt, az arany és ezüstlevelek összesengtek és én olyan zajtalanul léptem, mintha csak a lelkeim lettem volna.

A nap süttött, sugarai olyanok voltak, mint egy szöke lány haja és átlátszó újszimmel bele is akartam nyulni azokba, mint a Jolán hajába tegnapi, amikor fehérszobájában kibontotta.

Finom tőrekeny tündérlányok közé léptem végigsökoltak és én megszépültem lerogytam előttük a fűre. Csittigittak: egy sírósz gyermek lettem, olyan, amilyen igazán sose voltam; finom, tőrekeny tündé-

lányok közt megszépültem a földre rogytam és megtisztultam a szemem ragyogni kezdett.

Fogóeskát startunk játszani. Kiszámoltuk szépen, hogy ki lesz a fogó: egy leány lett: csak annyit tudok még róla, hogy szöke volt a haja és nagyon hosszú amikor utánam futott, uszott mögötje és ezüst levelek hulltak rá és az illete olyan volt, hogy meg kellett eszei csodálatára állnom

Megálltam és ilfogott. Megcsókolt és azt mondta, hogy most már én vagyok a fogó. megcsókolt és elűnt előlem, messze, egy fa mögött. és én csak néztem egy darabig álmodón és reszeltőn, távolról csodás kacagások hégédültek felém, körülűztem, hogy kit kéne megfogni, de nem láttam senkit, egyedül álltam a nagy tündérekben, csak messze fák között esilantak meg a lányok f-hér ruhái, de én nem tudtam rávenni magamat, hogy oly messze tussak.

— Ott álltam csak és mind-n nagyon esendes lett körülöttem s egyszerre, közel-közel hozzáam, felzokogt valaki. odanéztem, a fűre borulva egy tündérlány sirt: az, aki megfogott engem, zokogott és zokogását valahol feun egy gordonka kísérté.

Néztem:
— lát itt is lehet sírni? — de nem szóltam, mert rámnézett, a könnye csupa gyöngy volt és amit ráhullt egy a fűre, ott pompás virág udt: az illata kábított és belengte a kertet, mint kis szobámát Jolán páróimje.

Olyan szomorú volt az arca, hogy a szívem összeszorult.

— Elhagyott mind-uki — zokogott a földre-dőltem, p-dig jól látta, hogy ott álltam mellette és

Komor sötétben rohog be éjjel az Oderberg felől jövő vonat. Tan pár sebasült, de ez mind alszik, tehát nem is zavarjuk.

A vonat végéhez csatló kocsi van csak élet. Itt két élőlény szomorodik.

Egy hónap százados átván maradt lova és a tisztai szolgálja.

A szolgál könnyes szemmel hárit el minden felkínált jót. Nem ettem én már öt napja, de nem is tudok behozni semmit. A torkom akad minden falat. Siratjuk itt a gazdáinkat. A lo azóta nem evett-ivott, amióta a jó gazdáinkat ott a csata havében le-szurták a kuzókok.

Haza viszem Pécsre ezt a hűségese párt a nagyságos Századosné asszonyhoz, s aztán visszatérök a haremmezőre, hogy megboszujam gazdám halálát.

HIREK.

Kiknek használ legtöbbet a háború?

Amikor a jelen háborús idők borzalmairól olvasunk, azt hisszük, hogy az mindenkire neves egyformán iktározós veszedelemmel jár. Pedig dehogyan! Soknak nagyon is előnyös.

Már a nagyközönség gyermekei ott a háterőru vérekkél áldoznak, itthon maradtak ki vannak szolgáltatva a nemzet egy kis része kényes-kevének, kik minden fáradozás nélkül, egy-kétfőtön vakmerő módon viselnek hadat az oleón összeveszaroit élelmi-cikkkel árának felszoktatásával, a nemzet százszorta nagyobb részével szemben.

Vagy tán nem égbekiáltó visszaesés, hogy az élelmi-cikkkel (kenyér, bab stb.) árai pár nap alatt kétszeresre emelkedtek? Nem fortyanok t-1 minden jótan gondolkozásu egyen arra, hogy a 20—22 koronáért összevásárolt buza ma 36 K., a kenyériszt 60 fillér, a bab 40 fillér, nem is említve egyéb élelmi-cikket? Tán ezt mind a háboru emeltáta? De-hogy! Éppugy nem, mint azt, hogy a tojás ára 12—14 f. stb., stb. Vagy tán azt is el kell imar hánudnak, hogy a háborukon a tyúkok sem mernek tojni, s a nyírfavesszőből is puszkák gyártanak? Szó szucs róla. Itt egy itthon maradt éhös had visel-elelmi-cikk s ami zsebekben elleu szipolyzó hadjáratot. Azért zsurgorodik össze a zsemle-, a virsli-, a kalbász stb napról-napra miniatűröbbsé, — a gyomrok lassu hozzá is trentöröduak, a zsebek teljeseu kiürülnek, ha ugyan még van bennök? Amazoké pedig megduzzad s a háboru akár veszteséggel — akár nyereséggel zárul is a közre, — ök vígan dudalnak s a markukba nevetve kirohögik mindazokat, kik ezt csendesen túrték s minden megtorlás kérése nélkül elviseltek.

Igen, legyen bármily borzalmas kimenetelű a háboru, az él-halmszer uszorások az itthon maradt hiénák nem veszithetnek, mert nekik használ most is s tán a jövőben is a legtöbbet a háboru.

De hisszük, hogy a nagyközönség végre felébred, észre tér s a hatóságok is közbelpnek s mielőbb magálljt parancsolnak az ehés hiénáknak.

— A magyar katona jó szive A magyar katona a jó szive még a háboruban sem tagadja meg, ez a história, a mit most elbuzellünk, Szar-biában történt. Elfoglalták a falut a magyar bakák, eyszűre azonban, mikor szép sorjában végig másztak a néptelen utcán, egy hatalmas eper-fáról

sortüz fogadja őket. Két szolnoki magyar baka holtan terül el a földön. A tiszt ütött vezényel az eper-fára. Amint a lövések eldördültek, hát potyogtak ám a szerbek a fáról, mint az alma. Közel harmincan voltak Mikor katonáink bementek a házába ott egy élő lény sem volt, csak a szénapárlás belsőjéből hallatszott ki egy kis gyermek éles, szapora sivítása. Az egyik baka földszaladt a padlásra egy öt-hat hónaposnak látszó virgone gyermekkel tért vissza. A lúrkót természetesen hadifogságha helyezték. Hogy semmi büntetése nem lett a kis hadifogolyoknak, az tisztu a mi magyar katonáink nemes gondolkodására vall. Csakhamar megállapították a parteljáróit, hogy Dusán névre hallgat, s ezután elhatározták a katonák, hogy a kis Dusánt hazaviszik az állami gyermekmenhelyre. A kis szerbet egy Molnár Janos nevű magyar baka vitte. Bizony az ut hosszú volt. Molnárnak minden tejkészletét megitta már Dusán. De nem azért baka a magyar baka, hogy ne legyen sütnivalója. Molnár uramnak remek ötlete támadt. Minden három órában, ahol a vonat megállt, kiállt a kupé ajtajába és a vonathoz kiesedőül nagy asszony-sereghez harsányan odakáltott: Asszonyok leönnyek van-e itt kötelet olyan aki egy hat hónapos hadifoglyot megszoptatna! Ilyen bizony mindig akadt. A derék magyar káplár józseva és ötlete folytán így került be friss egészségben a hadifogoly a gyermekmenhelyre, ahol a beiktatá-nál a Sabáci Dusán nevet kapta.

— Hymen. Fitzkö József, a Szarvas szálloda vendéglősenek közismert, bájos tanítónő leányát Mariskát eljegyezte Iliás Jenő honv. főhadnagy Budapestről.

— Egy kanizsai hős halott. Mintha ma váltunk volna meg tőle, mintha hangját is hallanék, pedig ő már ott nyugszik vitéz társaival Kruvái közelében, álmódva a magyar haza boldog jövőjéről. — Vig kedjéllyel, a viszontlátás edes reményében távoztok a hadba kedves földünk Dr. Vajda Béla, s hazafiasan érzo nemes lelket ott lehetne ki a esztamezőn. Amikor e sorokat írjuk, jelkünk, elszáll az ismeretlen vidékre, felkeresvén őt, kit viszont soha nem láthatunk, csendes, békés nyugvárt kívánva neki s társainak. — emléket pedig örízni fogjuk, mindnyájan kegyelettel mint igaz magyar, vitéz martírét. Nyugodj békében, nyerd el a jutalmadat ott tal vitéz társaidal egytombou.

— Nem mehet a háboruba. A napokban tüzérek tavoztak el Veszprémből. A háterre vonultak Lelkes-dérsák nyg volt. De ha minden szék-nász-zekérre ráter még néhány szál, nincs olyan lelkesedés sem, amelyet vidám poharazzal fokozni ne lehetne.

lehetne. Így volt biz ez s a tüzérek vidám kedvvel, néhányan kelletlenül zajosabb vidámsággal haladtak az utcán. Egyikük, a csendesebbek közül reájuk szól s megdöbbenő komolysággal mondja:

— Gyerekek, csendesebben! Ne bomojtatok, mert Isten uocse nem jöttök el a háboruba!

Legujabb hírek a háborúról.

Berlin, okt. 14. A nagy Főhadiszállásról jelentik: Az ellenség között a védőseregek egy része Gent felől szinte vonul vissza nyugatnak a tenger-part felé. Csapatunk oldozik. Lille városát megszálltuk és ott 4500 foglyot ejtettünk. A városi hatóságok Lillét a német csapatokkal szemben nyílt városnak nyilvánították, mégis az ellenség egy átkarolási kísérlettel Dunkirchben felől csapatokat rendelt a városba azzal a feladattal, hogy az átkaroló sereg megérkezéig ott tartásuk magukat. Mint hogy az a sereg természetesen nem érkezett meg, ennek egyszerű következménye az volt, hogy a céltalanul védelmezett város csapatunk által történt bevételek karokat szenvedett. A hadsereg arcvonalán nincs uszár. Megállapítottuk, hogy a reimsi székesegyháznak két nehez francia tég áll továbbá megfigyeltük, hogy a székesegyház egyik tornyáról fényjelkelet adtak. Természetes, hogy védekezésük kell a székesegyház kímélésére való tekintet nélkül minden olyan ellenséges rendszabály és harceszköz elleu, amely csapatunkra hátrányos. Ha tehát a tiszta műemlék meg inkább szenved a háboru által ezért, mint előbb egy most is a franciák felelősek A keleti háterén az oroszokat a Schwindtnál viott harcokban visszaveteltük. Az alkalommal háromszet foglyot, huszonhat ágyút és tizenkét gépfegyvert vesztek. Lyck ismét birtokukban van. Bialat az ellenség kiritette Kitzl délre az orosz előcsapatoknak Varó felé történt visszavonása alkalmával nyolcezer foglyot ejtettünk és huszonöt ágyút zsákmányoltunk.

Budapest, okt. 14. A Főhadiszállásról: A stari Sambor-medikai vonalon az ellenségnek megerősített állásai vannak. Csapatunk támadnak zeknek a harcoknak terjedeleme növekedésben van. A Krátpatukban negy napi harc után visszavetük. Tornyát és Wyszkon fele oldozták az oroszok a Viss völgyében és folytat kisebb eredményes összecsapások visszavonuló ellenséges osztagokkal. — Hölör vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

XXXI ik magyar királyi
jótekonycéu államsorsjáték.
 Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycéuokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyer mérnye van, melyeknek összes értéke 175000 koronara rug kesszében.
Főnyeremény 200.000 korona kesszében.
 Továbbá:

1 főnyeremény	— 20.000 K. kessz.	20 nyer. á 200 K.	— 4000 K. kessz.
1	— 20.000	40	— 150
1	— 10.000	100	— 100
1	— 5.000	200	— 50
5 nyer. á 1000 K.	— 5.000	2500	— 10
5	— 500	12000	— 10
10	— 250	14885 nyer. összesen	— 475.000 K. kessz.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én

Egy sorajegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az ország előzetes bekielése mellett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) sportmentesen kúldetnek, cenzúról kaphatok valamennyi posta-udr., vám-és sóháttalról, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb érhánytáskában és váltó-üzletben. Játéktervet kívánunk bármikor ingyen és bérmentve kúld másokon s a legtöbb érhánytáskában és váltó-üzletben.

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségösök kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtháború indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek boykott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorolni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai követ kezében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica“ Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica“ borpárlata minden jobb esemege-áru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica“ fumei gyógykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ ÉS SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszoba al. 150 szoba, 6 koronától kezdődőleg.

Elsőrendű átlarcek és kárház, esténként magas színvonalu hangverseny.

Nyomatott a lap tulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Főzdel ésszel. Ez a modern asszony elve. A rég avált tilkos receptek- id-jüket multak. Ma a főcél a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát ezetui, ezért jó gazdaszasszonyok dr. Oetker-fele sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak, még ezenfelül biztos ákot nyujt írmegféle sítémény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszébb és legtalálókbb symboluma ezen kiváló konyhaszernek. Ezen fej mintogy figyelmzetet arra, hogy „Főzdel ésszel.” III.

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

Suchard

1896. évi kiadású bevitel:

Berger gyógy-kátrányszappana
G. Hell & Comp-tól.

Kiváló orvosok ajánlják és Európa legtöbb Államában a legjobbjéként ismertnek és használtatottak.

Bőrkiütés ellen

Különösen kényszerű bajok és kiütések, valamint leg- és szakkörpára ellen. Tartalmak 40 százalékos faktrányszappananyagot tartalmaznak, a kez- és delfeniák előfordulását egybá ilyenmő gyártmányokkal. Maximalis bőrbajokkal is szembeállít.

Berger kátrány kátrányszappana.
Német és gyermekeknek egyhőben kátrányszappana

Berger glicerin kátrányszappana.
Tevábbá kátrány nélkül a híres

Berger-féle Borax-szappan
pattanás, napcsip, szepő, mitoszor és más bőrbajok al- len. Darabja utalással egyeltő 70 fillér.

Uj: Berger folyócsny kátrány szappana, kiváló hatású bőrhelyetgegek ellen, fej és szakkörpára- lal, valamint kiváló hajnövesztő szer. 1 éveg 1.50 koronák. Kéjen: Kátrány- Bergr- szappan G. Hell & Comp-tól és mások meg- jöl a melléltő vázlat- gyöt és a- irat. Kib- leve: Wien 1862. útszéllő, Hasznikercat és arany- Wien 1911. és az 1900-ik évi párisi világtállításon arany- érem. Kapható minden gyógyszerár, drogériában és csak Széchenyi, Nagybani G. Hell & Comp. Wien, L. Heller- székfészkesen 11-13. Budapestben magában és kirendben: Török József gyógyszerárban Király-utca 11. Mező- és Móserud, Thalhammer és Reitsner, Kuchmeister, Fries- údánál, Radányi-utca Testvér-utca, Benczei Sándor és Kézai-utca, Nerada Nándorral Debrecen, Vízkereszti, Vári- úthet 6. Kirendben minden gyógyszerárban, jobb ára- góiban és Hatiszerüzletben.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillana
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdeteseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről,
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Hírlapozási árak: Egyszer 40 korona, féléves 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladós szerkesztő:

Banekovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

A szesztermelés új szabályozása.

A háboru egyik legfontosabb problémája az élelmezés, még pedig nemcsak a csapatok élelmezése, hanem az egész közönségnek ellátása. Előrelátó közgazdasági politika a háboru állapotban az emberi táplálékra alkalmas anyagok lehető legnagyobb megkímélésére és emberi táplálékra leendő kizárólagos felhasználására törekszik. Ehhez képest igen fontos az, hogy az emberi táplálékra szolgáló termékek sem állati táplálékra, sem egyéb, nem szorosan az emberi élelem céljaira szolgáló anyagok előállítására fel ne használtassanak. A néptáplálék legfontosabb cikkeit: a gabonaféléket és a burgonyát biztosítani kell az emberi élelmezésnek és nem szabad megengedni, hogy más célra elvonassanak.

A gabonafélék, különösen a tengeri, valamint a burgonya igen nagy mennyiségben használtatik fel a szesztermelés nyers-

anyagául. Ez ellenkezik az imént kimutatott közéletmelzési érdekekkel és a sajtóban, valamint a szakemberek körében ismételve sürgettek a szesztermelés és veszedelmes konkurenciájának kiküszöbölését. A kormány e követelés helyességét felismerve, most egy radikális intézkedést tett a szesztermelés irányu korlátozására, hogy a szesztermelés a gabonaféléket és a burgonyát ne vonhassa el az emberi táplálkozás elől. Ugyanis a pénzügyminiszter 121 653 - 1914. szám alatt egy rendeletet bocsájtot ki, amely a szesztermelés nyersanyaga tekintetében lényeges korlátozást tartalmaz. E rendelet főbb intézkedései a következők:

Teljesen eltiltatik a buza és a rozs felhasználása szeszfőzés céljaira, még pedig úgy a mezőgazdasági, mint az ipari szeszgyártásban.

Árpat és zabot úgy ipari, mint mezőgazdasági szeszfőzés körében csak a cefre cukrosításához szükséges malátá előállítására szabad használni

Burgonyát és tengerit az ipari szeszgyártáknak nem szabad felhasználni, kivéve azoknak, amelyek sajtolt élesztő előállításával foglalkoznak, de ezek is csak oly mérvben használhatnák fel burgonyát vagy tengerit, hogy ez anyagokból való termelésük a folyó termelési évadban (1914/15.) nem haladhatja meg az 1913/14. termelési évadban elért termelvényük mennyiségét.

A mezőgazdasági szeszfőzdekre nézve a burgonya és a tengeri feldolgozása ékként szabályoztatik: Kizárólag burgonya feldolgozásánál a múlt évi termelési időszakban elért összes szesztermelés 80 százalékát, kizárólag tengeri feldolgozásánál a múlt évi termelés 50 százalékát, burgonyát és tengerit vegyesen, de egyéb anyagok nélkül feldolgozó szeszfőzdek pedig múlt évi termelésük 65 százalékát dolgozhatják fel ugyanazon anyagokból, de a vegyes termelésnél úgy, hogy ebből a tengerire csak a múlt éviek legfeljebb 50 százaléka eshetik. Burgonya vagy tengeri egyéb anyagokkal való

Az álom nem csal.

Irta: BERKE L SZLÓ.

Mióta Beregi a papságtól megvált, nagy lelki imutációkon ment keresztül. Amilyen kedves, barátságos ember volt pap korában, most olyan rideg, magába zárkózott emberkerülő lett — holott akkor inkább illlett volna hozzá a remetétség. De hiszen nem ez az egyedül kivételés eset az életben, amit megfordítva látunk. Különben is, hogy a mindig jó kedélyű — onnibus gratus — fiatal kispapból ilyen zord, morózus ember lett, arról ő maga sem tehet. Hisz az utóbbi időkben annyi megpróbáltatáson ment keresztül és mikor a legvehemensbb harcokat vívta a sors gyilkos csapásai ellen, éppen akkor fordította el tőle arát Fortuna istenasszony s hú utitársként csak a bánat tartott ki vele. Mert Beregi, ahogy az öreg szürke zárdafalakat elhagyta s a csendes dunaparti kis városkának — melyhez annyi édes emlék fűzte — még egy utol-ó Isten hozzád-ot mondott, nem ment miudjárt haza, abba a poros kis határszéli városkába, ahonnan egykor ifjúságának rózsaszín tavaszával távozott, hanem nyakába vette a világot,

kezebe a vándorbotot s elindult. — maga sem tudja, hogy horá Sorsára biza magát, hogy mi lesz vele, azzal éppen nem törődött. Ellátogatott rokonaihoz jó barátaihoz, hogy a számitetés keserűségeit az egykor kedves környezetekben megédesítse, de sejgo szívére enyhítő balszámot sehol sem talált.

Teljesen — lelkiileg megtorva, teljes lelki depresszióval ért végre a szülői házba nehez, keserves bolyongások után s midőn végtelen fájdalommal konstatálta, hogy a földön mindenkinben lehet binni csak az emberekben nem, elhatározta, hogy ezután visszavonul mindentől, s egyedül a szorgalmas, becsületes munkában keres vigasztalást. De ehhez előbb pihenésre volt szükség, mert a sok szenvedés közepette és fizikai ereje is elhagytiák, pedig nélöz feladat előtt állott: a breviárium forgatása után megszokni a létért, a mindennapi kenyérért való rettenetes harcot, melyben az emberek egymás szájából akarják kivenni a falatot, — rideg hivatali szobát, a szigorú hivatalos órákat, nem könnyű dolog. De őt végtelen büszkeséggel töltötte el az a tudat, hogy most már kenyérkereső, családientartó lesz, hisz egy bánatos szemű, édes szöke asszony, meg két aranyos ragyogó gyermek vártak rá egy csendes kis szobában, akiket

jobban szeretett az üdv ségenél, akiket eldobta magától a reverendáját, hitét . . . mindenét! Azért hát igyekezett rezignálódni a végezt akarataiba s egy hónapi pihenőt szabott ki magának, hogy aztán annál nagyobb energiával, annál erősebb ambícióval lépjen a harcmezőre. Addig csak evett ivott — ha volt mit, — sétált, viz-, homok és napfűrdőket vett a kertjük alatt folyó patakban, fürdés után aludt, szóval úgy tett, mint a lábbadozó betegek szoktak. —

Egyszer, egy esős vasárnap délután elmentem Beregi barátomhoz — szegény jó öreg cimborám, meg az iskola padjából ismertük egymást, vagy még annál is regebből, mikor még együtt játszottunk az utca porában. A kedvezőtlen idő miatt a fürdő kúrákat nélkülöznie kellett, azért hát az alvással igyekezett pótolni az elmulasztottakat. Azt mondják néha egy jötevény álom többet ér az elnyomott kedélyeknek, mint az egész világ pharmakópiája, de ebben az esetben úgy látszott Beregi kománál nem bizonyultak valónak a régi mondások. Mert amint fölraztam szinte narkotikus álmából, haragosan sólt: — „Ejnye pajtás! nem várhattál még egy kicsit, ropant érdekes álom volt s most a legizgalmasabb

Az új

Osram-dróflámpák
Törekefellenek

vegyes feldolgozása esetén a burgonyára és illetve a tengerire nem eshetik több, mint az előző termelési időszakban ezen anyagokból termelt össz mennyiség 80, illetve 50, illetőleg 65 százaléka.

Mint hogy pedig e tilalmak folytán a mezőgazdasági szeszfordékek nyersanyaghiány állana be, a rendelet gondoskodik arról, hogy e hiány egyéb módon pótolható legyen. Ez akképp történik, hogy a mezőgazdasági szeszfordékek ebbeli jellegük sérelme nélkül feljogosítottak, hogy más nyersanyagokat, jelesen répát egyéb gazdaságoktól beszerezhetnek szeszfőzés céljaira, holott ők eddig kizárólag vagy tulnyomórészt csak a maguk gazdaságában termelt nyersanyagból főzhetek szeszt.

A szesztermelés e korlátozása folytán felszabadul bizonyos mennyiségű szeszkonvingens, amely azonban nem fog más szeszfordékek között kiosztatni.

A rendelet szankciója az, hogy az olyan ipari vagy mezőgazdasági szeszfordéktól, amelyek a rendelkezés megállapított tilalmakat vagy korlátozásokat túllépik, további adóbejelentések el nem fogadtatnak és szükség esetére még külön megtorló lépésekről is fog gondoskodni a törvényhozás.

A szesztermelés ez új szabályozás következtében az ipari szeszgyárak kénytelenek lesznek nagy mértékben répát feldolgozni, úgy hogy ezzel az országi repaszkóseglete lényegesen növekedni fog, míg igen nagymennyiségű gabona, különösen tengeri,

továbbá burgonya, amelyet eddig a szesztermelés körében használtak fel, az emberi táplálkozás céljára felszabadul.

Az ázsiai kolera ismertető jelei, oka és terjedésének módja.

A kolera legfőbb jelenségei: rohamosan ismétlődő hasmenés és hányás. Az ürök kezdetben még barnás és bűzös, de csakhamar szag és szín nélkül való folyadékká lesz, a melyben felérős pelyhek uszálnak.

A betegség következő időszakában, amely több óráig vagy 1—2 napig eltarthat, jellemzők ezek a tünetek: kiüzo szomjúság, a szív működés és érverés nagymértvű gyengülése, a lábikrák fájdalmas görese, a helyzetváltás elmaradása, az arc és a szemek beesése, az ajkak, az orr és végtagok eltekintése, a beteg nagy részvénytelen és hangtalanság.

A kolera csak fent említett rohamozott fellépését az esetek nagyobb részében bizonyos körjelek előzik meg, mint étvágytalanság, gyomoronyomás, enyhébb hasmenés vagy pedig rosszullét, levertéig, a végtagok hidegsége, szívdobogás, álmatlanság, nyugtalanság, mellzsorogás, amely tünetek 1—3 napig is eltarthatnak.

A kolera súlyos tünetek nélkül is lefolyhat, hasmenés szokott jelenségeivel.

Mindéből az következik, hogy kolera közlekedése vagy kolerajárvány idején, többé-kevésbé súlyos hasmenésben nyilvánuló minden megbetegedést kolera-ként kell tekinteni és mint ilyen kell kezelni, kiváléppen akkor, ha a betegség előzményei koleraszerű fertőzésre utalnak, azaz ha kiderült, hogy a beteg kolera-tól fertőzött helyen megfordult vagy koleras helyről jövő utassal, illetve ilyen helyről

származó tárgyakkal (ruhaneművel, áruval) érintkezett vagy fertőzöttségre gyanus étellel, itallal élt.

A kolera-t szabad szemmel nem látható és csak erős nagytámas felismerhető bakteriumok okozzák, melyek a koleras ember beleiben gyorsan elszaporodnak és amelyek ily betegek ürülékében, de hányadékában is, tömörkedésmennyiségben vannak jelen. Ezek a kolera-csírák (bakteriumai).

Minden tárgy vagy anyag, amely koleras ember ürülékével vagy hányadékkal közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe jutott, illetve minden anyag, amelyhez bármi módon koleras ürök vagy hányadék keveredett, a kolera-csírát tartalmazza és alkalmas a kolera terjesztésére. E tekintetben különösen agályos a szennyes felülmű és a használt ruhatétele.

Ha a koleras ember ürülékéből vagy hányadékból a kolera-csírák bármi uton-módon egészséges ember gyomrába és beleibe jutnak, az ilyen ember megkaphatja a kolera-t. E szerint a kolera terjesztésére első sorban alkalmas az olyan étel és ital, amely a kolera-csírát tartalmazza.

A kolera-csírák az azokkal szennyezett kezsekről és tárgyakkal is be juthatnak az emésztő szervekbe.

A kolera terjesztésére kiváló módon alkalmas az ivóvíz, ha a kolera-csírával fertőzve van és pedig annál is inkább, mivel a vízben a kolera bakteriumai heteken keresztül élvé maradhatnak.

A levegő után, azaz a belehelt levegővel a kolera nem terjed.

Kolera idején fertőzöttségre gyanusnak, azaz a kolera terjesztésére alkalmasnak kell tekinteni mindazokat a tárgyakat és főképpen mindazokat az élelmi szereket, amelyeket nyilvános helyen, piacon, vásáron, kereskedésben árulnak és amelyeket rendszerint sokfelől hordanak össze, esetleg edényből-edénybe átöntenek, továbbá amelyek sok kézen megfordulnak, vagy pedig az utca és piac szennyezett földjével érintkeznek. Ilyenek a gyümölcsök, saláták, kenyér, sötétemények, tej, fertőzött vízből származó

részében felkeltettél? Megállj, megpróbálok újra elaludni, hátha megtudom a fejleményeket . . .

— „Sohse próbálj! Nem volt elég? Aztán mi volt az az ostoba álom, amely ilyen rendkívüli hatással van rád? Beszélj, mert magam is kíváncsi leszek!”

— „Hát tudod édes öregem, — de Isten hozott kérlek, előbb gyujts rá egy cigárára — tudod az asszony . . .”

— „Mi van az asszonnyal? — Talán bizony azt álmodta, hogy megcsalt? No hahó! és ez annyira megdöbbent téged, hogy még most is emberiség? Hiszen nekod, ki eddigi pályádon az ismerésig belső pszichológiai processusaival oly sokat és behatóan foglalkoztál, legjobban kellene tudnod, hogy az asszonnyal közöl csak a pupuskak, vakok, békák stb. hasonló rút külsejű s egyéb testi fogyatkozásokban szenvedők nem csajk meg az urukat, mert — Uram bocsá! — nincs ki őket bünye kívánja. Azonban ötven százalékg még ezekért sem állók jót De bezzeg megteszik helyettük a szépek, kívánatosak mint a milyen bizonyára a te asszonnyal is. Azért látod én sohasem vennék el szép asszonyt, hanem egy rút külsejű, de annál szőbb, tisztább lelkűt, akit aztán nem kellene féltelenem senkiútól. Mert nem a külső, sem a ruha, hanem a lélek teszi az embert!”

— „Törvénysz barátom, ha azt hiszed, hogy benem a féltékenységnél még csak árnyéka is helyet talált volna — csak egy pillanatra is, mert először: az én asszonnyomhoz semmi kétség nem férhet, úgy ismerem mint a kis újjamat, inkább az életétől megválna, minthogy megcsaljjon; másodsor: sohasem

törvéstem szem elől a régi öregek mondását, hogy aki érdemes arra, hogy féltsek, azt éppenséggel nem kell félteni; akit pedig félteni kellene, az már — a priore lálet — nem érdemli meg, hogy féltsek!”

— „Szép, szép, én azonban azt mondom, hogy az asszonnyal mind egyformák, éppen úgy, mint mi férfiak is csak egyformák vagyunk, egyikünk sem különb a másiknál . . . — Pardon!”

— „Sose méltatlankodjál öreg barátom, tudom azt akartam mondani, hogy te kivétel vagy, pedig ne hidd. Hiszen jó, ha az emberben van egy kis önméret, de így barátok között föl-föleg minden komédia. De hagyjuk ezt, mi is volt hát az a különös álom?”

— „Semmi öregem, semmi. Azt álmodtam, hogy az asszonnyomhoz mentem, s megérkezvén, nem találtam otthon. Azt mondták elutazott, jde egy hozzá közel álló nőszemély bizalmasan megszaga, hogy a Duna parton sétál — valakivel. O-toba, gyerekes álom ugye?”

— „Éppen-épp-e! Nem ostoba nem is gyerekes, de mindenestre furcsa, — nagyon furcsa. . .”

Másnap korán reggel a pályaudvaron találkoztam Beregi barátommal.

— „Szervusz Beregi!” — szóltam hozzá — „hová mégy?” — „Pestre” — volt a rövid válasz.

— „Én meg Kolozsvárra megyek, a vonatjaink majdnem egy időben indulnak, addig is — van még egy jó negyed óránk — jár, haitsunk föl egy pohár szilvivorotot! — azzal bementünk a vasuti „Restauraut”-ba

— „És aztán mit csinálasz Pesten?” — kérdeztem Beregitől.

— „Tulajdonképpen nem is Pestre megyek, hanem azonfelől még e-y kic-sit. Este kilenckor érkezem . . . — „Szervusz pájás igrál! — Szervusz!”

Este kilenc órákor Beregi csakugyan megérkezett abba a dunaparti kis városba. Az utakon nem is futott, valósággal rohant. Az emberek azt hitték, talán fogadásból szaladja be a varost. Mikor a keresőt hához érte, az igazgatótól kimerülve, idegesen kopogott be az ajtón.

— „Jó estét kívánok!” — szölt az ajtó nyitójától idősebb uti nőhoz — „Tardoskegy Böske öngyúsága ithon van kérem?”

— „Nincs. elutazott még délben” — volt a lakonikus válasz.

Beregitől forgott a világ. Lábai mintha gyökereket vertek volna a földre, nem tudott lépni, sem előre, sem hátra. Feje mint egy túlfútott kazán, minden pillanatban közel volt a szétrobbanásához, végre összeszedte magát. Remegő ajkaira mosolyt erőltetett, s finoman előkelően szólt:

— „Öngyúsága bizonyára sajnos fogja, hogy nem beszélhettem velem, de az idő rövid, nem várhatok rá, még az éjjel vissza kell utaznom. Csókolom a kezét.”

Aztán kiment büszkén, emelt fővel, lement a dunaparti közörsé, s nézte a nagy embertöméget, a sok cifra dámat; de alig lépett keűtő-hármat, halálós ijedség vált rajta urát, mert úgy vélte, mindenki őt nézi, némelyek kikacagták, mások sajnálták, de mindenkinél homlokáról azt olvasta le: „Az álom nem csal!”

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségösök kedvéért a védtelen magyarok osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlási gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia — A különféle francia elvezetésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorolni a finomabb papamorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógyeöleokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb esemegé-áru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fiumei gyögykonyakja azonfelül, hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetelesen olesőbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olesőbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézete
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közzétettéket nem vállal felelő-
séget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43. SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobá-ai. — 150 szoba, 5 korlától kezdődőleg. —
Elsőrendű éttermek és kávéház, esténként magas színvonalu hangverseny.

Nyomatott a lap tulajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Főzél ésszel! Ez a mo-
dern asszony elve. A
„Pé” evált titkos recept-
idejüket multák. Ma a főcél
a változott gazdasági viszonyok-
nak megfelelő jó és izletes
konyhát ezetni, ezért jó gazda-
asszonyok dr. Oetker-féle sütő-
port használnak, mivel időt,
munkát és pénzt takaríthatnak,
meg-ezenfelül biztos ákot nyujt
bármiféle sütemény sikeres elő-
készítésére. A világos tej a
legszébb és legáltalóbb sym-
boluma ezen kiváló konyha-
szernék. Ezen fő mintegy
figyelmzett arra, hogy „Pé-
zél ésszel!” III

1898 óta kitchénben boyokt
Berger Gyögy-kátrányszappana
G. Hall & Comp.-tól.
Kiváló orvosok ajánlják az Európa legelső Altanában a
legjobb eredményreír használatjuk mindenféle

Bőrkiütés ellen
különbözen krókikus legyek, a kiltörök, valamint haj- és
szakállkopra ellen. Tartalmaz 40 százalékos fokútrányú és
főzgetésen különöbök a kettőskelékben előfőzök
egybő ízűre szőrtimágyból. Hákers kőrtájkából sa-
gion hátkos

Berger kátrányos kátrányszappana.
Mónok és gyermekeknek enyhébb hatású kátrányszappan

Berger glicerin kátrányszappana.
Travább kátrány nélkül a hira

Berger-féle Borax-szappan
pattadás, napfőlés, szőpő, szőttörök sa más bőrbetegségek
ellen. Darabja szőttalant egyelő 70 Bllár.

Uj: Berger-féle szőpő kátrány-szappana,
kitténi hátkos bőrbetegségeket, tej- és szakállkoprákat,
valamint kiváló legnyővató szer. 1 óg
150 Korona. Kégen kifejezetten Berger-
szőpő G. Hall & C. Comp.-tól és mázsa meg-
jól a mellétek
lévő szőpő-
szőpő és a ká-
trány. Kiltörök
és szőttörök
Wien 1888. szőpő kiltörök
Wien 1912 és az 1900-ik évi parisi világtállalásan szőpő-
nem. Kátrány minden győgytárhán, drogériában és szőpő-
üzletben. Nagybán: G. Hall & Comp., Wien, I., Heller-
szőpőtrássa 11-13. Budapestben nagybán és kiltörökben.
Török József győgytárhánban Király-utca 12. Mohár-
Mezseről, Thalimver az Seltzer, Kórmóltörök, Főzgetés-
szőpőttől, Radányi-utca 22. Szőpő, Nándor, 22.
Váraknál, Nerák, Nándor-utca, Főzgetés, Vár-
körút 6. Kiltörökben minden győgytárhán, jobb dro-
gériában és illátterületben.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni ver-
senytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, mint hogy ne késsünk egy pillana-
tig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid
idő alatt meggyőződik az eredményről. —
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek
kellő haszna van. Szemesnek áll a vilá-
g, vannak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Elfőteltel árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Báné Kovács János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

Áldozunk a hősöknek!

Gondoskodjunk

a békeért és kultúráért küzdő
hőseinkről és családjaikról!

Most, amikor az egész országban már megindult a lelkes mozgalom aziránt, hogy a sirook kivilágítására szánt összegeket a sebesülteket ápoló Vöröskereszt Egylet javára fordítsuk, innen is, onnan is hallunk hangokat, mintha ezt a szokást a katolikus egyház irná elő. Ez a feltevés azonban téves. Az egyház a külsőt a belső szerinti értékeli. A külsőt sem veti meg, de megköveteli, hogy mód tartassék benne. Már pedig halottak napján nem pár fillér, hanem százszáz és ezresek égneek és hervadnak el a gyertyában és virágban: mind csupa fölösleg, csupa fényezés. Ez a fölösleg mindenkor megtakarítandó. Ez a fényezés mindenkor elkerülendő lett volna, de elkerülendő különösen most, a háború idején, amikor a jo tekonyaság a legfőbb társadalmi erény.

Áldozzon az idej halottak napján mindenki az elők kultuszának Szenteljék a halottak napjának adományait a halottakra való kegyeletes emlékezéssel az élő hősök javára. A szereteteink sirhalman évenként áldozni szokott emlékezes helyett fordítsuk penzünket a harctérről sebesülten, vagy bétlen visszaérkezett hőseinket ápoló Vöröskereszt Egylet javára. Sebesülteink megérdemlik, méltán elvárhatják ezt, kötelességünk ez velük szemben, akik teljesítették kötelességüket: hisz sebecit mindnyájunkért, a hazáért kapták és minden seb a hősiesség, a bátorság, a haza iránti szeretet pecsétje.

De ne álljunk meg! Ne érjük be azzal, hogy a halottak napjára szánt összeggel áldozunk! Folytassuk a megkezdett utat és áldozunk a „ma” hőseinek, minden vonalon.

Bekes időkből számtalan olyan összeg és alap van együtt, amelyek bizonyos speciális célokat volnának hivatva szolgálni. — Vannak különböző célú és irányu alapítványok, tudományos, művészeti, sport- és

egyéb verseny- és pályadíjak, testületek, penzintézetek, biztosítóársulatok, vállalatok és magánosok jubileumi alapjai, tanulmányi és üdülési célokat szolgáló utazási alapok, kirándulási alapok, stb. stb. A célok, amiket e penzekel összehoztunk, minden bizonnyal dicseretek és béke idején a kulturális élet nagyfontosságú előmozdítói. Ámde ma háború idején e penzek parlagon hevernek és semmiféle gazdasági célt nem szolgálnak: mondják ki mindannyian és rendelje el általánosságban vagy esetről-esetre a kormány, hogy e penzek a sebesülteket és katonabetegeket ápoló Vöröskereszt Egylet javára s az övezgyek, árvák és itthonmaradtok segítésére fordítandók. Mindazok pedig, akik e penzeket annak idején valamely nemes célra adták, szívesen fogják tudomásul venni, hogy e komoly napokban hadsegítő célokra áldoztak.

Ha azután majd ismét béke lesz, meg lehetünk győződve már előre is, a kultúra előmozdítói friss kedvel és újult erővel fog-

Elbeszélések a háborúról.

Szenzációs részletek az oroszok betöréséről.

Hazaáruló rutén parasztok.

A szétszórt kukorica és a kis
— vörös öblőpök. —

Dorék hadseregünk egy töredéke, amely tiszta magyar népfelkelőkből áll, diszalmas esata után őzi, kergeti a muszkát. Kergeti őket ki ebből az országból, túl a határon. Máramaroszigetre már visszateret a menekültek és lassankint az egész megyében megkezdí működését a magyar közigazgatás. Helyre áll a ügyalom és még jobban megerősödik a hit, hogy győzni fogunk.

Most, hogy már alig van élő ellen-ög az ország területén — talán mire e sorok napvilágot látnak, nem is lesz — leközölhetjük az orosz betörés legérdekesebb és minden tekintetben szenzációs részleteit. Legelőszörban az érdekel mind-magyar embert, hogyan jutottak át a Kárpátokon az oroszok?

Már a pesti lapok jelentették, hogy egy fran-

cia kémtársaság a mult év folyamán birtokvásárlás leple alatt földméréseket eszközölt azokon a pontokon, ahol most a muszkák bejöttek. A franciák három millió koronát áldoztak a könnédesnek keresztülvételére. Két millió foglalatjuk vészett oda és közel egy milliónyit provizóit fizettek a közvetítőknék. T-hát a franciák nem sajnálták a pénzt, mert a finom eszt diplomaták előre látták a háború közelségét. Azonban a megszerzett adatok nagyon kevésnek bizonyultak. A franciák által kikémlelt helyeken egyetlen orosz sem tette be a lábát. A mi diplomatánk és hadvezetőseinknek is kiterjed mindenre figyelme, meg az ártatlannak látszó birtokvásárlásra is. Azokat a hágókat, amelyről pontos rajzokat, sőt fényképfelvételeket is készítettek az idegen „birtokvásárlók”, háromszoros erővel őrizték, úgy hogy a franciák három millió semmi kamalat nem hozott az oroszoknak.

De az oroszok mégis bejöttek, sőt Máramaroszigetét is elfoglalták. Ez már a ruszról érzelmű ruthének munkája volt, de segítők azok a tekintelen kutarok is, akik bék-időben a kivándorlásra való esabítás underítő munkájával szerzesnek kenyeret és tartanak káprázatosan berend-zett lakást.

Ezek az emberek, nem törődtek semmivel. Ha

egyetlen parasztot is rátudták beszélni a kivándorlásra, minden bizonyítvány vagy utlevél nélkül lop-ták kor-szül a határon, csak hogy megkapják a horribilis járulékot. Járatlan utakat tettek járatosná a kicsempézött kivándorlók. Ezek az utakon sétált be a sok ezer orosz.

A rutén paraszt nagyon megbízhatatlan, buta elem. Vakon követi a pápa parancsait és a pápa zecbeiben aranyrubelék esőrnék. Mint minden alkoholizmusra hajló embert, a ruthének is könnyen lehet fanatizálni, különösen ő et, akik még babonások is. Nem minden rutén hazaáruló, de sok van belőlük.

Eppen ezért nyugodtan leszógerhetjük, hogy az oroszokat nem a francia birtokvásárlók által kikémlelt utak vezettek be, hanem a ruthének.

Parasztok jöttek a határról, ők mondták el egyszerű szavakkal, hogyan ártultak el bennünket a mi kögyleimünkkel élő nyomorultak:

— Alsóverceke mellett, egy kis tanya lakunk a családdal, már évtizedek óta. Mi odaszakadt magyarok nagyon jól ismerjük a ruthéneket és a háború kitörésekor már mondogatuk is, hogy ezekkel még baj lesz. Mikor megírták a lapok, hogy hadat üzentünk Oroszországnak a ruthén falvak képe na-

Osram

dróflámpa

75%-os árammegtakarítás
Ragyogó, fehér fényvel és

Magyarországi Képviselet: Finger és Fia, Budapest, VI., Hajós-utca 41. szám.

vegyes feldolgozása esetén a burgonyára és illetve a tengerire nem eshetik több, mint az előző termelési időszakban ezen anyagokból termelt összmenyiség 80, illetve 50, illetőleg 65 százaléka.

Mint hogy pedig e tilalmak folytán a mezőgazdasági szeszfordékban nyersanyaghiány állana be, a rendelet gondoskodni arról, hogy e hiány egyéb módon pótolható legyen. Ez akkép történik, hogy a mezőgazdasági szeszfordék ebbeli jellegű sörélmé nélkül feljogosítatnak, hogy más nyersanyagokat, jelesül répát egyéb gazdaságoktól beszerezhetnek szeszfőzés céljaira, holott ők eddig kizárólag vagy túlnyomórészt csak a maguk gazdaságában termelt nyersanyagból főzhettek szeszt.

A szesztermékei e korlátozása folytán felszabadul bizonyos mennyiségű szeszkontingens, amely azonban nem fog más szeszfordék között kiosztatni.

A rendelet szankciója az, hogy az olyan ipari vagy mezőgazdasági szeszfordéktól, a melyek a rendelkezés megállapított tilalmakat vagy korlátozást túllépik, további adóbejelentések el nem fogadhatók és szükség esetére még külön megtörtélt lépésekről is fog gondoskodni a törvényhozás.

A szesztermékek e szabályozása következtében az ipari szeszgyárak kénytelenek lesznek nagy mértékben répát feldolgozni, úgy hogy ezzel az ország repuszkiséglete lényegesen növekedni fog, míg igen nagymennyiségű gabona, különösen tengeri,

továbbá burgonya, amelyet eddig a szesztermelés körében használtak fel, az emberi táplálkozás céljára felszabadul.

Az ázsiai kolera ismertető jelei, oka és terjedésének módja.

A kolera legfőbb jelenségei: rohamosan ismétlődő hasmenés és hányás. Az ürök kezdetben még barnás és bűzös, de csakhamar szag és szín nélkül való folyadékká lesz, a melyben felérő pelyhek uszálódnak.

A betegség következő időszakában, amely több óráig vagy 1—2 napig eltarthat, jellemzők ezek a tünetek: kiűző szomjúság, a szívizmok és az érvesz nagymérvő gyengülése, a lábikrák fájdalmas görcsre, a húgyelválasztás elmaradása, az arc és a szemek becsúsz, az ajkak, az orr és végtagok elékülése, a beteg nagy rosszleltséggel és hangtalansággal.

A kolera-kór emellett rohamosról fellépését az esetek nagyobb részében bizonyos körjelek előzik meg, mint évtárgyalanság, gyomororvos, enyhébb hasmenés vagy pedig rosszlelet, leverésig, a végtagok hidegsége, szívdobogás, álmatlanság, nyugtalanság, mellszorongság, amely tünetek 1—3 napig is eltarthatnak.

A kolera súlyos tünetek nélkül is lefolyhat, hasmenés szokott jelenségeivel.

Mindéből az következik, hogy kolera közlekedése vagy kolerajárvány idején, többé-kevésbé súlyos hasmenésben nyilvánuló minden megbetegedést kolera-kórnak kell tekinteni és mint ilyen kell kezelni, kiváltképpen akkor, ha a betegség előzményei kolera-fertőzés lehetősége utalnak, azaz ha kiderül, hogy a beteg korábban fertőzött helyen megfordult vagy kolera-s helyről jött utassal, illetve ilyen helyről

származó tárggyal (rubaneművel, áruval) érintkezett avagy fertőzöttségre gyanus étellel, itallal ált.

A kolera! szabad szemmel nem látható és csak erős nagyítással felismerhető bakteriumok okozzák, melyek a kolera ember beleiben gyorsan elszaporodnak és amelyek ily betegnek ürülékében, de hányadékában is, tömördek mennyiségben vannak jelen. Ezek a kolera-csírok (bakteriumok).

Minden tárgy vagy anyag, amely kolera ember ürülékével vagy hányadékkal közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe jutott, illetve minden anyag, amelyhez bármi módon kolera ürülék vagy hányadék keveredett, a kolera-csírok tartalmazza és alkalmas a kolera terjesztésére. E tekintetben különösen aggályos a szennyes felülmű és a használt ruhafélé.

Ha a kolera ember ürülékéből vagy hányadékából a kolera-csírok bármi uton-módon egészséges ember gyomrába és beleibe jutnak, az ilyen ember megkaphatja a kolera-t. E szerint a kolera terjesztésére első sorban alkalmas az olyan étel és ital, amely a kolera-csírok tartalmazza.

A kolera-csírok az azokkal szennyezett kezektől és tárgyakról is bele juthatnak az emésztő szervekbe.

A kolera terjesztésére kiváló módon alkalmas az ivóvíz, ha a kolera-csírokai fertőzve van és pedig annál is inkább, mivel a vízben a kolera bakteriumai heteken keresztül élve maradhatnak.

A levegő útján, azaz a belehellett levegővel a kolera nem terjed.

Kolera idején fertőzöttségre gyanusnak, azaz a kolera terjesztésére alkalmasnak kell tekinteni mindazokat a tárgyakat és fölképeket mindazokat az élelmi szereket, amelyeket nyilvános helyen, piacon, vásáron, kereskedésben árulnak és amelyeket rendszerint közfélő hordanak össze, esetleg edényből-edénybe átöntenek, továbbá amelyek sok kézen megfordulnak, vagy pedig az utca és piac szennyezett földjével érintkezhetnek. Ilyenek a gyümölcsök, saláták-félék, kenyér, sátemények, tej, fertőzött vízből származó

részében felkeltetté! Megáll, megpróbálok újra elaludni, hátha megtudom a fejleményeket . . .

— „Sohse próbálj! nem volt elég? Aztán mi volt az az ostoba álom, amely ilyen rendkívüli háttal van rád? Beszélj, mert magam is kíváncsi leszek!”

— „Hát tudod édes öregem, — de Isten hozott kérlek, előbb gyujts rá egy cigárára — tudod az asszony . . .

— „Mi van az asszonnyal? — Talán bizony azt álmodtat, hogy megcsalt? No hallo! és ez annyira megdöbbent téged, hogy még most is remegsz? Hiszen nekem, ki eddigi pályádom az emberiség felső pszichológiai processuális oly sokat és behatóan foglalkoztam, legjobban kellene tudnod, hogy az asszonyok közül csak a pupusok, vakok, békák stb. hasonló rüt kölsé-jű a egyéb testi fogyatkozásban szenvedők nem csaják meg az urukat, mert — Uran böcs! — nincs ki őket bűre kívánja. Azonban ötven százaléig még ezekért sem állók jól De bezzeg megteszik helyettük a szépek, kívánatosak mint a milyen bizonyára a te asszonnyal is. Azért látod én sohasem venniék el szép asszonyt, hanem egy rüt kölséjű, de annál szebb, tisztább lelkiűt, akit aztán nem kellene féltelenem senkiűl. Mert „nem a külső, sem a ruha, hanem a lélek teszi az embert!”

— „Tévedsz barátom, ha azt hiszed, hogy benem a féltékenységek még csak árnyéka is helyet talált volna — csak egy pillanatra is, mert először az én asszonnyomhoz semmi kétség nem férhet, úgy ismerem mint a kis ujjamat, inkább az el-tétől megválna, minthogy megcsaljon: másodsor: sohasem

tévesztem szem elől a régi öregek mondását, hogy aki érdemes arra, hogy féltsék, azt éppenséggel nem kell félteni; akit pedig félteni kellene, az már — a priore latet — nem érdemi meg, hogy féltsék! — „Szép, szép, én azonban azt mondom, hogy az asszonyok mind egyformák, éppan úgy, mint mi férfiak is csak egyformák vagyunk, egyikünk sem különb a másiknál . . . Pardon!! —

— „So se méltatlankodjál öreg barátom, tudom azt akartam mondani, hogy te kivétel vagy, pedig ne hídd. Hiszen jó, ha az emberben van egy kis önéret, de ily barátok között fog-lagos minden komédia De hagyjuk ezt, mi is volt hát az a különös álom?”

— „Semmi öregem, semmi. Azt álmodtam, hogy az asszonnyomhoz mentem, s megérkezvén, nem találtam otthon. Azt mondták elutazott, de egy hozzá közel álló nőszemély bizalmasan megrögzte, hogy a Duna parton sétál — valakivel. Ostoba, gyerekes álom úgye?”

— „Éppenséggel nem ostoba nem is gyerekes, de mindenestre furcsa, — nagyon furcsa. . .

Másnap korán reggel a pályaudvaron találkoztam Beregi barátommal.

— „Szervez Beregi!” — szóltam hozzá — „hová megy? — „Pestre” — volt a rövid válasz.

— „En meg Kolozsvárra megyek, a vonatjaink majdnem egy időben indulnak. addig is — van még egy jó nyegved órák — jér, hajtsunk föl egy pohár szőlővínmot! — azzal bementünk a vasuti „Restauraut” ba

— „És aztán mit csinálsz Pesten?” — kérdeztem Beregitől.

— „Tulajdonképpen nem is Pestre megyek, hanem azonfölül még e y kicsit. Este kilenckor érkezem . . . „Szervezs barátj igyál! — Szervez!”

Este kilenc órákor Beregi csakugyan megérkezett abba a dunaparti kis városba. Az utcákon nem is futott, valószággal rohant. Az emberek azt hitték, talán fogadásból szaladja be a varost. Mikor a kereszt házhöz ért, az igazolomtól kimerülve, idegesen kopogott be az ajtón.

— „Jó estét kívánok! — szólt az ajtót nyitó idősebb uti nőhöz — Tardoskeőy Böske öngyúsága ithon van kérem?”

— „Nincs, elutazott még dalban” — volt a lakonikus válasz.

Beregitől forgott a világ. Lábai mintha gyökereket vertek volna a földbe, nem tudott lépni, sem előre, sem hátra. Feje mint egy túlfúrtott kázan, minden pillanatban közel volt a szétronbanáshoz, Végre összeszedte magát. Remegő ajkaira mosolyt erőltetett, s finoman előkelően szólt:

— „Öngyúság bizonyára sajnalni fogja, hogy nem beszélhetett velem, de az idő rövid, nem várhatok rád, még az éjjel vissza kell utaznom. Csókolom a kezét.”

Aztán kimut búsán, emelt fővel, lement a dunaparti kórháza, s nézte a nagy embertömeget, a sok cifra dámt; de alig lepett kétfélő-hármat, halálós jedség volt rajta érte, mert egy vette, mindenki őt nézi, némelyek kikacsagták, mások sajnálták, de mindenkinél lomlokáról zolt olvasta le: „Az Álom nem csal! . . .

hal, tejfel, vas, szódavíz stb. Ez okból a gyümölcsök, mint kolera-terjesztők, már rég idekötél fogva rossz hírben állanak.

HIREK.

Királyi kitüntetés.

Dr. Kanizsai Sándor törzsvorosnak, aki a déli hadtér egyik Vöröskereszt körházának főorvosa, Ó Felsője a király a Ferenc József-rend lovagkeresztjé adományozta.

E legfelsőbb kitüntetés nemcsak azért közölközött örömmel, mert Dr. Kanizsai nagykanizsai, hanem mert fia Karschmaroff Leon főoktornak, aki már 50 éve működik a nagykanizsai hiközségnél és kiváló énekmalvezetvele a nagykanizsai istentiszteleteket elősraugyó nívóra emelte, magának pedig európai lényezetű szerzett viratutalának a kiváló apának kiváló fiahoz.

Meleg ruhát a hadba vonultaknak.

— **Kérekem a város közönségéhez.** —

Allandó tűzbau vannak véreink lent és fent is teink agyarkodó elleneinkköl. Az ősz hamar alkonyata tele hajjik, a fák lombjai lehullanak s a sivító hideg szél különösen ott fent a muszka gránícán átjárja harcossaink osontjait is finom éles havat vag dalva arcukba. Ott kínt a esatamezőn, éjeli-nappal, szábon, vízben, fedell nélkül a sáncokban fekvő, lutva bőrig ázva, meggémberedett tagokkal úzik, hajtjik egyre az ellent s hártjik el édes hazánk feje fölül a veszedelmet.

Hogy az elgémberedett tagok felmelegedjenek s a mindközött közzeledő dermesztő hideget katonáink kiállhas-ák s helyökön megmarathassanak, a hadvezetőség gondoskodott róla, hogy melegebb ruhadarabokhoz jusssanak, melyek a legkényesebb testrészeket a megütés ellen vedelmizek.

A hadvezetőség felhívására a nagyközség, igy városunk adozatkesz közönsége is e célra megbotza áldozatát, de a nagyemennyiség katonaságnak az még mindig kevésnek bizonyult s igy a hadvezetőség semet megkeresette városunk polgármesterét, hogy e célra a város területén gyűjtést indítana s annak eredményét oda eljuttassa.

Polgármester ur a kéresem eng-dre a jóléti bizottság tagjaival a dolog keresztyűvelését megtárgyalva s az említett bizottság ellenőriző tagjai magukra vállalták, hogy saját kerületeikben a gyűjtést megindítják.

Ugyanezért a harcokló nevében felkérjük városunk nemesen érő közönségét, hogy a miánk megjelenő gyűjtő bizottság fogadják jóindulattal s akár ruhanyomól (bőspaka, has és térd stb. meleglökkel) akár pénzbeli segítségével járuljanak e humanus s hazafias kérelem támogatásához, hiszen örülünk, mindnyájukért, ami nyugalmunkért, bekénkedt, vskyonunkért s jövőndő jólétünkért áznak, fáznak, törnek, szenvednek s nélkülöznek véreink s áldozók felétökét is, illő, hogy mi is erőnköz képest, meg ha nélkülözünk kellene is, éreztök áldozatot hozzunk.

— **A kerületi papság adománya.** A nagykanizsai esperességi kerület rk papsága a f. hó 18-én évi közgyűlést városunkban tartotta, amely alkalmán a hadségelezés céljára 500 koronát adtak össze. Amikor e nemes adozást illi regisztráljuk, egyben az illetékesek nevében köszönetet is mondunk a kerület hazafias, derék papságának —

— **Hazaftas megyei tisztviselőik.** Amikor az apró kévéházi Konrádok s Híndenburgok fegyvercsigáramegyek s rettenek a háboru onlitésre is, vármegyénk derék tisztviselői kara önként jelentkezett a helybeli honvédrancsokszághoz besorozásra. Amikor ugyan a háboru kezd-tén egy fehérr asztali esendes kompániában oldólgeve discouráltak, az álsínpá jelenlében fogadást tettek hogy amint a muszka a magyar határt állt-pte, önként jelentkeznek a had-orba. Fogadásukat meg is tartották, s mint igaz hazafiak jelentkeztek is. — Ilyen tisztviselőket s ilyen hazafikat mennel többet ami sanjagartott édes hazánknak, nem pedig az asztal alól pislogó troytli huszárokat.

— **Mit tegyünk a kolera ellen.** Városunk polgármestere a napokban fázragaszok után hivta fel közönségüket s amsk figyelmét aziraht, hogy a lelebon álló s az országba behurcolt ázsiai kolera ellen mi a tevendő. Az ellenőrzés s a házas tisztbántartásnak megtékítésére ellenőriző bizottság jelöltetik ki, kiknek kötelezése a tisztaság ellenőrzése.

Amikor e komoly dolgra ezután is felhívjuk városunk közönségét, nem hallgatjuk el s mulasztást követünk el, ha az egészségügyi bizottság figyelmét fel nem hívánk ama valóban ástai kolera bűszke, mely Hunyadi utcában e-torona címen a bacillusok mammothjait s metacolon hiúzait s a beleözöztöt szennyvíz romlot, poshad levegője, gázai sokszor ürthetelen módon kinnözök a jérakelőlk szágító ekekör; szt' esős időben a jerdán valo közlekedés is ugyszólva teljesen lehetetlen. Amikor tehát a gazdáknt a tisztaságra szorítjuk, járjuk elöl magunk a jó példával. No de reméljük, hogy a dolog nem fog soká késmi.

— **Megint dolgoznak az anonyimuskok.** Válásággal esomór fog el bennünk, amikor ez ember bőrho bujtottt huzokról iradó, tollunkat a tintaába mártjuk. Szinte lehetetlen elképzelni, hogy vannak egyének, akik az anonyim feljelentések-t valószággal üzletszerűen úzik, anélkül, hogy méltó bntetésben, a lebonközásban része-álnék. E tévával mi már anyit foglalkozunk, hogy kezd a dolog unalmasá válni, de lehetetlen elhallgatni, amikor, napról-napra új meg új feljelentésekről hallunk s csaknem bizonyosan tudjuk, ki az a jellemezni, akit épogy főbe kéllene löni, mint a hadi kémetek, egy komitaczió. — Vagy tén annak az urnak ki ezt állandóan megtorlas nélkül úzi, privilegium van? Legyünk résen, ragadjuk gálérón, s tegyük semmvé, hogy vgre tisztuljon meg főlké-tanizsai társadalma, ne zaklasson testseze srinert bárkit nyugalmában, s ne piszkozoldjék senki tisztá jellemében —

— **Mit tudnak az orosz katonák a háboruról?** Az egyik nagyváradi hadikórházban sebesülten fekszik Zupák Anamiers orosz-tatár katonas, aki elmondotta, hogy azt se tudták az orosz katonák ki ellen, azt sem, hogy miért kéll harcólniök. A fogoly tatárt a szibériai határokl szállították a tüzvonalba, már hetekkel a háboru kitörése előtt. Hogy mikor, azt nem tudja pontosan megmondani. Keresztlyűrbogottt veltük a vonat egész Orsovszágban, de csupán a tisztjeik tudták, hogy hova is ki ellen mennek. Még a esatálérn is csak annyit tudtak, hogy mindenki aki ellöttük ismeretlen egyenruhában van, ellenség. Hogy milyen nemzet és melyik országgal harcrolnak, arról meg éppen fogalmunk sem volt. Lertérdeltük a sáncokba és sütogették a puskájukat, mert a tisztjeik úgy parancsolták nekik.

— **Rácok — sirjakok.** Október hó elsején kezdődött meg Ezecken a népfelkölök szemléje. Szedik a legenyek eljét, de nehéz a válogatás, mert nagyon is sok az eleje, annyira nincs is szűkös. Könyvnyen megállapítható, hogy a fiuk jökeje meg sohaseson hógott ilyen magas fokra, mint most. Pedig hát jól tudják, hogy most nem lesz tréfáról szó, hanem

derék, férfimunka következik. Annál fékezhetlenebb a nóta, annál szilajabb a nóta.

Egy szentlázslói magyar legényre is kimondták a taughlert. A főbbi is alkalmas volt, de ez az egy különösképpen örült neki. Mikor kijt t a bizottság szóhárból, bizakodó hangon odaszól túlságos merészen de-koltált társainak:

— No most igazán lesz oka sírni a rancún.

— **A háboru vidám esetei.** Az orosz fegyverek: Egy tartalékos hadnagy mondta el a következő tréfás történetet:

— Amikor szakaszommal megérkeztem Galiciába, azt mondtam a fiúknak: „Na, aki a legelső orosz puskát elhozza, kap tőlem öt koronát!” Még az nap jelenkezett ottam Krausz Mór közlegény, aki a civil életben liszterkesztő. Felmutatott egy orosz fegyvert, amelyet mi a leguszgobb örömmel üdvözöltünk. Természetesen azonnal kiutalványoztam neki az öt koronát és megmondtam neki, hogy ez utáu is minden orosz puskært öt koronát kap. Másnap Krausz jelentette nekem, hogy öt orosz puskát hozott és kéri érte a 25 koronát. Örömmel fizettem ki a penzt a hős katonának. Örösi volt a meglepetése, amikor három nap múlva a fiu egy székér orosz fegyvert vonultatott fel. Roppant elbámoltam, s megkezdtem a bator katonától: „Hol szerzedet ezt a sok legyvert? Talán egy egész orosz kaszkást öltél meg?”

— Nem — felelte a fiu — hanem darabját két koroná ötvon fillerert vettem attól a kollektámtól, aki az orosz hádseregben szolgált.

— **A kozák feje Magyar huszárok kergettek** egy esomó kozákot. A strapnell elritte a fejét egyik kozáknak, de az nem bukott le azonnal a lóról, hanem pár pillanatig nyargalt tovább, mintha oda lett volna szögeve. Egy jó humorú huszár tréfásan rákiáltott a fej nélküli vágató kozákra:

— Hékiás, nem látod, hogy leesett a fejed?

— **Bakalové! Galiciából.** Miután beszámol az egészségéről és megkerült, vajjon sorai az édes szülőket is hasonló jó egészségekben találja, megereszt egy kis hangulatképet: „Amióta itt vagyunk, nem találkoztunk magyar emberrel”. Mindenki idegen nyelven povald. Egyedül a kakasok kukorékolnak magyarul. Elvinte hajnal táján örün hallottak a magyar kurkorólat, aztán mindig kevesebb lett a magyar szó. Ma már ennek is vége. Nem kukorékolnak többet. Megértjük őket.

— **A burjuálomány kimélése.** A kormányhatóság megtöltötte az ősz burjúknak, a háboron évesrel fiatalabb öszkőnek és a hasas teheneknek, a kényeztérégástől elkintve, lovágását és szasni szállítását. Az október 15-én elalbelejő tilalom alá való kivételök engedelmesezéről a földművelésügyi miniszter külön rendeletben intézkedik.

Legujabb hírek a háborúról.

Budapest, okt. 18. A Főhadiszállásról: Striviaz mindkét partján folyó eszábon a jámadást tégnap folytattuk és helyenként már megközelítettük az ellenség harcvenalát. Csapataink egyes pontokon meti a várharcon futóárkokkal küzdi magukat előre. Multi éjfel az oroszok több támadási kísérletet véresen visszautasítottak. A esata az egész vonalon mi is folyik. A harcban nehéz túrérségünk is beleszült. A Wiszkraról északra visszavetett ellenséget tovább áldozták. A Kárpátokon az „lónyomult erőknek más részell Lubinegél az oroszról északra fekvő magaslatoikon és az Uroz körül területre hatoltak előre. A Przemel elleni támadásban szenvedett veszteséget az oroszoknak, a-besültekben és halottakban negyven-ezre becsljük. Hófer, veszérőnk, a vezérkar főnökének helyettese.

Miniszterelnökség sajtóosztálya

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségösök kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháború indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörlni a finomabb papamorcókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai követ kezében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica“ Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica“ borpárlata minden jobb esemégyárú és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica“ fiumei gyógykonyakja azonban felül, hogy jobb a francia gyárterményeknél, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR.*)

Dr. Szegő Kálmán szanatóriuma- és vizgyógyintézete felnőttek- és gyermekek számára, Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák egész éven át. Gyermekek 7 éven felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Főzél ésszel! Ez a modern asszony elve. A „főzél“ evált titkos receptek-idejüket multák. Ma a főzél a változott gazdasági viszonyoknak megfelelő jó és izletes konyhát érteti, ezért jó gazdaságosok dr. Oetker-féle sütőport használnak, mivel időt, munkát és pénzt takaríthatnak meg ezenfelül biztos „köt nyujt hármiféle sütemény sikeres elkészítésére. A világos fej a legszebb és legáltalább symboluma — azu kiváló konyhaszerek. Ezen fej mint-egy figyelmeztet arra, hogy „Főzél ésszel“.

MILKA

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

Suchard

Berger Gyógy-kátrányszappana
G. Hell & Comp.-tól.

Kiváló orvosok ajánlják és Európa legtöbb államában a legjobb eredményt hozó kátrányszappant.

Bőrkiütés ellen

különösen krúdus bajok és kiütések, valamint haj- és szálkítörés ellen. Tartalmáa 10 százalék tejsav és 10 százalék kátrányszappant, a kereskedelmi néven előforduló egyéb ilyen gyárterményektől. Makacs bőrbajoknál és egyéb bajoknál is nagyon hatásos.

Berger kátrányos kátrányszappana.
Néhány és gyermekeknek enyhébb hatású kátrányos szappan.

Berger glicerin kátrányszappana.
Tevábbá kátrány nélkül a híres

Berger-féle Borax-szappan
pattana, papulák, szemölcsök, miltseer és más bőrbajok ellen. Darabja szilárdan együtt 70 fillér.

Uj! Berger (első) és (második) szappanok, krúdus hatású bőrbetegségeknél, fej- és szálkítörésnél, valamint kiváló hajnövekedő szer. 1. Szeg 120 körtem. Berger kátrányos szappan G. Hell & C. ny-tól és nékem meg-jel a melléte levél végéig, egyet és másikat. Külső leve: Wien 1882. október 10-én. Budapesti és Magyarországon. Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és csak Budapesten. Nagybani: G. Hell & Comp., Wien, I., Hellerstrasse 11-13. Budapestben nagyban és kiskereskedésben: Török József gyógyszerkereskedésnél Királyutca 12. Molnár és Mészáros, Thalmayer és Solman, Korbálmester Főútcánál, Radnóti Testvérek, Szeles Nándor, Székesvári, Nereka Nándorral Debreceni Főgyűléstől. Vázi Kört és Kiválóbb minden gyógyszerésznél, jobb drogeriában és illatszertárban.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyitásainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyeből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny“ hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny“ rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kell haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

Hogy mersz nekem más egyebet hozni, mint a kipróbált „OTTOMÁN“- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA BUDAPEST, VIII. RÁKÓCZI-UT 43. SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 150 szoba, 5 korlától kezdődő. — Elsősorú éttermek és kávéház, esténként magas színvonalú hangverseny.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egyszeri ár 10 korona, félreve 6 korona, Helyettesítő 2 korona 80 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:

Bánékövich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

Gyermekeink a hadseregben.

A most dúló világháború sulypontja egyre jobban átbillen a keleti határra, ahol a magyar-osztrák sereg rettentő harcokat vív a háborúra gondosan és elév felkészült roppant orosz harótömegekkel. E háború kétségtelenül a száraz földön fog eldőlni és a kettős szövetség hatalmasabb, politikailag veszedelmesebb és nehezebben legyűrhető ellenfele bizonyára az orosz a maga kifogyhatatlan emberanyagával, kedvező földrajzi fekvésénél és a pánszláv irányzat nagy erejénél és szervezottségénél fogva.

A béke idejében a magyarság nem igen dicsekedhetik azzal, hogy a hadseregben nagyon kedveznének neki, sőt unos untalan visszaszorításról, mellőzésről kellett panaszkodnia. A háború forogtete azonban nagy erővel vetette felszínre azokat az erkölcsi, szellemi és testi erőket, amelyekkel a gondviselés a magyarságot megáldotta. A sötét veszedelemmel szemben, amely a ket-

tős monarchiára lecsapni készült, a magyar-nak helytállott a szíve. A mikor a kockát elvetették és felharsant a haroi riadó, az izzó lelkesedés hatalmas lángja csapott fel a magyarság lelkéből, amely mindeneket magával ragadott.

Az a magyarság, melyre az osztrák korlátoltság annyi bizalmatlansággal nézett elsőnek ragadta fel a haroi lobogót és a maga tüzes temperamentumával a küzdő sornok élére ugrott. A példa hatott és azok az ingadozók is csatlakoztak, akikre a multban a bizalom sugara nem egyszer érdemtelennel esett. És a nagy elszántság, a haroi lelkesedés láttára felre lapultak meg azok, akiknek lelkében alattomos gondolatok rajzoltak.

A midőn a magyarság a világháborúban ilyen döntő fontosságú szerepet van hivatva betölteni, amikor valósággal ő alkotja a magyar-osztrák haderőben a lendítőkezeket: érdemes kutatni és megállapítani, hogy a magyar faj minő nyars erőt

képvisel a hadseregben és mily arányban ontja verét a kettős monarchia jóvendőjéért.

Fájdalom nem rendelkezünk nyilvánosságra bocsátott részletes adatokkal haderőnk taji tagozódásait illetőleg, de az 1910. évi népszámlálási adatok szerint a magyar birodalom területén talált 142.000 főnyi katonai személy közül 73.000 volt magyar anyanyelvű, tehát több, mint a fele.

A székebb értelemben vett Magyarország területén talált 122.000 főnyi katonaságból 70.000 vallotta magát magyarnak, tehát közel háromötöd rész. De a magyarság tényleges arányszáma a hadseregben még ennél is kedvezőbb. E számadatokban u. i. bentfoglaltatik a tisztai és altisztai kar, is, ahol a magyarság közismert okokból igen gyengélt van képviselve és hogy számosan színmagyar csapat Ausztriában és Boszniában állomásozott és így azok a kimutatásban nem szerepelnek. Szóval 1910-ben a hadsereg háromötöd része Magyarországon tiszta magyar legénységből állott

Elbeszélések a háborúról.

Ellenséges tábor fölött.

Egy aviatikus hadnagy, aki a levegőben négyszáz méter magasságban, az orosz tábor fölött sesbesült meg, a következőket beszélte el azokról az izgalomról és veszedelmekről, amiket átélt:

— A háborúban, amíg meg nem sebesültem, harminchétszer szálltam fel repülőgéppemmel. Mindannyiszor feladartó szolgálatot végeztem és mindannyiszor a legesodálatosabb módon menekültem meg a haláltól, míg végre a srappell-darab felbasztotta a combomat. Nagyszerű érzés az, amikor a parancsot megkapja az ember, bent a nyeregbe és a propeller zugása között lassan felemelkedik. Egyre feljebb, amíg a magasságmérő el nem éri a nyolcszáz métert. Csak ebben a magasságban indulnak az ellenséges felé. Egy embert természetesen nem lehet észrevenni ilyen távolságból, de tömegeket és különösen a tömeg mozdulatait pompásan látjuk. Nyolcszáz méter pedig nem elég magas fde felhord a puská és az ágyú és a röplőgépek is jó célpont.

Az emelkedést egyre megtartjuk és csak aztán kezd működni a speciálisan erre a célra készített fényképező masina. Pár perig tart a felvétel, aztán visszatérünk és a lemezek előhívása után ott van a vezetőség előtt az ellenséges csapatok állása egész pontosan.

— Délután öt óra tájban, mikor már alkosnyodni kezdett, szálltam fel. A rám bízott feladatot csak a földhöz közel, mintegy hétszázötven méter magasságban oldhattam meg az esthomály miatt. Egy reugetek orosz táborhoz értem és láttam, hogy amint észrevettek, nagy jótárs-tutás keltkezik. Apró füstfelhők, majd halk ropogás, Lovasok nyargaltak. Aztán óriási robbanás. Ágyúból lötek. Távcsővemmel egészen jól látam a nagy ijedséget. Féltek, hogy nem tudnak ártalmatlanná lenni, mint ahogy eddig egyetlen magyar repülőgépet sem fogtak el. Egyszerre hét ágyúból küldtek felém a srappell-esőt. Felfelé kellett emelkedni, mert a legnagyobb veszélyesebb mindenféle fegyvernél a big értem azonban százötven méterrel feljebb, éreztem, hogy valami megtörtte a combomat. Egy srappell-darab volt. A gépem is megsérült, de nem szálltam le, hanem megfordultam a magyar tábor felé. Egyszerre meg-

állott a propeller és a gép zuhant lefelé. Ilyenkor csak egy mód van a menekülésre: a siklórepülés. Így is szálltam le, de mielőtt a földet érte volna a monoplan kereke, elájultam. Reugetek vért vesztettem. A feladatot azonban megoldotam úgy, hogy az oroszok még sz nap este kénytelenek voltak visszavonulni, új hadállásokat elfoglalni, ami alatt persze mi is elvégezhettük a szükséges mozdulatokat.

Három bosnyák 30 szerb ellen.

Jurisevits évad, súlyosan megbesbesülte érkezett a körháza, de esodlatos módon hamar felgyógyult és most ismét vasatérti vitéz csapatához a haroterre. Nagyon intelligens ember;

Ez a hős élénken mondotta el élettörténetét és hősi tetteit. Boszniában, Velicon 1878. Április 18-án születtem. Atyám már harminc éve bírja a községnek. A mesterségem mechanika. Hét gyermekem van, a kik közül én fiam. A legöregebb most 17 éves. Julius 27-én hívták fegyverbe és a sarajevói csapatba osztottak be. Augustus elsőjén csapatommal már szolgálatban voltam Visagrádnál a Drina mentén.

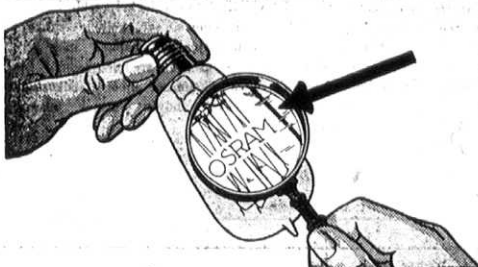
Mikor augusztus 2-án jelentették, hogy a szerb

Ha egészen biztos akar lenni abban,

hogy tényleg a valódi „Osram“-lámpát kapja, úgy már a vételnél ügyeljen arra, vajjon az üvegkörtebe az „OSRAM“ név be van - e marva. — E védjelés nélkül „Osram“-drótlámpa nem kerül forgalomba. —

Valódi Osram-drótlámpák kaphatók: Világos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. —

Magyarországi képviselő bevezetési raktárak: Pinger és Fia, Budapest, VI., Hajós-utca 41. sz.

ami 1912-ben az ujjonjulaték felemelésével még csak gyarapodott.

A magyarság felsőbbesége erejét bizonyítja, hogy a tulnyomó részben német vezényleti és szolgálati nyelvi haderóban a magyarnyelv tudása nagyon el van terjedve. Így a magyarország területén állomásozó 141.000 katonára közül 98.000 beszél magyarul s még Horvátországban is a katonaság 20%-a tudott magyarul 1910-ben.

A magyarságnak ez a hatalmas terüfoglalása már rég nem titok a hadvezetőség előtt s maguk a közös hadügyminiszterek nyíltan bevallották a delegációban, hogy a magyarnyelv egyre domináltsá válik a monarchia haderejében. Fájdalom az igazság ereje a gyűlölködő korlátoltság akkor még nem győzhetett és a magyarságnak teljes értékű érvényesülését gátolta s különösen a katonatiszti pályáról igyekezett visszazorítani a magyar fiukat. Amikor azonban már düböröge közeledett a világháború szörnyű vihára, amelynek zivatara között fényesen bontakozik ki a magyarság nagy ereje, katonai kiválósága és feltétlen megbízhatósága, megazgye-nülve halgat el a korlátoltság s rövidlátás, amely haderónk teljesítőképességét botorul a magyarság érvényesülésétől féltette.

A vasut és a háború.

A mai korban minden nagyhatalom a legzsebbebb körben és a legérzékenyebb mozzanatig már béke időben előkészíti mozgósítási tervzetét, amelynek gyors keresztvitelében a vasut az orozslánrészt.

Gyors mozgósítás és felvonulás azonban csak úgy lehetséges, ha a meglevő vasutakat teljesen kihasználjuk és a vasutálózatot katonai szempontoknak megfelelő irányban már békében fokozatosan tovább fejlesztjük.

csapatok megkezdették az előnyomulást, más két társammal együtt a határa költök ország szolgálatába. Egy erdő felé mentünk, mely a Drina mentén Drjacse faluska mellett húzódik, a trepini hegység közelében. Jól lehet nagyon vizgáztunk és macskaként caustunk, mégis megleptek bennünket. Komitációnak lehetek állig fellegyekre. Mikor észrevettük őket, harminc méterre lehetek tőlünk.

Csak hárman voltunk, de a szívünk szinte hangosan dobogott az örömtől. Az ellenség előtt . . . reményünk gyilkosai előtt! . . . Annál nagyobb volt az örömnök, mert ellenségeink tiszerte többen voltak . . . Van-e öröndetesebb pillanat olyan hős előtt, aki kész meghalni és megszentelni az ártatlan vért?

— Lőj! hangzott határozott, rövid, hangosan kijelölt parancsa vezetónknak . . . és három golyó talált célját . . .

De nem értük be csak lövöldözéssel. Mint három oroszán rohantunk a tiszerte erősebb ellen-ségre, hogy megbossuljuk Bosznát a szégyenért, melyet a gyilkosok Szarajevóra hoztak. Abban a pillanatban semmiféle erő sem tarthatott volna vissza bennünket . . . Nem tudják maguk, mi a bosnyák,

A szállítási tervzeteket a vezérkar vasuti irodája készíti el. Mikor pedig a mozgósítás megkezdődik, a vasuti szállítás vezetése katonai kézbe megy át.

Minden állam arra törekszik, hogy sűrű vasuti hálózata legyen nemcsak gazdasági és kulturális szempontból, de az állam katonai biztonsága miatt is. Hogy azonban a katonai követelményeknek megfelelő utálózatot létesítsünk, figyelembe kell venni az állam földrajzi fekvését, politikai viszonyait és pénzügyi helyzetét. Gyakran kénytelen az állam vasutálózatát valamely irányban tovább fejleszteni, anélkül, hogy a befektetett költség arányban állana, a várható kereskedelmi haszonnal, ha életbe vágó katonai szempontok teszik e vonal létesítését szükségessé.

Ekkor kénytelen a kormány a kereskedelmi érdekeket alá rendelni a még fontosabb politikai érdekeknek.

Kedvező földrajzi helyzet egyszerűsíti az állam vasuti ügyét is. Például Franciaországban Oroszországban ott fekszik a hadászati felvonulási terület, ahol a kereskedelmi érdekek is sűrű vasuti hálózatot követelnek. A monarchia helyzete e tekintetben kedvezőtlen. Több nagyhatalom által határolva, több olyan vasuti hálózat kiépítésére kénytelen, melyek kereskedelmi szempontból még hasznathatók lettek volna.

Mikor a haderó a vasuti hálózat kihasználása által lábra emeltetett, előtérbe lép az a követelmény, hogy a működő hadsereg anyagát — embereket és lovakat — gyors utánpótlás által a kellő létszámban feantartassék és élemezéséről, szükségleteiről gondoskodjunk.

Mindenekelőtt tehát az anyaországban, a felvonulási terület közelében egy alapot kell teremtenünk. honnan a hadra kelt sereg minden szükségletét pótoljuk. Mert az a sarkalatos hadászati szabály, hogy a működő sereg lehetőleg a működési területen feltalálható segélyforrásokból élmezze magát, a mai óriási hadseregeknél csak részben lehetséges Gondoljunk csak egy 500.000 emberből álló hadsereg, mely harorakészen előnyomuló hadászati menetoszlopá-

ba állól van szó, hogy halai kell a királyt és a házárt.

Mint élő kalapács vetített magunkat az ellenre és ütöttük jobbra balra. Isteni erőt éreztem usgamban és bizony sajnáltam, hogy ellenünk nincsenek többen. A bátorságunktól meglepett, visszahökökt szerbek, mint a kővák hullottak. Akit a szeretöm, a puska talált, az többit már nem kelt föl. A szerbek a következő pillanatban visszavonultak. Most már ismét löhöttünk. Céloztam és mindig találtam. Négy szerbet lötem le, hetet megsebesítettem, hárman felemeltek kezüket és megadták magukat.

Eközben a szerbek az első fél-mből felocsudtak és dühöden támadtak ráuk. Eközben azon ban mi is segítséget képtünk. Tovább harcoltunk, de éreztem, hogy megsebesültem. Bettelesen égtem a sebern, de nem hagytam abban, még három órát álltam a tűz . . . mig szemem előtt el nem sötétült és a puska ki nem esett a kezemből. Elestem és a szantitász kocsi oszmltem föl

A tábornokom 500 koronával jutalmat adott meg és azt mondta, hogy kitüntetésre terjeszt föl.

val 20 100 km. széles és 40 km. mély területet foglal el. — hogy lehessen ezt még a leggazdagabb ország területén is az ott feltalálható segélyforrásokból napokon át fennakadás nélkül élemezni?

Ujra csak a vasutakban találjuk meg azt az eszközt, melynek kihasználása által az anyaország szivéből a működő sereg alapját képező területre a harokészségre fenntartásához szükséges élemezési cikketek hadi anyagot és a beállott fogyasztókat pótlására szükséges tartalékokat szállíthatjuk Innen juttatjuk azután az ellenséggel előhódított s a forgalom számára megnyitott vasutak vagy futálóosagú kitépített tábori vasutak vagy éppen országos járművekből rögtönzött hadtápelemezési vonatok segítségével a működő seregetezhez.

Nagy szerepet játszik a vasut a döntés után, a béke helyreállítás alkalmával is. A hadilábról a békélábra való átmenet a vasutálózat kihasználása nélkül heteket, sőt hónapokat kívánna. Ily nagy időtartam alatt azonban a jelenkori óriási hadseregek fenntartása milliókat emésztene föl. Ez az összeg a vasuti vonalak újból való tökéletes kihasználása által szintén megtakarítható. Így tértül meg anyagiakban is egy része azoknak a befektetéseknek, amelyek az állam biztonsága a vasutálózat kiépítése alkalmával tett szükségessé.

HIREK.

Városunk szűkkeblü zsuori lakosaihoz.

A harcban állóknak, a határon dögő véreink részére polgármesterünk ajálólati bizottsággal karöltve a hadvezetőség újabb felhívására gyűjtést indított, melynek eszközésére a bizottság ellenörözött tagjai kérséggel vállalkoztak. Szinte meglepő, hogy a legzsebbebb osztálybeliek mily szivesen áldoztak filléreiket a bántó, valóságilag megbotránkoztató és a zsugorság, melyet éppen azok viseltek és humanus, nemcsak el írást, kiknek legtöbb a féltani valójuk s akik meg sem érznek, ha feleslegükből még valamit vagy egyáltalán valamit adósának s ne zárkózának, ne bujúnak el, amikor a gyűjtés megbizott ajtójuk kopogtat. Sivar, áres lelke, öntöz egyének lehetnek csak képosnk ilyesmirre, kik megérfemelnek, hogy ott az ellenséggel szembe állítassák s bűnhődjenek.

Nézünk csak át egy pillantásra a szomszédok kis Gelse községre, hol a lakosság egyetlen felhívásra kész örömmel belenyugodott. hogy az adakozás s a hadsereg részére hozandó áldozat az adó arányban rovasak ki 8 az meg is történt, be is lett fizetve. Vajjon ez nem is volna lehetséges az ország minden részében, nem-e lenne ez a leghegyesebb? Így a gázdag zsuoriak nem bujtatának ki nyilvános szűgyenkezés nélkül elő, a jöködv, nemesszivű adakozók nem lennének oly gyakori zaklatások kitűve. Ez lenne a loghegyesebb, legméltányosabb, legigazságosabb s ezt kellene szűgetelni illetékes helyen mindnyájunknak. Lapunk már erre egy ízben remutatót, azonban eredménytelenül, de most hogy a gyűjtés alkalmából újból találkoztunk ilyen zsuori egyénekkel, helyén valónak találtuk felajutani.

— **Halálozás.** Egy munkában megtörtét veterán-tanító hunyta e hó 20-án örök álomba szorult Fallér József zalaegerszegi igazg. tanító személyében, ki 52 évet töltött a tanítói pályán s most hogy a jó megérdemelt nyugalomba vonult, áldásos múltjéhez után 72 éves korában elszólította az élek sorából a körülbelülten halál. — Dr. Mayer Ferenc hosszas szenvedéseitől megváltva itt nyugszik immár barátai között, kik megelőzték s közömbösen azoknak kik elkísérték utolsó útjára. A puritán jellemű, a közvetlenség s mesterkelőlenség mintaképén állhatott, őszinte, igazi jóbarát, humánus s vigkedelő, örök humor oros ajsai immár megfáradtak, szíve kibőlt, szemei lezavarna, — elű-mült, utolsó istenhozzádot sem tudván minden szereteteinek s barátainak, kik leverten, leuoltottan álltak körül sírját, hulló könyveket törölgetve amas, az ő nemesen érző lelkét legszebben karakterizáló szép beszéd hatása alatt állva, melyet dr. Piliitz Soma oros társai névben becsut vett a sírba szállító, kinek emléke élni fog közöttünk mindvégig.

— **Száz tanítójelölti harca megy.** A székelykeresztúri áll. és a nagyenyedi ref. tanítóképző 100 növendéke, többnyire sorduló itjak, kéret adtak be a kultuszminiszterhez, hogy engedje őket harcra. Miatán erre az engedélyt megkapták, valamennyi hónapig lett. A székely hazafiság kiállító bizonyította ez. „Nem fajult el még a székelyvér — Üdvözljük a tanítónövendékeket.

— **Amerikai gyermekek akciója.** Milánóból jelentik hogy a londoni lapok kezdése szerint Chicagóban nagyon kedves dolgot kezdeményeztek, amit egész Amerikában nagyon lelkesedéssel fogadtak. Az amerikai gyermekek ugyanis elhatározták, hogy ajándékokat és pénzübeli segélyt gyűjtenek és küldenek azoknak az európai gyermekeknek, akiknek atyja a harctéren elesett. A gyűjtést az amerikai lapok végzik s annak eredményét annak idején külön havioldalként Európába, ahol körülbelül karácsony tükán történék meg a szétosztás.

Dulce et decorum... Horatius klasszikus mondanása díszletez azon a plaketten, a melyet a Gyorssegítő Augustus-Alap a napokban becsutott ki. Dulce et decorum est pro Patria mori. A történelmi megismétlést hirdeti a citátum. A klasszikus latin dicsőség diktálta a gyászoló Rómának a teljes enyhülést ujjító vigaszt és ma, mikor a hazáért esnek el fiaink, testvéreink, magukat vigasztaljuk Horatius bölcsességével: Édes és dicső a hazáért meghalni. A plaketet a Hazáért meghalni. A plaketet a hazáért meghalt hőseink emlékére szolgálja. Az itthon élők a diadallal visszatérők számára készült az érem, hogy időtlen ideig megmaradjon in perpetuum memoria amot iránt, akik dicsőségesszen meghaltak. Reményvél emléke ez a plaket. A nagytehetségű iprművész tanár Zuti R. A. tervelte. Első lapján a sarkoszelet közt lebegő gyászoló Génusz művészi reliefje látható. Alatta az órázámmal: 1914. hátsó lapon az emlékmondás: Dulce et decorum pro Patria mori. Az érem alakja ovális, keskeny fekete szalagon függ és a nyakra akasztva medaillonképp viselhető. Kétféle kivitelben készült. Ezüstből és bronzból. Az utóbbi ezüsttel befüttatva. Az ezüst plaket ár 5 korona, a bronz 3 korona.

— **A háború gyász-ékszerre a plaket.** A fekete szalag az ezüst komoly szürkeségű kékűlög fejezi ki a gyász. baloldi árítékot pedig a művészi elgondolása adja meg. A cöl, a melyet szolgát, hozzá majd de-ncs dívatba az emlékérmét. Magyarország melyezésű hölgyei fogják viselni egyetlen ékszerű Minkéi még az is, kinek a barátára halottja nincs. Mert a ki a háboruban halt meg az nem csak a hozzátartozóinak a halottja, hanem valamennyiünköt, minden magunkat. Minden magyar nő meggyászolja, kegyelettel megőrizi a hazáért elesett hősek emléket. A plaket

a háború névtelen hőseinek emléke, a jövendő pedig elhagyott, hozzájuk tartozóknak segítségére szolgál. A Gyorssegítő Augustus-alap egyhármadrészet az itthonmaradott nyomorgók ellátására fordítja, egyhármadrészt átad a Hadsegítő Bizottságnak, az elesett hősek özvegyei és árvái részére, egyhármadrészt pedig Bárczy István dr. polgármester elnöklése alatt álló központi segítő-bizottság Anyavédő-osztályáé.

— **Megnyitnak-e az elemi iskolák?** Napról-napra hangosabb lesz a szülők érdeklődése a népiszkolák megnyitása iránt, melynek kitoldása mindinkább igazja különbözősége, kiknek férjiek hadba vonultak s munka után járva gyermekeiket felügyelet nélkül magukra hágyai kénytelenek, — nem kevésbé azok, kiknek gyermekei a jóvő tavnyben a közép vagy polgári iskolába kerülnek s a kitoldás által esetleg egy évvel elveszítettek. Jól tudjuk, hogy a jelen körülmények között a katonaság s azok sorsbűntjeinek elhelyezése elsőrendő fontos kérdés, — de amennyiben tudomásunk szerint a város különböző utcáiban több 2—3—4 sőt öt szobás lakás is van kiadó, melyek a jelen körülmények között egyáltalán nem keresettek s a m-lyek a népiszkola céljainak megfelelően s azoknak néhány hónapra leendő kibérése horribilis összegeket nem emésztene fel, városunk vezetősége, a közönség óhajához képest tán tudni módot találni, hogy ezen lakások oleson kibérelténnek s azokban ha nem is folytonosan, de felváltva más-más osztályokba a tanítás kezdetét vehetők. Vagy a Rozsgonyi-utcai új iskolából a megkövesbedett sorsbűnt betegek ezen iskolából telepítettének s az így felszabadult 12 tanterem s tornateremben az összes elemi iskolai tanuló oktatása felültra keresztölvihető volna. Ezáltal egyrészt nemcsak a szülők nem kiesnylendő aggodalma oszlanék el s a felügyelet nélkül csatangoló gyermekek az utóféltől is megóvatának, másrészt a most különböző bizottságokban foglalkoztatott népiszkolai tanítók is megölnének kímélve attól, hogy esetleg a helybeli iskolahíján miatt uly vidékekre helyeztessenek át, hol a tanítók hadba vonulása miatt a tanítóihiány az sütkőségessé teszi. Azt hisszük egy kis fáradsággal s jóindulattal, mint a gymnasium s polgári iskolák, — a fent zárt módon rövid időn belül a népiszkolák is megnyitának s ezzel a kultúra sem szenvedne csorbat a megnyitásra váró szülők aggodalma is e tekintetben el fog oszlan.

— **Mi lesz a gabonárrakkal?** A kis Svajc példáját, ahol a gabona állami monopólium tárgyát képezi, Hollandia lakossága is követni követeli. Németország, mely a jéllott háború viszonyok között az árak árának nem egészen indokolt hirtelen drágulását velünk együtt immár elviselhetetlennek találja azok árának törvényes tarifáját a napokon fogja megállapítani és nyilvánosságra bocsátani.

Hazánkban e tárgyban a tanácskozás e hó 29-ére tolatott ki, valószínű az on oknál fogva, hogy Németországot bevárán, vele egységes megállapodás jöj-jön nálunk is létre, megnyugtatandó az itthon maradtottak, kik a megdrágult viszonyok hatását súlyosan érik s a mindennapi legerősebbben kenyér megszerzethetőségének lehetetlenségétől remegve, félve néznek a küszöbön álló tál felé, mely a leguagyobb nyomorral fenyeget mindnyájunkat.

Szoptatós dajka ajánlkozik. - Nemes Józsefné. Hunyady-utca 29. sz.

Legujabb hírek a háborúról.

Budapest, okt. 25. A Főhadiszállásról: az északkeleti hadszíntéren a mi seregeink és erős német haderők most már egyes csaknem megszakhatatlan vonaton, mely a keleti Kárpátok északkeleti lejtőit Nagy Szombat a Przemysky vártól keletre fekvő terepet a Sau alsó folyását és a Vistula lennyel partjainak területét egészen Pbrek vidékéig öleli fel. Harcba állanak az orosz főerővel, melyhez az oroszok kaukázusi szibériai és turkesztáni csapataikat is felvonalták a Kárpátokon át indított támadásunk erős ellenséges haderőt vont magára középgalicianban, ahol mindkét ellenfél megerősített állásokat foglal el általában még áll a harc Przemysltól délkeletre és a Sau alsó folyásánál csapataink az utóbbi napokban is törendbűlbi sikert értek el Orosz-Lengyelországban. Mindkét fél részéről nagy erőket állítottak szembeamelyek tegnap óta az Ivangorod városi Vistula vonaltól délnyugatra harccolnak. — Höfer, vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Bécs, okt. 25. A Hadiszállásról érkezett híradás szerint Kourad báró a vezérkar főnöke tegnap a külföldi lapok hadudósióinak fogadása alkalmával annak a megokolt örömeinek adott kifejezést, hogy sikerült neki a reánk vállalt nehéz feladatot teljesíteni, leuntatani és visszaszorítani a hatalmas ellenséget. Szükszerű jelentésük csak a leplezetlen igazságot foglalják magukba, elefelenk vizsont azt hiszik, hogy hasudván és tiltakozván diplomátírozák az eljárásunkat a mi hadmodoruk mindig és mindenütt lovagias.

Miniszterelnökség sajtóosztálya

XXXI ik magyar királyi
jóteknonycélu államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhassnu és jóteknony célokra fog fordítottatni. Ezen sorsjátéknak összesen 14885 nyer ménye van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény	30.000 K. készp.	20 nyer. á 200 K.	4.000 K. készp.
1	20.000	40	8.000
1	10.000	100	10.000
1	5.000	200	10.000
5 nyer. á 1000 K.	5.000	2500	50.000
5	500	12000	120.000
10	250		
		14885 nyer. összesen	475.000 K. készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mellett a magyar kir. lottóvédéki igazgatóságtól Budapesten (Vámpalota) portóménesen küldetnek, ezenkívül kaphatók valamennyi posta- adó-, vám- és sóhivatálnál, az összes vasúti állomáson s a legtöbb dohánytüzésében és váltóüzletben. Jéltételek kívántra bárkinek ingyen és bérmentve küld.

A magy. kir. Lottóvédéki igazgatóság.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségösök kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanusítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia — A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázását, amellyel eddig lenyűgöző tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitorolni a finomabb papmorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb eseméstartu és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fumei gyógykonyakja azonban feltétlenül jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTTÉR.)*

Dr. Szegő Kálmán
szanatórium- és vizgyógyintézet
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízoló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvétetnek.

*) E rovat alatt közlöttéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hogy mesz nekem más egyebet
hozni, mint a kipróbált
„OTTOMÁN”- cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

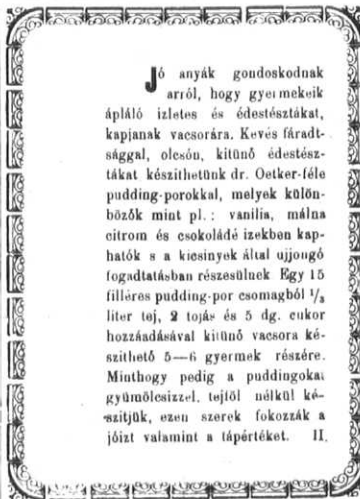
VIII. RÁKÖCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobák. — 150 szoba, 6 koronától kezdődőleg.

Elsőrendű éttermek és kávéház, esténként magas színvonalú hangverseny.

Nyomatott a laputalajdonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápláló izletes és édesítész-tákat, kápiának vacsorára. Kevés fíradtság-sággal, olesón, kitünő édesítész-tákat készíthetünk dr. Oster-féle pudding-porokkal, melyek különbözök mint pl.: vanília, máina citrom és csokoládé izetekben kaphatók s a kicsinyek által ujjongó fogadtatásban részesülnek. Egy 15 filleres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitünő vacsora készíthető 5-6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsizzal, tejjel nélkül készíthők, ezen szerek fokozták a jóízit valamint a tápértéket. II.

1908. évi KÖZÖSSÉGI BEVÉTEL

Berger gyógyó-kátrányszappana
G. Heil & Comp-tól.

Kiváló orvosi ajánlások és Európa legfőbb Allamban a legjobbjak érdemnyerő kátrányszappana.

Börkiütés ellen

különböző krónikus bőrok és kiütések, valamint haj és személektelen ellen. Tartalmak 40 szálók (hajszálak) és 40 szálók (személektelen) ellen. Tartalmak 40 szálók (hajszálak) és 40 szálók (személektelen) ellen. Tartalmak 40 szálók (hajszálak) és 40 szálók (személektelen) ellen.

Berger kátrányszappana.
Nőknek és gyermekeknek enyhébb hatású kátrányszappana.

Berger glicerin kátrányszappana.
Továbbá kátrány nélkül a híres

Berger-féle Borax-szappán

petting, napfény, szél, mérsékelt és más bőrbajok ellen. Darabja utalással egyfiller 70 fillér.

Uj: Berger-féle kátrányszappana.

Külföldi kátrányszappánok, melyek a személektelen, valamint kiváló hajnövekedést hoz. 1. 150g. 2. 50g. 3. 30g. 4. 15g. 5. 10g. 6. 5g. 7. 2g. 8. 1g. 9. 0.5g. 10. 0.2g.

Uj: Berger-féle kátrányszappana.

Külföldi kátrányszappánok, melyek a személektelen, valamint kiváló hajnövekedést hoz. 1. 150g. 2. 50g. 3. 30g. 4. 15g. 5. 10g. 6. 5g. 7. 2g. 8. 1g. 9. 0.5g. 10. 0.2g.

Uj: Berger-féle kátrányszappana.

Külföldi kátrányszappánok, melyek a személektelen, valamint kiváló hajnövekedést hoz. 1. 150g. 2. 50g. 3. 30g. 4. 15g. 5. 10g. 6. 5g. 7. 2g. 8. 1g. 9. 0.5g. 10. 0.2g.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik hétlőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félvre 6 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:

Bánkeovich János

Főszerkesztő:

Kemény László

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lér 1.

Telefon: 192. — Hirdetések díjazásáért szegint.

Ki felelős a háború

borzalmaiért?

Korunk békemozgalmi és az európai népek őszinte békeszeretete, a háborútól való irtózása ellenére benne vagyunk a legnagyobb, a legvéresebb *háboruban, amely valaha a Földön végbement. 250 milliónyi népnek becslés szerint 20 millió katonája áll fegyverben, hogy eldöntse Európa hegemoniájának kérdését. A történelem arra tanított bennünket, hogy egy-egy tulsúlyban levő hatalom, a szász dinasztia, a Hohenzollernok, a Habsburgok németoszárszága, XIV. Lajos és Napoleon Franciaországa a gyöngébbek rovására való terjeszkedéssel háborúba sodorta Európát. A nemzeti államok kialakulásával, különösen az 1870—71-iki háború folytán eltolódott hatalmi egyensúly helyreállítására, a békének és biztonságának megőrzésére az államok szövetségeket kerestek. Miután Európának mind a

hat nagyhatalma harminc év alatt belépett a béke biztosítására alakult két szövetség valamelyikébe, kitört a háború, melynek háttere az a növekvő gazdasági verseny, amely Anglia és Németország között pár évtized óta folyik és az a bizalmatlanság a kabinetek között s keserűség a népek lelkében, amely a mult évek gyakori nagy diplomatikai összejövéséből hátramaradt; végső és igazi oka azonban az orosz hatalmi vágy, amely a szláv szolidaritás-érzést és az orthodox vallásosságot használja fel saját céljaira.

A mi szerepünk teljesen defenzív volt, de nem tőrhetük el az a helyzetet, amelyet az orosz-szerb barátság belső sge és Hartwig orosz politikája képviselt s két tüz közé szorítva belső összetartozásunkat és belső békénket aláasta, bizonyos orosz, rutén és szerb elemek hűségét sok helyütt már komolyan megingatta, amint ezt helyenkint a hadiesemények s azon vizsgálataok bizonyítják, amelyek a sarajevói gyilkosság miatt

történtek meg s így valóban gyáva öngyilkosság lett volna tőlünk ezen külső veszélyt és belső bomlást a sarajevói büntény után is tovább tűrni.

S a mi kormányunk még sem tett semmi lépést egészen addig a gyalázatos gyilkosságig, amely a nagy szerb agitációk gyümölcse volt. Sőt még ezen rémes gyilkosság után is utat akart a szerb kormányak arra nyitni, hogy a végső leszámolást elkerülhesse.

Szándékaink végletekig vitt békés voltát bizonyítja az is, hogy mi ultimátumunk után is hajlandók lettünk volna Oroszországgal szemben azt a kötelezettséget vállalni, hogy szerb területet egyáltalán nem hódítottunk. A mi felelősségünk tehát a háború kitérőse körül semmi, ezt ránk kényszerítették ellenségeink, mely után létünk érdeke és nemzeti becsületünk a legerélyesebb fölépést követelte tőlünk.

Miután Szerbia ellenségeskedése miatt már sok milliót kellett kétszeri mobilizálás

VIZIOK.

A képzeletnek erején
Ott vagyok a csaták terén,
Hallom az ágyu bömbölést,
S látom a szörnyű kizkölést.
Hallom a támadók zaját
S látom a veríték cseppjét —
Rohannak előre, hátra,
Gyávák után ront a bátra,
Reccog, ropog a puskaszó
S röpül a sokezer golyó. —
Száguldó paripák vadul
Iramlanak gazdátlanul,
Amott kardok fénye csillan
S ahol lesújt szinte villan,
A tér sebesülten tele,
Átgázol rajta ellen,
Ésdő kezek, hangok szerte:
„Pajtás! még egy lövést ide!”
Nyereg, hátán álló huszár.

A merre vág biztos halál, s

„Fiuk, erre! Csak előre
Édes hazánk védelmére!”
Rögös, árkos területen,
Törött ágyu kerekében
Sánta, béna sebesültek
Fegyvertelen menekünek,
Amott zászló lobog fenn,
Gyönyörű szép három szímben.
A golyó is megkíméli
Felülről a Hadur védi.
Csitul a zaj . . . ágyu hallgat . . .
Ésti szellő ringat, allat . . .
A pihenő tábor szerte
Ledől a hófedte földre . . .
Álom szárnyán haza szállnak,
Ami kedves, mindent látnak,
Akáclombos udvarokban
Uszik lelkük a mámorban.

ZOMBORI GYULA.

Somogyi bakák beszélgetése a kórházban.

A kassai hírlapból vettük ki az alábbi érdekes cikket: Alighogy a magyar csapatok összehúzóztak a királygyilkos szerb nációval, már hírek érkeztek a kaposvári negyvennégyes bakákról, akik rettenthetetlen bátorsággal vetették magukat a szerbekre és mindjárt a hadjárat elején dicsőséget szereztek a magyar névnek s az egész ármádjának.

Ezek közül a hős somogyi fiuk közül többször ápolnak a kassai munkásbiztosító pénztár helyiségeiben. Volt alkalmuk beszélgetni a sebesült vitézekkel s beszélgetésünk közben maggyőződést szerzhettünk a felől, hogy elbeszélések nem olyan bakagyerekes történetek, hanem szíves igazságok, mert az egyes történeteket egyszerre hárman is elmondták, még pedig olyanformán, hogy minden következő folytatta az előtvaló beszédjét. Egyik a másik beszédébe közbeszurt egy-egy olyan dolgot, amit az illő elbeszélő figyelmeztetés kevésebb ragadta meg. Egy században szolgálták, egyszerre rettek részt a törhetetlen világhősnak — 75% árammegtakarítás — gyönyörű, fehér fény — Hosszu élettartam — Jutányos ár — Valódi Osrám-drót-lámpa kapható: majd minden villamos telepen, szerelőnél és az idevágó szaküzletben.

**Most van ideje, hogy
villamos telepeket
Osrám-drót-lámpát
vegyenek!**

Valódi Osrám-drótlámpák kaphatók. Villamos műveknél, szerelőknél és minden szakmabeli üzletben. — Magyarországi képviselő berendezett raktdaral: Pinger és Pina Budapest, VI., Hajós-utca 41. sz.

lkalmával kiadni; miután a gazdasági életet Szerbia gyűlölködése miatt két nagy válság érte, törelmünknek a gyilkosságok után vége kellett szakadni, S ha volt hibánk az csak magunkkal szemben volt, hogy túlságosan sokáig engedékenyek voltunk és nem számoltunk le a szerbekkel akkor, amikor abból világháboru nem lett volna, mert az orosz még a japán vereségek hatása alatt állott.

Németország sem akarta a háborút. Csak kötelességének tett eleget azzal a megbízhatósággal és becsületességgel, amely a német faj egyik legkiválóbb sajátja és a mely a legelső német embernek, a német császárnak is különös disze.

Azért a mérhetlen nagy kárért, amelyet az emberiség szenved, a felelőség leginkább Szerbiát és a cárt illeti, kinek bűnével szolidaritást vállaltak politikai ambícióból világhatalmak s annyi szenvedést zúdítottak az emberiségre, melynek mértékét megközelítőleg sem lehet megbecsülni.

Olyan tömegek, olyan sok milliók harcolnak egymással, mint soha a világtörténelemben. Olyan gyilkos fegyverek állanak rendelkezésre, amiket még soha nem használtak emberek irítására. Egyes harcterek olyan gyűlölet mutatkozik, amely a humanitás és civilizáció szűgyene, a vagyon is olyan pusztulásnak néz elébe, mint talán soha azelőtt.

A szerbek régóta olyan terület után áhítoznak, melyet egész Európa egyhangú határozata bízott reánk. Rendszeres összeeszküvéssekkel, gyilkosságokkal évek óta forradalmak előkészítésén dolgozik a szerb félhatalos világ, a hivatalos világ tudomása mellett hódítás céljából. Ezen ambíciók, ezen üzelmek lépérik a mai vérfordók csiráit,

minden támadásban ugyanazt tudja tehát az egyik, mint a másik.

Kezdi az egyik:

— Először Babácon állottunk tűzben, amikor a gyalogtársaság szerbek — hogy a rosszabb ennél meg őket! — olyan golyózáport zúdítottak reánk, mintha jégszöcséket esett volna. De mi nem hátráltunk, hanem utolsó szálig kipusztítottuk őket a városból Szerbiából (ölríttek bennünket Galičiába, ahol hamarosan a muszkával kellett szembe nézünk.

Közbeszól a másik:

— Hát, hogy nagyon szembontúntunk volna velük, azt éppen nem mondhatjuk, mert nem is láttuk őket.

— Már hogyan! — vág beszédbe a harmadik — hát hiányt pszkáltunk ki bajonettel a sánckökből?!

— No igen! mondja az előtesszó — csak először nem láttuk őket. Már vagy nyolc óra fnyást fekdűntek a lövésárokból. Csak néztük azt a 25 muszkás ágyút, melyek közül 13 lent volt a völgyben, 12 pedig egy kis dombon. A 13 munkában volt, de mi nem tudtuk, hova lövnek velők. Nem lehetett tőlük 500 méternél távolabbi. Mozogtuk, de a tiszturak csak türelmele intettek bennünk.

Egyezre csak azt mondja a főhadnagy ur, no gyerekek mindjárt megvöltek. 8 indultunk is azonnal előre. Alig mentünk azonban 200 lépésnyire,

melyért elsősorban felelős Szerbia, de még lesújtóbb Oroszország felelőssége, mely Szerbiával egyetemben egy osepelt sem változtatás az eszközökben S ha Anglia és Franciaország bármiként mosakodják is a bűnös könnyelműséggel szított világháboru borzalmainak előidézésében nekik is óriási részükhöz van, melyért a büntetés aligha fog elmaradni, a nemzis egy képen fogja mindnyájukat sújtani a sok vérért s szenvedésért, melyet ravasz politikájukkal Európa népeire zúdítottak.

Az angolkok spekulációja.

A Canada-Pacific vasutnak közelebb tartott közgyűlésén jelentette az elnök, hogy a legutóbbi termés az addigieknél bőségebb hozamú volt és ez a bő termés fokozni fogja a vételeort, ami előnyös hatást fog gyakorolni a nyugot felé irányuló vasuti közlekedésre. Jogosult a feltevés, hogy a béke létrejötte után az Európából való kivándorlás nagyon meg fog növekedni és abból Kanada jelentékeny részt fog kivenni!

Ez alatt természetesen az Ausztria-Magyarországból való kivándorlást értik. Hallatlan azonban, hogy éppen a velünk szemben tanúsított galád politikai magatartásuk mellett is még számítsanak arra, hogy Ausztria-Magyarországból vagy Németországból kivándorlók fogják kapni.

Ugy látszik jósvívésűgünkre számítanak, remélvén, hogy esetleges békekötés után a multat azonnal ki fogjuk törölni emlékezetünkéből.

A kanadai utaságok azonban alighanem tévednek. Az a kedélyes idő, amikor nem vetettünk ügyet a háborúra és a különféle országoknak a háboruban történő állásfoglalására, létönt és pedig egyszerűségekre.

Kanada, mely tulajdonképpen Anglia gyarmata, Ausztriából vagy Magyarországból egyetlen emberhez sem fog jutni, semmi

egyszerre csak puskaropogást hallunk közvetlen közélről. Akkor látjuk ám, hogy a muszka lövésárkok előtt állunk; de akkor már másodiknak nem löhettek a muszkák, mert mi szoronyainkkal kipiszkáltuk őket a vackokból. A 23 ágyú közül a legjobb szélső még mindig bõmbõl. Egy-két perc alatt kézzel letűntek a gyalogosokkal s azután rávetették magunkat az ágyukra, amelyek ilyen közélről már nem dolgozhattak ellenünk. Még a feljebb állított 12 sem. A türeket látva, hogy velünk nem bírnak, otthagyták ágyúikat és menekültek. Az egyik patásunk alighanem ez e (rámutat egyikre), lakatos civiltben, hát értet valamit az ágyukhoz, azt mondta, ezt nem engedhetjük. Mi visszafordítottunk egy ágyút és azt a menekülõkre sötõltük. A második töltés azonban már nem sikerült, mert az ágyú ferslussa, meg patronja egészen más. miut a puszkáé és úgy oltart az az istentelen muszka ágyú, hogy majd a másvilágra küldött bennünket.

Ugyancsak itt állnak egy 44-es bakát, akinek a jobb tenyerén ment be a puskaágyó és a hüvelykujj alatt jött ki. Ennek sérülése olyan szerencsés természetű, hogy amikor kezérõl lövették a kölest, az orvok-ök meglepetve néztek egymásra, hol van itt a seb? Mig szállították, úgyzsván teljesen beheggedett. Nem is engedte bekötni a kezét, hanem azonnal visszakivázkort az esztatérre. Csak egy jót akart aludni. Kérésre feltesítésre talált.

fogantja sem lesz a szép kilátási kocikkal és egyebekkel való csalogatásoknak.

Ha a Canadian-Pacific-Railway a többi angol társaságok mintájára, a mi módfeletti türelmesügnk rovására, ilyképpen akarja magának biztosítani a jövõt, akkor nagy csalódásnak teszi ki magát.

Az angolkokkal és különösen az angol hajózással szaktítottunk, még pedig örökre.

H I R E K .

— A mi hõs városi ügyésügnk: A harctérrõl érkezett sebesültek, a hazafias eszelkedetek legszebbikét beszélük a mi kedves városi ügyésügnk, dr. Benták Józsefrõl. Mint valamilyen beszélük. katonái az imadásg szeretik, kedves és humánus bánásmódjáért, bátorságáért pedig mesés dolgokat beszélnek, mert õ mindig elõl van s „Utánam fiúk!” kiáltással rettentlenül bátorsággal vezényli rohamra katonáit. Örömmel hallottuk ezt s valóban örömmel regisztráljuk is s õszinte szívvel gratulálunk a derék édes apának, ki búzka lehet fiaira, kik közül három is ott jár a csatamezõn s a kik közül tán az I-ten órii ami kedves városi ügyésügnket, ki a ka'onai erények mintaképül állhat az olyan egyének elõtt, kik vagy itthon a kórházakba rettegnek, vagy az ágyú halálára tódrre esve könnyörögnek, hogy a túzvonala be ne vigyék õket. Igen búzka lehet rósa édes atyja, búzákék mi is, különösen pedig bájos menyasszonya, ki hogy mielõbb épeu láthassa viszont, adja Isten.

— Iskolai értesítés. A nagykanizsai m. kir. Állami polgári fiu- és leányiskola folyó évi november hó 1-én megnyílik. A tanévet megnyitó hivatalos istentisztelet Veni Sancte nov. hó 1-én d. e. fel 9 órákor lesz, melyre a Rozsgonyi és Hunyady-utca sarkán levõ régi elemi iskolai épületbõl indulunk, a hová egy a fiu-, mint a leányiskolai róm. kath. tanulóik 8 órától gyülekeznek 8 és egy negyed óráig. Tanítás naponként délután 2—5 óráig lesz. A tanítást kezdetét veszi nov. hó 2-án délután 2 órákor. Az egyes osztályok a következõ helyiségekben lesznek elhelyezve: a) a polgári leányiskola, a Polgári Egylet és Társaságkörben, még pedig az I. b), III. és IV. osztály, a másodikban az I. a) és II. osztály. Az I. osztálybeliek elõ napon mind a Polgári Egyletben gyülekeznek b) a polgári fiúiskola Rozsgonyi-utcai régi elemi iskola épületében, csak az I. b) oszt. lesz a Kath. Legényegyletben. Az I. osztálybeliek elõ napon mind a Kath. Legényegyletben gyülekeznek. Nagykanizsa, 1914. okt. hó 27. Az igazgatóság.

— Egy derék keszthelyi tanító. Szóllár István keszthelyi tanítóról akarunk szólni, kit kimagasló tanítói tehetségénél fogva Keszthely városi közönsége közzétészen a svajci egyetemre szándékozott az elmult szünetében küldeni. A beállott háboru azonban ezt megakasztotta s Szóllár István az elsõ seregekkel elment a harctérre, hova saját kérére vezettek s a hol a bátorság és vilátság számos tanújelét adta, miért feljebbvalói elõléptették s ki is tûntették, migem több sebbõl vérezze hazajött s immár teljesen felépült. Hazafii lelkesedése azonban ismét lángra lobbant s a legközelebbi meneteléstáddal újból a harctérre megy, hogy tovább folytassa imit abba hagyott. Örömmel gratulálunk derék barátunknak s Keszthely városi közönségének is, akik ily derék tanítóval díszeskedhetnek; aki nemcsak a katedrán, de a harctéren is dicsõsretonus megállítja helyét, nem esdököl seinek sem tódrre esve pardonért.

— A felsültt kózik. Kopogtat a kózik a menyország kapuján s kinéz egy ott lakó lélek, kit

arra kér a kozák küldené ki Szent Pétert. „Az most nincs itthon fele az ott lakó, mert a Osztrákoknak segít”. „Küldje hát ki Jézus Krisztust szól a kozák”. „Az meg épen elment a magyaroknak segít”. „Könyje, hát az öreg István csak itthon van”. Szól a remegő kozák. Külöje ki azt legalább. „Az meg már régen nincs itthon, mert az meg Vilmos császárnak segít”, felel a menybéli lélek s a kozák előtt bevágya az ajtót s az szállt le a pokolba. — Így beszélt egy tőporódott öreg anyóka vasárnap délután hallgatónak.

— **Elmentek a katonák.** Ismét megkevesebedet városunk katonasága, kőrösök, honvédek s népfelkélők vonultak ismét a harctérre, hogy összemérjék erejüket ellenünkkel. Népfelkélőitől s a hadba vonult tisztikartól hazafias szög beszédben bucsuzott el az itthon maradókat nevében a helybeli tőparancsnok, melyre katonák, bátor s meghatóan választott a hadba vonulókat egyike, melyet a hadba vonulók kisérői mind könnyes szemmel hallgattak végig, szerencsés és dícsőséget kívánva gyegyerünknek.

— **A piaci rend s az árak.** Jóléso örömmel tapasztaltuk az elmúlt napokban azt a változást mely rendőrségünk közbefoglaló a piaci rendben s az egyes árak árában beállt. Amennyire irigykedve olvastuk eddig, hogy Szombathely s más városokban ez már korábban megtörtént, oly bizó reménységgel várjuk derék rendőrhősiágunktól s városunk vezetőségétől, hogy a piaci árakra nézve egy árszabályt fog mihamar megjeleníteni, melynek áthágóit a kellő szigorral meg fogják büntetni. Azt hisszük ehhez nemcsak jóra van városunk vezetőségének de a lakosság érdekeitnek megvédése szempontjából s önmagával szemben is nemképepen kötelessége is: nehogy az árak áráinak minden indoklás nélkül való s szerzetlenéig leendő felhajtózlása folytán az itthonmaradottak, — kiknek hozzátartozói s kenyerkeresői ott a csatamezőn mindnyájunkért vérrelkkel áldoznak, — a zsarolók önkénye miatt éhezzenek s a legulsóbb nélfelkölözéseknek legyennek kitéve, ami a legnagyobb elkeseredésnek válhatik esetleg nem óhajtott szülőanyjává.

— **Történet a harcterről.** Egy magyar katonája a következő érdekes levelet a harcterről: „Volt az ezredünkben egy igeuytelon, sovány kis emberke, nem is tudják már, hogy honnan való. A kis sovány emberke, szabó volt a polgári életben és a táborban is szabó maradt, ruhákat foltzott, javított az ezrednek. Mi csak a keresztnevéon szólítottuk, Ferencnek hívták. Nyugdaton halálfelelem nélkül jött velünk mindenütt, munkáját szorgalmasan elvégezte és nem sokat beszélt. Egyszer aztán egy nagy ötközetben, amikor a srapullek csaptak le, golyók sirtítottak, elhagyta őt is a nyugalma kis mőhelyében a trón-kocsik mögött, ahol biztos helye volt neki. Hirtelen óriási burrázás, amely megrengtetett mindenkit, a kőrösök, dobok sólának, a gyalogságnak rohamot vezényelnek. Mindenki előre szaladt, izgatott, lelkes a hangulat. És a kis szabó biztos jó helyén leteszi a tőt érnét és ő is rohan a többiekkel. Ugy nekiágtat, hogy elhagyja maga mögött a rajvonalat és már egészen közelről látja az ellenséget. Nem törődik vele, csak látrón előre, azt sem veszi észre, hogy, még foggyer sincs nála Végre szembekerül egy hatalmas erős oroszszal. Támadó állásba helyezkedik, majd megkarajja kerfűit, hogy a földre teperje. A kis vézna emberke birkózik a nagy orosz óriással. Egy kozák hirtelen ott terem és kardjával fejbesujja a magyar katonát, A uszegény szabó holtan rogy össze. És a mi szabómestertünk hősi halálának gyszerű de megindító története.

— **Hivatalvesztésre ítélt tanít.** Czabán Samu nagyszénási tanítól a társadalmi rend s vallás ellenes igazítás, valamint a fellettes hatóságával szem-

ben tanusított tiszteletlen magaviselet miatt a fegyelmi választásnyit saját költségén való áthelyezésre ítélt. Az ítélet ellen Czabán a vallás és közoktatásügyi miniszterhez felebezett. A miniszter Mikler tanfelügyelő előterjesztésére Czabánt hivatalvesztésre ítélt.

— **Halalozás.** Mint lapzártakor értesültünk a helybeli hitbizomány birtokosa Herceg Batthyány Stradmannu Ódon elhunyt, örököse, mint tudjuk a hűmanusságról ismert dr. Batthyány László gyakorló orvos lesz.

Mibe kerül Németországnak a háború? Berlinből jelenti tudósítónk: Wolf Gyula tanár, híres nemzetgazdász előadást tartott arról, hogy mennyibe kerül a német birodalomnak a háború. Megállapította az előadó, hogy a modern háború összes kiadásai naponta minden katonára után hat márkára rúgnak. A most folyó háborúban azonban a leggazdaságosabb számitás szerint is minimuma hét márká esik minden emberre. A háborúban résztvevő egész hadsereget számitva, százezer, talán száztöven millió márká a kiadás naponta. Németország negyedei háborús kiadása körülbelül három és fél milliárdos hadiköltséon körülbelül újvíj fedezi a kiadásokat.

— **A huszár ijedelmé.** Minden szakaszunk van egy „rosszesontja”, a ki jökövél és tréfiával a legrosszabb perceket is felderíti. Ő az, aki a százdabban elsőnek kezdi a nótát, a ki mindenkit kikézd tréfiával, anélkül, hogy megbaragudnának róla, a ki a halállal is komázik és a ki a legjobb falatot, legjobb fekhelyet, a legzsebb szeretőt szerzi meg magának és a ki — a népszerűségnek főrugója, — leggyeesebben tud „rekviráláni”. Ez a vállálál is tud vizet, jobban mondva bort facsarni és ludat szerezni az üres ólóból. A honvédbuszászakasz egy orosz falucsánk haladt végig. Éhesek és szomjasak voltak a legények, de a nyomorult kis faluban egy felket és egy falatot sem találtak. A lakosság mind egy szállog elmenekült és magával vitte az összes harapóvót. A huszárk már tovább akartak indulni, mikor elővágottat a „rosszesont” és diadalmasan mutogatott egy jókora palackot.

— **Főhadnagy arank jelentem alásan** — szalutált a palackkal, ezt szerzetem, ni.
— **Mi az?**
— **Rum.**

Hogy honnan, hogyan szerezte a kívánatos italt, melynek láttára szíkrát vetett valamennyi huszár szeme, az az ő titka volt. De nem is lehetett sokáig titranni ezt a dolgot, mert a szakasz egyszerre tüzet kapott. Elrejtett orosz gyalogság minden oldalról lötte a csapatot, mely szélgyorsan vágatott egy folyócska hídjának, hogy ki kerüljön a golyózápor-

ból. Éppen a hidon dobogtak a lovak, a hol a legjobban futyörészett a muszka golyó, mikor a „rosszesont” elkezdett jajgatni.

— **Főhadnagy ur, jaj, jaj, végem van!**
— **Megsebesültél fiam? —** kiáltott oda neki részvétellel a tiszt.
— **Nagyobb baj annál, jaj Uram istenem.**
— **Mi az hát?**
— **Kiesett a dugó az üvegéből, mind kifrócsog a drága rum. Mit isznak azután, ha ez kifrócsog?**
— **A főhadnagy végighuzott a kardlappal a buszár hátán, bár csak gyöngözet és ezt dörmögte.**
— **Az őrdög vigye el a gaz latrát úgy züm-mög a fölünk mllett a golyó, mint a szunyogra s neki tréfálni van kedve.**

A huszárk egyébként bár nélkül kijutottak a tőzöb és ezentul, ha nagyon alkalmatlanokdát a golyók, ezzel vigasztalták egymást: Sebaj csak ki ne frócsogjon a rum!

— **Cirkusz és állatkert.** Magyarország egyik utazó látványossága érkezett városunkba 50 idomított állattal, Koczka Antal igazgató vezetésével. Megtekintésre érdemes előadásai 25 nemcs fajú, 15 oroszian s különféle állatok szerepelnek, előadó személyei s saját zenekara ritka kellő biztosítékok arra, hogy a közönségnek ritka élvezetben legyen minden látogatásuk rószé.

— **Nyugdíjat kapnak a hadbavonultak özvegyei árval.** Illetékes helyen már kidolgozták a katonai özvegyek és árval nyugdíjszert ellátásának programját. Az özvegy nyugdíj egyaránt jár a közös hadsereg, a honvédség s a tengerészet és a népfelkölő szolgálatban esieettek hátramaradottjainak. Előhozsiglun, illetve újabb házasságig jár a nyugdíj annak az özvegynek, kinek férje a harcúteren szerzett sebesülésben, önhibáján kívül ott szerzett járványos betegségben, vagy pedig a hadjárat fáradalmának következtében halt meg. Hadapródrómerter özvegyének 309 korona, őrmestereknek 240 kor., szakaszvezetőinek 144 kor., képlár özvegyének 120 kor. és közlegény özvegyének 72 korona jár évente. Ha azonban a férj a tőzvonásban esett el, 50 százalékkal nagyobb nyugdíj jár az özvegynek. Ezen kívül minden törvényes gyermek után évi 48 korona neveltetési pótlék jár 16 éves koráig, ha azonban tanulmányokat folytat, a neveltetési pótlék a nagykorúság előéréig utalható ki. A szerényen megcsa ott özvegy nyugdíjat azonban még sok, méltányos esetben kegydíjakkal is ki fogják bővíteni, a katonai kintárnak egész sor erre szolgáló alapítványi összeg áll rendelkezésére.

XXXI ik magyar királyi
jótekmenevű államsorsjáték.

Ezen pénz-sorsjáték remihető tisztá jövedelme kőzhasszún és jótekmény cölkorra fog fordítottat. Ezen sorsjátékunk összesen 14885 nyár mőnyo van, melyeknek összes értéke 475000 koronára rug készpénzben.

Főnyeremény 200.000 korona készpénzben.

Továbbá:

1 főnyeremény	— 30.000 K. készp.	20 nyár. á 200 K.	— 4.000 K. készp.
1 „	— 20.000 „	40 „ 150 „	— 8.000 „
1 „	— 10.000 „	100 „ 100 „	— 10.000 „
1 „	— 5.000 „	200 „ 50 „	— 10.000 „
5 nyár. á 1000 K.	— 5.000 „	2500 „ 20 „	— 50.000 „
5 „ 500 „	— 2.500 „	12000 „ 10 „	— 120.000 „
10 „ 250 „	— 2.500 „		

14885 nyár. összesen — 475.000 K. készp.

Huzás visszavonhatatlanul 1914. évi december hó 9-én.

Egy sorajegy ára 4 korona.

Sorsjegyek az összeg előzetes beklűlése mellett a magyar kir. lottőjövédéki igazgatóságtól Budapeston (Vámpalota) portómentesen küldetnek, onenkül kaphatók valamennyi posta-adó, vám-és sóhivatálnál, az összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohánygyáradásban és váltóüzletben. Jákérket kívánásra bárkinek ingyen és bérmentve küldetnek.

A magy. kir. Lottőjövédéki igazgatóság.

A francia ipari termékek ellen.

Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseink kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatörési gondolatát. Magyarországon, de főképen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia — A különféle francia elvevésésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, amellyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek boykott alá venni s ez — a francia cognac. Cognac városának nevét nem lehet hamarosan kitörölni a finomabb papramorgókat kedvelő emberek emlékezetéből, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai követ kezében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az „Adriatica” Cognac Médicinal néven forgalomba hozott tiszta borpárlata különösen ajánlható gyógycélokra is. Az „Adriatica” borpárlata minden jobb esemegé-áru és italmérő üzletben kapható. Az „Adriatica” fumei gyógykonyakja azonban fel, hogy jobb a francia gyártmányoknak, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak magyar cognacot fognak fogyasztani.

NYILTÉR. *)

Dr. Szegő Kálmán
szanatóriuma- és vizgyógyintézet
felnőttek- és gyermekek számára,
Abbáziában.

Erősítő és edző hízaló-kurák
egész éven át. Gyermekek 7 éven
felül kíséret nélkül felvételnek.

*) E rovat alatt közlésekért nem vállal felelősé-
séget a szerkesztőség.

Hogy mersz nekem más egyebet

hozni, mint a kipróbált

„OTTOMÁN” - cigarettapapírt vagy hüvelyt!

PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST.

VIII. RÁKÓCZI-UT 43 SZÁM.

ELSŐRANGU SZÁLLODA A FŐ- és SZÉKVÁROS KÖZPONTJÁBAN.

A legmodernebb berendezéssel, hideg és meleg víz minden szobában. — Fényes hall. — Lakosztályok, fürdőszobával. — 150 szoba, 5 koronától kezdődőleg. —

Elsőrendű étterem és kávéház, estánként magas színvonalu hangverseny.

Jó anyák gondoskodnak arról, hogy gyermekeik ápláló izl-tes és édesestészták, kapiának vacsorára. Kevés fáradtsággal, olcsón, külön édesestészták készíthetünk dr. Oetker-féle pudding-porokkal, melyek kölönbözök mint pl.: vanília, málna citrom és csokoládé ízekben kaphatók s a kicsinyek által unjódott fogadtatásban részesülnek Egy 15 filleres pudding-por csomagból 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére. Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsizzal, tejjel nélkül készíthetjük, ezen szerek fokozzák a jóit valamint a tápértéket. II.

1000 évi kitűnőség bevélti

Berger gyógy-kátrányaszappana

G. Hell & Comp-tól.

Kiváló orvosok ajánlják és Európa legtöbb államban a legjobb eredményt hozó készítménynek tartják.

Bőrkítülő olaj

Különösen krónikus hajók és kiütések, valamint haj- és szakkátrány ellen. Tartalmaz 10 városok faktrányát és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb ilyenmő gyártmányoktól. Makacs bőrbajoknál ne legyen hatékony.

Berger kátrányos kátrányaszappana.

Nőknek és gyermekeknek enyhén hatású kátrányaszappana

Berger glicerin kátrányaszappana.

Tevékeny kátrány nélküli a híres

Berger-féle Borax-szappan

potentiss, csupán, csupán, csupán és más bőrbajok el-
len. Darabja utaltással együtt 70 fillér.

Uj Berger gyógy-kátrány-szappana.

Különösen bőrbajok ellen. Tiszta, tej- és szakkátrányoktól, különösen bőrbajok ellen. Tartalmaz 10 városok faktrányát és lényegesen különbözik a kereskedelemben előforduló egyéb ilyenmő gyártmányoktól. Makacs bőrbajoknál ne legyen hatékony.

150 filleres csomagból készíthető 1/2 liter tej, 2 tojás és 5 dg. cukor hozzáadásával kitűnő vacsora készíthető 5—6 gyermek részére.

Minthogy pedig a puddingokat gyümölcsizzal, tejjel nélkül készíthetjük, ezen szerek fokozzák a jóit valamint a tápértéket. II.

SZEMESNEK

kell ma tenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillan-
tig sem, hanem soron kívül vagyunk igénybe-

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott
határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid
idő alatt maggyőződik az eredményről
annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny”
rolamos fejlődését, ez pedig világosan jel-
lemzi, hogy

AZ

ezu lapban megjelenő minden hirdetésnek
kelló haszna van. Szemesnek áll a világ,
vaknak az

ALAMIZSNA!